

Matie wārimè tináaṅsààtì Di mpátíri tɔ̀ tìi náaṅtì

Tináaṅtì tìi ti náá Matie kó dipátíri tɔ̀ tìi náaṅtì. Yesu tancóumbè περίττε nè bedébé kóò mɔ̀u bè tu we Matie, weè wāri de kó dipátíri.

Matie wāri o pátíri meketimè o kabε Sifube kpéi nke, ke bo bè benke Yesu tumè Sifube kóo kpààti Dafiti yaàbire Abarahammu kó kuwuɔ nkou, nè de kpéi nkòo bate o yaàribè fuke ì duó ke dòmme. Ke nàké o pátíri miεke Kuyie nkó dikpààtiyuu kpéi, Kuyie nkpààtiyuu tònímè kè benitibè dò nkéceε, kòò nàké ke benke ke dò nYesu tú Kuyie mpāānāaṅtì náaṅbè nàké wèè kōme mme.

Di mpátíri náaṅtì duó ke dòmme

1. Bè peitémè Yesu nè ò ketémè o tōmmú. (1-4)
2. Yesu duó nyìi tié nditāri ñnkè. (5-7)
3. Yesu dòò tìi diεtì nè bè ò yetεmè (8-12)
4. Yesu nàké yèè náaṅhāntiyè (13)
5. Okpààti bè yetε wè kó mutōmmú (14-23)
6. Bè nàkémè Yesu kó muwētimmù kpéi (24-25)
7. Yesu kó mukūñ nnè ò yāntémè (26-28)

*Yesu yaàribè kó yeyètè
(Wénté Duku 3:23-38)*

¹ Ntenè Yesu Kirisi yaàribè kó kufuku: Yesu yaàri kòtì tu Dafiti kè Dafiti kóo yaàri kòtì me ntó tú Abarahammu.

² Abarahammu weè peité Isaki, kè Isaki peité Sakəbu, kè Sakəbu peité Sudaα nè betəbè.

³ Kè Sudaa peité Pedesi nè Isaraa kè be yō ntú Tamaa, kè Pedesi peité Esidommu, kè Esidommu peité Aramu.

⁴ Kè Aramu peité Aminadabu, kè Aminadabu peité Nasōō, kè Nasōō peité Sadimōō.

⁵ Kè Sadimōō peité Boasi, kè Dahabu ntú o yō. Kè Boasi peité Obedi kè Uduti ntú o yō.

⁶ Kè Obedi peité Isaii, kè Isaii peité okpààti Dafiti.

Kè Dafitii peité Sodomōō kòo yō ntú Udii pokù Dafiti do kù Udii kètúóté wè.

⁷ Kè Sodomōō peité Odoboammu, kè Odoboammu peité Abia, kè Abiaa peité Asaa.

⁸ Kè Asaa peité Sosafaa, kè Sosafaa peité Sodammu, kè Sodammu peité Osiasi,

⁹ kè Osiasii peité Soatammu, kè Soatammu peité Akaasi, kè Akaasii peité Esekiasi.

¹⁰ Kè Esekiasii peité Manansee, kè Manansee peité Amōō, kè Amōō peité Sosiasi,

¹¹ kè Sosiasii peité Yekonniasi nè o neí. De m̀nǹni ndi Babid̀nni kóo kpààti bè p̀m̀m̀m̀m̀m̀m̀ kék̀nǹǹ.

¹² Bè bè k̀nǹǹ d̀i m̀nǹǹ Babid̀nni de m̀nǹǹ ndi Yekonniasi peitém̀ Sadatieri, kè Sadatieri peité Sodobabēēdi.

¹³ Kè Sodobabēēdi peité Abiudi, kè Abiudii peité Ediakimmu, kè Ediakimmu peité Asōori.

¹⁴ Kè Asōori peité Sadōki, kè Sadōki peité Akimmu, kè Akimmu peité Ediudi.

¹⁵ Kè Ediudii peité Ediesēē kè Ediesēē peité Matāā kè Matāā peité Sakōbu,

¹⁶ kè Sakōbu peité Sosefu. Weè Sosefu do puoke Maari wè peité Yesu bè tu wè Kirisi.

¹⁷ Abarahammu kó dim̀nǹǹ k̀nt̀ k̀t̀ùk̀ǹǹ Dafiti tidap̀nt̀nt̀ bo tep̀it̀ nè tinàà ndi. Dafiti

kó dimònnì kétuàkenè bè bè pī́múmè ke kònnè Babidònni kè dè mòke tidapùntòntì tepítè nè tìndà. Bè bè pī́múmè ke kònnè Babidònni kétuàkenè bè peitémè Yesu kè dè mòke tidapùntòntì tepítè nè tìndà.

*Maari do pùómmè Yesu
(Wénté Duku 2:1-7)*

18 Nte dè wũ̀kémè kè bèe peité Yesu Kirisi. Sosefu weè do p̄s Maari Yesu ȳs, ke mu nyí nhò duónè, kòo púónnè Muyaánsààmù kó muwērímú.

19 Sosefu weè do p̄s Maari kòo tu weè dé Kuyie, ò í ndó kòò yete kè dè nfeí ò yàà bo sīnk̀unne m̀èè kpéí Maari yetìrì, ke né ndó kòò yete disàrì.

20 Ò kpaá ke me ntoti o yèmmè kè Kuyie ntõnni marii ò béinnè tidòuntì ke d̀ò: Sosefu, Dafiti yaàbire, bá nyĩ̀k̀ù a bo túótémè a pokù Maari, ke yé ò pùómmè nè Muyaánsààmù kó muwērímú mmu.

21 Ò bo peité denitidabire kàa dè yu ke d̀ò Yesu, weè yóó deeté o nìtìbè be yei mmieke.

22 Dende kó dimàà do t̀òk̀ení kè dè bo d̀ò Kuyie ndo nàké t̀inti ku p̄ãnáàntì náàntò kòo t̀i béi, nke d̀ò:

23 Desapùmbire d̀èè mu nyí duónè onitidòù dè bo púó nképeité denitidabire kè bèe dè yu ke d̀ò Emanniyeri, (dèè tu Kuyie nti bonè).

24 Sosefu ènte dii m̀ònnì kéd̀ò Kuyie ntõnni ò nàké t̀i, kétúóté a pokù Maari,

25 ò me nyí nhò duónè kòò yàa peiténè debire kè Sosefu dè yu ke d̀ò Yesu.

2

Siwààwéìbè dɔummè Yesu

¹ Edɔti do tú diì m̀nǹni ndi okpààti, bè peitém̀e Yesu Bɛtideemmu Sudee kó kutemp̄e mmieke. K̀e siwààwéìbèe * íténí diyìe yìèní k̀eè bíékè k̀etuakèní Sedisademmu,

² k̀ebeke ke d̀: Yé Sifube kóo kpààti bè peité wè bàmbà? Ti yà o wàtè nte diyìe yìèní k̀eè bíékè ke k̀etení ke bo ò d̀u.

³ Okpààti Edɔti k̀eè diì m̀nǹni de kó tináaànti, k̀o yèmm̀e caàrè mediè. K̀o eì Sedisademmu k̀obe bəm̀u yèmm̀e caàrè.

⁴ K̀o tí nyikúó niùbè kó bekótìbè bəm̀u nè ikuó wààbè, k̀e bè beke bè d̀ nképeité dè Kirisi.

⁵ K̀e bèe ò nàké ke d̀: Bè d̀ nkóò peité Bɛtideemmu nwe Sudee temp̄e mmieke. Kuyie mp̄aãnaànti náaàntò tì wàrimu ke tú:

⁶ F́ mBɛtideemmu Sudaa tenkè kó dihei, a í k̀éñnìnè Sudaa kó yehèkè teyè, ke ý f́òò mièke nke okpààti ỳtìním̀e, wèe yóó c̀emmú n kó benitìbè Isidayeeribe.

⁷ De m̀nǹni k̀e Edɔtii duó nkè bèe ýnì siwààwéìbè k̀o bè beke dis̀rì bè yà diì m̀nǹni ndi weti weti tewàtè,

⁸ k̀edeè k̀e bè t̄ mBɛtideemmu ke d̀: K̀etenè k̀ewammú k̀ebíékè weti weti k̀e di yà de kó debire di ẁtení k̀e n nàké k̀e m múnke k̀ete k̀e dè d̀u.

* **2:1 siwààwéìbè:** Beyuwúòmbè do mbe, bè me ndo í tú Kuyie nkobe. K̀e bè mpakíí siwàà nè si t̄mmú si t̄mmú.

⁹ Okpààti bè nàké dii m̀ǹǹni o kpeti k̀e d̀e d̀e, k̀e b̀e k̀e k̀e t̀e ẁà t̀e b̀e do ỳa t̀e diỳe ỳi èǹi k̀e b̀i k̀e k̀e t̀e nk̀e r̀i b̀e ìk̀e k̀e t̀e ùk̀e d̀e b̀i r̀e bo dii b̀o r̀i k̀e c̀o m̀m̀m̀u.

¹⁰ K̀e di ẁe ì b̀e p̀i m̀m̀e di è mb̀e ỳa dii m̀ǹǹni t̀e ẁà t̀e c̀o m̀m̀m̀u m̀e.

¹¹ K̀e b̀e taroo t̀e c̀f̀e t̀e k̀e ỳa d̀e b̀i r̀e ǹe d̀e ỳo Maari k̀e ǹi nk̀u k̀e d̀e d̀e, k̀e k̀e p̀e t̀e b̀e d̀e ùti k̀e d̀e p̀a m̀m̀u ỳe p̀a r̀e, m̀e s̀o ǹe t̀i h̀ùǹti id̀i t̀i id̀i e ỳi k̀e t̀i b̀e tu t̀i àǹs̀a à ǹe b̀e tu t̀i m̀i r̀i.

¹² K̀e Kuyie mb̀e nàké k̀e ỳe nk̀e ǹe t̀i d̀e ùǹti k̀e d̀e: Di b̀a à ẁe t̀e Ed̀o t̀i bor̀e. M̀e m̀m̀e k̀e b̀e k̀e t̀e k̀e ùc̀e t̀e k̀u k̀e k̀o.

B̀e t̀u o t̀e m̀e Yesu k̀e c̀o k̀e ǹe

¹³ Si ẁa à ẁe ì b̀e k̀o nd̀i m̀ǹǹni k̀e Kuyie nt̀o ǹni mari k̀a t̀e ǹi Sosefu bor̀e k̀o d̀e b̀e ìǹǹe t̀i d̀e ùǹti k̀e d̀e: Í t̀e k̀e t̀u o t̀e d̀e b̀i r̀e ǹe d̀e ỳo Maari k̀e c̀o k̀e k̀e k̀e t̀e Esibiti, k̀e ǹk̀e mbo k̀e baaǹe m bo da nàk̀e m̀e k̀e d̀e a ẁe t̀e ǹi, k̀e ỳe Ed̀o t̀i ỳo o wamm̀m̀u m̀e d̀e b̀i r̀e k̀e bo d̀e k̀u.

¹⁴ K̀e Sosefu it̀e k̀e t̀u o t̀e d̀e b̀i r̀e ǹe d̀e ỳo k̀e ỳe nk̀e k̀e b̀e k̀e t̀e Esibiti,

¹⁵ k̀e ǹk̀e mbo k̀e Ed̀o t̀i ỳa k̀u ǹe. M̀e m̀m̀e k̀e d̀e d̀e d̀e Kuyie mp̀a à ǹa a ǹti ǹa a ǹto do nàk̀e t̀i k̀e d̀e: N yu m b̀i r̀e k̀e d̀e d̀e ǹǹe Esibiti m̀i k̀e.

Ed̀o t̀i k̀u o m̀e ib̀i

¹⁶ Ed̀o t̀i bant̀e dii m̀ǹǹni k̀e d̀e nsi ẁa à ẁe ì b̀e o sout̀e, k̀o m̀i k̀e k̀e p̀e i k̀e m̀e di è. K̀o du o nk̀e b̀e nk̀e ù initidab̀i ì m̀d̀k̀e ỳe b̀i e nỳe d̀e è ǹe is̀a m̀p̀o i B̀e t̀i d̀e m̀m̀u m̀i k̀e ǹe si h̀e k̀e s̀i s̀i o t̀o k̀e ǹe, k̀e b̀e ǹǹe si ẁa à ẁe ì b̀e do ỳo o nàk̀e k̀e d̀e ber̀i nd̀e.

¹⁷ M̀e m̀m̀e k̀e d̀e d̀e d̀e Kuyie mp̀a à ǹa a ǹti ǹa a ǹto Sedemii do nàk̀e t̀i k̀e d̀e:

18 N yo metamme mamè mme Damaa eì,
yeKúdabùò nyee yìèní nè iwúótì,
Dasedi bí ìì ku kòò kuò,
bá ke í dó bēe ò bántè.

Bè kònnèmè Yesu Nansareti

19 Edoti ku dii mōnni kè Kuyie ntōnni marii kōtení
Esibiti Sosofu borè,

20 kòò béinnè tidòuntì miēke ke dō: Íté kétúóté
debire nè de yō, kè dí wēte Isidayeeriibe kó ketenkè,
ke yé bēè do wanti kékuò debire bè kumè.

21 Kè Sosofuu íté kétúóté debire nè de yō kè bēe wēte
Isidayeeriibe kó ketenkè.

22 Kòò keè kè bè tu Adisedauusi cōuté o cice Edoti
kpàti ke tú Sudee kóo kpàti, kòò yote ò bo bátémè
de kó dihei miēke. Kè Kuyie nhò béinnè tidòuntì kòo
kote Kadidee kó kutempè,

23 kékari Nansareti kó dihei miēke kè dēe dōò
Kuyie mpāānāānti náāmbè do nāké ti ke dō bè bo
nhò yu ke tú: Nansareti ei kou.

3

Isāā-Batiisi do āāmè benitibè bátémmù

(Wénté Mariki 1:1-8 nè Duku 3:1-18 nè Isāā 1:19-28)

1 De kó dimōnni kè Isāā-Batiisii keté o tōmmú
kénnáá Kuyie nnāānti Sudee kó dikpáà miēke ke tú:

2 Ceetenè di borime, ke yé Kuyie ntóótémè ke bo
kanne ku kó dikpààtiyuu.

3 Weè Isāā kpéí nke Kuyie mpāānāānti náāntò
Esaii do náāmmè ke tú:
Weè pèú dikpáà miēke ke tú:
Tūntenè ti Yìè nKuyie nkó kuce,
séinnè o ce.

4 Isãã do dáátí diyaàbòrì dìi dùàkɛnɛ̀ dɛ̀ndi yòyó kó ticìtì, kɛ̀ boù fɛ̀naàkɔ̀nfɛ̀ o ka, kòo kó mudii ntú ico nè ticiè̀tì.

5 Kè Sedisadɛ̀mmu kàbɛ̀ nè Sudee kó kutempɛ̀ nkuməu kàbɛ̀ nè yehɛ̀kè tɛ̀yè yèè tɔ̀kénè Suditɛ̀ɛ̀ kó kukó nkè bè nkəríní o borè,

6 kɛ̀ dáanko bɛ̀ yɛi nkè Isãã bè ǎǎ bàtɛ̀mmù Suditɛ̀ɛ̀ kó kukó mmiɛ̀kɛ̀.

7 Kè Isãã yà Fadisiẽ̀bɛ̀ péu nè Sadusiẽ̀bɛ̀, kè bè kəròo o borè kòò bo bè ǎnné bàtɛ̀mmù kòo bè nàkè kɛ̀ dɔ̀: Iwààkɛ̀ dɛ̀ndi! We ndi nàkè kɛ̀ tú dí yenténè Kuyie nkó tibeé̀ntì tìi kèríní?

8 Di borimɛ̀ bɛ̀nkɛ̀ tũnké kɛ̀ dò ndi cè̀tɛ̀.

9 Di yèmmè bá ndò ndi bo na kécooté di tú mɛ̀è kpéi Abarahammu kó ibí. N di náámmu Kuyie mbo na kédòò yɛ̀tárè yie nho bí.

10 Okɔ̀ũtì sũótɛ̀mu o pĩɛ̀tè kɛ̀ bo u dɛ̀tie, dɛ̀tie ndèè í pɛ̀i yɛ̀bɛ̀ sààyè bè bo dè u kécóu.

11 Mí n di ǎǎ bàtɛ̀mmù meniɛ̀ mmiɛ̀kɛ̀ nkɛ̀ kè dè bɛ̀nkú kɛ̀ dò ndi borimɛ̀ cè̀tɛ̀, wèè tũnní ò dɛ̀umu kɛ̀ m pɛ̀ɛ̀tè. N yí sannè m bo dɛ̀itemè o nɛ̀tì, wenwe bo ndi ǎǎ bàtɛ̀mmù nè Muyaánsààmù nè muhǎǎ.

12 Ò tɔ̀ o piɛ̀nkù nku kɛ̀ bo ye nkébate mɛ̀bii ñnè tifùtì, kékouté mɛ̀bii nkéǎnné o bəu miɛ̀kɛ̀, kécóu ntifùtì muhǎǎ mmùù í kɔ̀ mmu miɛ̀kɛ̀.

*Isãã-Batiisi ǎnnémè Yesu bàtɛ̀mmù
(Wɛ̀nté Mariki 1:9-11 nè Duku 3:21-22 nè Isãã 1:29-34)*

13 Isãã ǎǎ dìi m̀nni bàtɛ̀mmù Suditɛ̀ɛ̀ kó kukó mmiɛ̀kɛ̀, kè Yesu íténí Kadidee kó kutempɛ̀ kɛ̀tuəkɛ̀ní o borè kòò bo ò ǎnné bàtɛ̀mmù.

14 Kè Isāã yete ke dò: Fóò do dò ké nh ãnné bàtémmù ke wète ke tú n da ãnné bàtémmàà!

15 Kè Yesu ò tḗnné ke dò: Yie mbake ké nh ãnné bàtémmù ke yé dè wennimèmu ke dò nti dọ́ Kuyie ndó dè.

Kè Isāã yie nkóò ãnné bàtémmù,

16 kòò nyètiní meniè mmièke kè tiwetìi kpeté kè Muyaánsààmù cùténí ke dònne dikpetinónkperi kécómmù o ìnkè.

17 Kè bèè keè metammè mamè de ìnkè bíékè ke mè tu: Yie nweè tu m birè kè n dè dọ́ mesàà ke dè tã mediè.

4

Dibọ́ bennémè Yesu

(Wénté Mariki 1:12-13 nè Duku 4:1-13)

1 De mǎnnì kè Muyaánsààmùu tanné Yesu dikpàà mièke kè dibọ́ bo ò benné.

2 Kè Yesu mboú dinùù ke dò iyie nsipísìnàà, deyènnè sipísìnàà kè dikònnì ò pĩ.

3 Kè dibọ́ kàtení o borè kóò nàké ke dò: Kàa tu Kuyie mBire nde, duó nkè yetárè yie nnaá mmudiì.

4 Kè Yesu di nàké ke dò: Tì wàrimu ke tú onitì í fòunè mudii máà, ò fòunè tináaṅtì tì yìénì Kuyie nnùù mièke tinti.

5 Menime kè dibọ́ ò kàtenè Sedisadèmmu kóò dèkenè Kuyie ncíètè ìnkè kóò nàké ke dò:

6 Kàa tu Kuyie mBire nde, puuo, ke yé Kuyie nnáaṅtì wàrimè ke tú:
Kuyie mbo duṅnní ku tōrè
kè yè da cóúté

bá a naàcètè báá bété ditári mari.

⁷ Kè Yesu di tḗnné ke dò: Tì wàrimu kupíkù tekù ke tú: Á báá benné a Yìè nKuyie.

⁸ Kè dibòò ò dèkenè ditāri diērì mari ìnkè kòò benke kutenkù kó yekpààtiyò yemou nè ye kpàti deυ mēè botí,

⁹ kòò nàké ke dò: N yóó dè nda duómmu demou kè nsà kàa nínkú n yìkè ke m bàńtè.

¹⁰ De mōnnì kè Yesu di nàké ke dò: Fūte m borè f̄s̄ ndibòò ke yé tì wàrimè ke tú: Á mbáá nha Yìè nKuyie mmáá kēmpī nkuù tōmmú.

¹¹ Mēmme kè dibòò íté kè Kuyie ntōrèe kōtení kēmpī nho tōmmú.

Yesu ketémè kēnnáá Kuyie nnáańtì Kapennaummu miēke

(Wénté Mariki 1:14-15 nè Duku 4:14-15)

¹² Yesu kèè dii mōnnì bè kpetínnémè Isāā kékote Nansareti Kadidee kó kutempē mmiēke.

¹³ Ò í nkàri Nansareti, kékote kēmbò Kapennaummu Kadidee kóo dāmèèrì mánku, Sabunòò nè Nefutadii kó yehékè také,

¹⁴ kè dè bo dōò Kuyie mpāāńańtì náańtò Esaii do nàké tì ke dò:

¹⁵ Sabunòò nè Nefutadii kó ketenkè kobe bèè bo dāmèèrì také Suditēē kó kukó nyáá nè bèè í tú Sifube ke bo Kadidee.

¹⁶ Díndi bèè do bo dibìnnì miēke di yāmu kuwenniku diēkù.

Di do bo dibìnnì kó dihei, mukūũ nkperi miēke nke, kè kuwenniku di miíté.

¹⁷ Dii mōnnì ndi Yesu ketémè kēnnáá nKuyie nnáańtì ke tú: Ceetenè di borime ke yé Kuyie ntóótémè ke bo kanne ku kó dikpààtiyuu.

Yesu yumè o kó betancòumbè kètìbè

(Wénté Mariki 1:16-20 nè Duku 5:1-11)

¹⁸ Diyiè mari kè Yesu mpeké Kadidee kó menie nkéyà benitibè bédébè, Simᵌᵌ bè tú wè Pieri nè o nantè Āntidee kè bè buò muyĩnditìmù ke yé bè do tímè beyĩnwambè mbe.

¹⁹ Kè Yesu bè nàké ke dᵌ: N tũnnenè kè n di dᵌᵌ benitiwambè.

²⁰ Kè bè pánkεε yóu be yĩnditirè kóᵌ tũnne.

²¹ Kòo yíé kédétóo kényà betabè Sebedee kó ibí, Isaku nè o nantè Isāā kè bè bo kudabekù miεε nè be cice Sebedee ke dᵌᵌri be yĩnditirè.

²² Kè Yesu bè yu kè bè pánkεε yóu be cice nè kudabekù kóᵌ tũnne.

Yesu yètìrì do pitémè Kadidee omᵌu miεε

(Wénté Mariki 1:39 nè Duku 4:44, 6:17-18)

²³ Kè Yesu ncenti Kadidee omᵌu tititintouti miεε ke náante benitibè tináantì Kuyie nkó dikpràatiyuu kpeti ke miεkũnko benitibè mumᵌmmú mumᵌu nè tikᵌnyonkuti timᵌu.

²⁴ Kè bè nnáá nho kpréi Sidii kó ketenkè kemᵌu miεε, kè benitibè ntᵌuní bèè fᵌᵌrì nè mumᵌmmú nè bèè kᵌntì yóu yóu nè yebᵌkè ta bè nè bèè duò yecírèncírè nè tihᵌùtì, kè Yesu mbè miεkũnko bemᵌu.

²⁵ Kè benitibè péuu ò tũnne. Kadidee kᵌbe nè Sedisademmu kᵌbe nè Sudee kᵌbe nè yehεkè tepítè kó ketenkè kᵌbe nè Suditᵌᵌ kó kukó nyáá kᵌbe.

5

Yesu duᵌ nyù tié nditārì ĩnkè

(Wénté Duku 6:20-23)

¹ Yesu yà diì mǎnnì ditĩnnì kédেকে ditāri nè o tancóumbè kénkari kè bè ò kèrì

² kòò bè tiè nke tú:

Kuyehnaatí mómmanku

³ Dè náaati bèè banté ke dò mbè cĩnnì Kuyie mbíékè, ke yé Kuyie nkpààtìyuu bomè beè kprí!

⁴ Dè náaati bèè yèmmè càdàrè, ke yé Kuyie nyóó bè bántèmè!

⁵ Dè náaati bèè yèmmè boo, ke yé Kuyie nyóó bè duómme ketenkè kè beè tieke!

⁶ Dè náaati bèè wanti kédòò Kuyie ndó dè, ke yé Kuyie nyóó bè teemmemu kè bèè dè dòò mēdiè!

⁷ Dè náaati bèè kuò nhotòù mesémmè, ke yé Kuyie nyóó bè kuómme mesémmè!

⁸ Dè náaati bèè yèmmè wenni, ke yé beè yóó yàmè Kuyie!

⁹ Dè náaati bèè waà mbenitìbè kó kuyehnaatí, ke yé beè yó ntúmè Kuyie mbí!

¹⁰ Dè náaati bè fēũnkoo bè bè dòòri mèè kprí nKuyie ndó dè, ke yé Kuyie nkpààtìyuu bomè beè kprí!

¹¹ Dè ndi naati bè bo ndi sǎǎ ndi mǎnnì ke di fēunko ke sóu nke náá ndi nu ndòò mèè yei di tú mèè kprí n kòbè.

¹² Di yèmmè náaati kè di bo diwèi mieke ke yé di kó ticuuti yó ndeumè kēĩnkè, mèè botí nku bè fēũmmè Kuyie mpāñáaṅtì náam̀bè bèè di niiténní.

*Mukókúó nnè kuwenniku de kó medonnimè
(Wénté Mariki 9:50 nè Duku 8:16-18, 14:34-35)*

13 Dîi tu kutenkù kó mukókúús. Kè mukókúús nné seté, bè bo mù náríkùnnenè ba? Mù ténke báá dòònè dèmarè, kè bè í mù ùtóo ditowaà ndi kè benitìbè nàù.

14 Dîi tu kutenkù kó kuwenniku. Dihèi dii maá ditàrì ìnkè di báá na kénsòrì.

15 Bè ãã í ncóu nfítírè kéãnné təcètè miéke, bè ãã dè cãnné deyitírè nde kè dè mmí bèè kó dimàà bo təcĩtètè miéke.

16 Di kó kuwenniku dò nké mme mmí kutenkù kòbe kè bèe yà mutómmú di pĩ mmù wennimè, késãnte di cice wèè bo kèĩnkè.

Yesu nàké ti kè dè ntukúnè ikuó

17 Di yèmmè bá ndò n kòtení ke bo paa mMòyiisi kó ikuó yoo Kuyie mpããnáàntì náam̀bè do wàri tì. N kòtení ke bo dòke ì wènkùnnemu.

18 N di náá mmóm̃muo nwe: Ketenkè nè kèĩnkè kè dè kpaá bo ikuó kó fèwàrifè sãmpófè mafè báá yaate, kè kutenkù yàa deènè.

19 Wèè bo yete tũnké Kuyie nkuó mai, kénáké betabè kè bèe ì yete de yìè mbo ntú osãmpòù Kuyie nkprààtiyuu miéke. Wèè me mbo yie nyikuó imòu kénáké betabè kè bèe ì yie nde yìè mbo ntú odiewè Kuyie nkprààtiyuu miéke.

20 N di náámmu: Kè di borime í wenni ke pèètè Fadisĩebe kòm̃e di báá ta Kuyie nkprààtiyuu miéke.

Kemíeke yìè nè obanteu kó tináàntì

(Wénté Mariki 11:25 nè Duku 12:57-59)

21 Di yèmu ke dò mbè do nàké di yembè ke dò: A báá kuò onitì, kè wèè kùò onitì bèe ò bekénè.

22 Kè mí nné di náá nke tú kè wèè miéke peike otòu bèe o bekénè, kè wèè sãã nhotòu kuyèinkù, bebeéndiebèe ò bekénè, kè wèè me nsãã nhotòu ke

tú kuwáátíkù ò dò nkéta muháá mmuù í kǎ mmu miéke nke.

²³ Kàa kòte diwũõtònni borè ke bo pǎ Kuyie ndipānni ke dèntení deborè a kou tǎu da mǎkenèmè tìmatì,

²⁴ dǎu ndende a pānni diwũõtònni borè kékòte, kè dí tì tũnte kàa né wētení kǎpǎ a pānni Kuyie.

²⁵ Kòo mǎu da yu tibeénti kè di kǎrí ke kǎri, á yetoo kè dí tì tũnte kuce ke mu nyí tũàke. Ò yàà bo da duó mbebeémbè kè bebeémbè da duó pòdísièbè, kè bè da kpetínné.

²⁶ N da náá mómumu nwe a í yeti deborè ke í yietí dǎrè sǎnwe.

Dèè buò mmeyi mmieke

(Wénté Matie 18:8-9 nè Mariki 9:43, 47-48)

²⁷ Di yému ikuó ì tu: A báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dǎu.

²⁸ Kè mí nné di náá nke tú wèè bo wénté onitipòkù mǎu kòò yaá ò ò duónèmu o yèmmè miéke.

²⁹ Kàa nǎnfè youfè fèè yó nte kàa dǎò meyei, kpéété fè kédootóo dedétirè, dè wennimu a nǎnfè fè mǎà bo fetimè nè ì bo mbomè idé kàa né ta muháá mmuù í kǎ mmu miéke.

³⁰ Kàa nǎutè youte tǎè bo nte kàa dǎò meyei, kéété tǎ kédootóo dedétirè, dè wennimu a nǎutè tǎ mǎà bo fetimè nè sì bo mbomè sidé kàa né ta muháá mmuù í kǎ mmu miéke.

Oniti nè o pokù be yatimu kó tináànti

(Wénté Matie 19:7-9 nè Mariki 10:4-5, 11-12 nè Duku 16:18)

³¹ Di yému ikuó ì tu: Kè wèè dǎ kǎyete o pokù wèè wǎri diyatepátiri kòò duó.

32 Kè mí nné di náá nke tú: Kè wèè pokù í d̄outi d̄outinè benitidaabè kòo ò b̄eti ò d̄ó wèè náá nhonitipòkù wèè d̄outi d̄outinè wènwe benitidaabè, kè wèè t̄ùóté onitipòkù b̄è b̄eti wèè ò náá nhonitid̄ù wèè d̄outi d̄outinè wènwe benitipòbè.

Dèe tukúnè ti bo mparìkumè

33 Di ȳemu bè do nàké tì di yembè ke d̄ò: A d̄óunnè Kuyie nd̄ì n̄ù, d̄ò d̄ì.

34 Kè mí nné di náá nke tú: A bá mparìkunè k̄eĩnkè, ke ȳé Kuyie nkpààtikàrì ndimè.

35 A bá mparìkunè ketenkè ke ȳé ku nacèdaánnì ndimè. A bá mparìkunè Sedisademmu ke ȳé okpààtì diwè èì ndimè.

36 A bá mparìkunè a yuu ke ȳé a í yóó namè k̄ep̄eík̄unne a ȳurikù k̄umáà yoo a kù s̄òuk̄unne.

37 Di k̄òò ẽẽ ntú ẽẽ, kè áà ntú áà, t̄ì ȳeútì tì tú dib̄òò k̄peti nti.

Meyei nkó muf̄ómmù kó tináàntì

38 Di ȳemu ikuó ì tu: Wèè kp̄ééte a n̄onfè a kp̄ééte o k̄afe, kè wèè feuté a n̄innì a feuté o k̄peri.

39 Kè mí nné di náá nke tú: Kòò m̄òu da poté a báá ò t̄eĩnné, kòo da poté metofiè kuyóú á ò benke kuc̄ãnk̄u.

40 Kòò m̄òu da yu tibeéntì ke d̄ó k̄et̄úóté a yaab̄òrì s̄amp̄òrì, á yóu kòo t̄úóté nè didieri.

41 Kòò m̄òu d̄ó k̄éduó nnè muw̄erímú k̄àa t̄o o t̄ou ke d̄ò cid̄ométirì òmáà, a d̄ò b̄èd̄ébè.

42 Kòò m̄òu da m̄òò d̄emarè, p̄ã we, a báá yetenè wèè d̄ó á ò p̄ente.

Nd̄ónè di kpantíd̄ent̄òbè

(Wénté Duku 6:27-28, 32-36)

43 Di yému bè do nàké ìi kuó di yembè ke dò: A ndó a kou ke ní nha kpantídèntòu.

44 Kè mí nné di náá nke tú: Ndónè di kpantídèntòbè, ke békú Kuyie nkó mesàà mbèè di buò nkusĩnkù be kpéí, kémháá nKuyie mbèè di fěũnko nè bèè di sénnìnko be kpéí.

45 Kè di dɔ̀ri memme dè bo benke di túmè di cice wèè bo keĩnkè o kó ibí, ke yé ò duómme kè diyie yìenì benitiyibe nè besààbè borè, ke duó nkè fetafè niù bèè wetí nè bèè í wetí be borè.

46 Kè di dó bèè di dó máà, di kó tikuuti bo ntú ònti Kuyie mborè? Bedàmpòdɔ̀utíbè múnke í me ndɔ̀raà?

47 Kè di dɔ̀u ndi kabe máà ndi yé di dɔ̀rimè ténke cáánnè dè? Bèè í tũ nKuyie mbè í me ndɔ̀raà?

48 Tũ nní ndonnè páíí di cice wèè bo keĩnkè ò dòmmè páíí.

6

Yep̄arè dò nkémpāā mmèè botí

1 Di bá mpāā ndi kperε becĩribè benitibè ìikè ke bo benke dimáà, kè di dɔ̀ri memme di báá pété tikuuti di cice wèè bo keĩnkè o borè.

2 Kàa dó kēpā dēmarè ocĩri a báá pĩéké meyèmmè mèdémè yembè ãã pĩéké mēè botí titiintouti mieke nè ice ĩnkè, ke dó benitibèè bè sante. N di náá mmómмуo nwe be kó tikuuti nti memme bè còúmè.

3 Kàa yóó pā dēmarè ocĩri a báá yie nkàa nòutè cānkutè nyé teyoute dɔ̀ri dè.

4 Pā we didé borè bá òmòu bá nyé, a cice Kuyie nkùu wùó ndisòri kè kùu de nda yietí.

Mubáammu nè menùboúmmè
(Wénté Duku 11:2-4)

⁵ Di bá mbáá nKuyie meyèmmè mède mède yembè kōme bèè ò ndó kéncómmú titíntouti miéke nè icéyàtìi ke báá nKuyie nke dó benitìbè mbè wùó. Mómumu nwe n di náámmè be kó ticuuti nti memme bè còúmè.

⁶ Kàa yóó bántè Kuyie, ta a dieku, kékpetínné a càù, kémbáá nha cice ò bomu de, ke wúó a dɔəri dè disòrì ke bo dè nda yietí.

⁷ Kàa báá nKuyie nha bá nsũũnko tináaànti detetirè kpeti bèè í tũ Kuyie mbè ò ndɔərimè kè be yèmmè dò nkè be náaànti sũũ Kuyie mbo bè teennè.

⁸ Bá ndɔərinè be kōme, ke yé di cice yémèmu di dó dè bá di mu nyí dè nhò mɔɔ.

⁹ Ntenè di dò nkémbáá mmèè botí Kuyie:

Ti cice wèè bo kéĩnkè,
 a dò mpáíí nwe,
 yóu kè tí banté a dòmmè páíí.

¹⁰ Baaté kutenkù,
 kàa dómè ndɔəri ketenkè ïnkè
 dè dòmmè kéĩnkè miéke.

¹¹ Ti pã ti bo di mù yíe.

¹² Ti cǐé nti yei,
 ti òò cǐémmè bèè òò ti càrè.

¹³ A báá yóu kè ti ta mesòummè miéke,
 ti deténè dibòò.

[Ke yé fòò bakémè,
 ke kpeínni kàa yètìrì deu sáà.
 Kè dè mme ndò.]

¹⁴ Kè di cǐenke betòbè be yei bè di dɔəri mè, di cice wèè bo kéĩnkè ò yóó di cǐémmu di yei.

15 Kè di me nyí cǐɛnko betabè be yei mbè di dɔori mè di cice wèè bo keĩnkè ò báá di cǐé ndi yei.

Ti bo mbou mètè botíyènò

16 Kàa bouú dinùù a báá sɔukùnnɛ a ìkè kéndò nha bo meyeñcaàrìmè miɛke meyèmmè mèdémè yembè dòòrimè, bèè ò cace be ìkè ke bo benke benitìbè bè boumè dinùù. N di náá mmómumu nwe bè cɔutému be kó ticuuti.

17 Kàa bouú dinùù, yuuté a ìkè kényí nha yùti,

18 kòò mǔu báá banté a boumè dinùù, kàa cice wèè wùò ndisòrì kperɛ, kè weè mǎa nyé ké dè nda yietí.

A kpàti borè a yèmmè de mbo

(Wénté Duku 12:33-34)

19 Di báá kóú kékóú kutenkù kó tikpàti yebiè cáá ntì, tìi ò ò nirimɛ, beyóóbè ò duute kényúúkú tì.

20 Pètìnke ñkounè keĩnkè kó tikpàti nti yebiè í cáá ntì, tìi í nírímú, beyóóbè í yóó na kéduute kényúúkú tì.

21 Kè yé a kpàti borè a yèmmè de mbomè.

Tikònti kó defitírè tu fɛnɛnfɛ

(Wénté Duku 11:34-36)

22 Inuò ntu tikònti kó defitírè ndɛ, kàa nuò nwùó nha kònti timòu ò mbo kuwenniku miɛke nke.

23 Kàa nuò mme nyí wùó nha kònti timòu ò mbo dibìnni miɛke nke, kuwenniku kùù da mí, kè kù sòute dibìnni dàke bo deuke mediè.

A bo tǔnnemè bekpàtìbè bèdébè

(Wénté Duku 16:13)

24 Òmǔu báá na kéntū mbekpàtìbè bèdébè, ò bo ndó yie nke ní nhotòu, ò bo ntaunè yie nke senku otòu, òmǔu báá na kéntū Kuyie nnè idíítí.

*Kuyie ndàkemu ti kpéi
(Wénté Duku 12:22-31)*

²⁵ Dèè te kè n tu di bá ntoti di yèmmè di bo dimu yoo di bo dáátímu kpéi, di fòmmu pèḗtému mudìi kè di kònti pèḗté tiyààti.

²⁶ Wénténè sinṳṳ, sì í buṳṳti sì í kṳṳ, sì í mṳṳke ye buṳṳ kè di cice wèè bo keĩnkè kòo sì piú. Díndi, di í pèḗté sinṳṳà?

²⁷ Di miéke we mbo na nè o yentotí kényíe o fòmmu kó mehokùmè bá sámpó?

²⁸ Ba nkpéi nné te kè di toti di yèmmè tiyààti kpéi? Wénténè mutepóó ndòmmè dikpàà miéke, mù í pĩ mmutṳmmú, mù me nyí duṳkù tiyààti.

²⁹ N né di náámmu, bá Sadoṳṳ nè o kpàti dieti miéke, ò í dàátí tiyààti tìi wenni ke mù tṳṳke.

³⁰ Kè Kuyie nsàri tifāàti tìi bo yíe nke naa yóó cóúté, dè bo yĩmè kè kù báá di dátínné tiyààti? Di tákùmè í deu!

³¹ Di bá ntoti di yèmmè ke tú: Ti bo nyo mba, ke yṳ mba, ke daati ba?

³² Bèè í tũ nKuyie mbeè mṳke de kó iyèntotí, di cice wèè bo keĩnkè ò yému di békú dè.

³³ Wammúnè di bo tamè Kuyie nkpààtiyuu meketimè nè di bo ndṳrimè kù dṳ dè, kù bo dè ndi duó ndemṳ.

³⁴ Di bá ntotí di yèmmè nanke kpéi, nanke weè yé nanke kpeti, bá dii yiè nè di kó iyèntotí nyi.

7

*Oṳṳ kó iwátìi kó tináàti
(Wénté Duku 6:37-38, 41-42)*

1 Di bá mbekùnè ditàbè, kè dèe yie nkè Kuyie mbáá di bekénè.

2 Ke yé Kuyie nyóó di bekénèmè di bekénè mèè botí nku betàbè, ke di fós ndi dòò dè betàbè.

3 Dè dòmme kàa wùó nkumúú kùù ã a kou nònfè mièke, kè kumundóú né pámúú a kòfe mièke!

4 A bo yíme kénáké a kou ke dò: Yóu kè n deite kumúú a nònfè mièke, kè kumundóú né pámúú a kòfe mièke.

5 Fós mmeyèmmè mèdémè yiè, keté kápánté kumundóú kùù pámúú a nònfè mièke ke né na káyà a bo yíme kédèite kumúú kùù ã a kou kòfe mièke.

Di bá nduò nkuyie nkperε simó

6 Dèè cáá nke tú Kuyie kperε di bá ndè duò nsimó, di me mbá ndokoo di dèi nyefònkè ìkè yè yàà bo me nàù kédèè kέwεεtení di bíékè ké di cááké.

Mòonè kè bè di pã

(Wénté Duku 11:9-13)

7 Mòonè kè bè yóó di pãmu. Wammúnè kè di yóó pétému, bentenè dicàù kè bè yóó di kpetému.

8 Ke yé wèè mòò bè òò we mpãmè, wèè wammú wèè òò pété, wèè bente dicàù bè òò we nkpeté.

9 Òmòù bo di mièke wèè birε bo ò mòò mudìi kòò dè duó nditáràà?

10 Yàà kè dè ò mòò tεyĩntè wèè dè duó nfewààfè?

11 Díndi náke benitiyεibe kè di yé ke duò ndesààrè di bí dè bo yíme di cice wèè bo kεĩnkè kòò báá duó ndesààrè bèè dè nhò mòò.

12 Ndòarinè betàbè di dó bè ndi dòòrimè. Mòyiisi kó ikuó nè Kuyie mpããnáànti náam̀bè do nàké ti me nyé.

Icɛ ìdèì
(Wénté Duku 13:23-24)

¹³ Tannè dibòrì diì mɔpúri. Dibòrì pɛkùrì tu mukũũ nkperi ndi kè di cɛ pɛkè. Besũkùbè ku ntũ.

¹⁴ Dibòrì diì mɔpúri diì tu mufòmmu kperi, kè di cɛ mɔpúri. Benìtibè sàmpró ku ntũ.

Mutie nè mu bɛ
(Wénté Matie 12:33 nè Duku 6:43-44)

¹⁵ Ndakenè bèè tu bemáà Kuyie mpããnáànti náam̀bè bɛ kpéí. Bè ò nkéríní di borè kɛ yòò nke dò nyipe nyi kɛ né tú timuntũnti.

¹⁶ Di bo mbè banní nè bɛ dɔ̀r̀imè miɛkɛ nke. Bè í tũũ fínýĩ kó yɛbɛ tisãmpotì ìnkè bè mɛ nyí tũũ fikíè kɛyɛ mupòr̀imù ìnkè.

¹⁷ Mutie sààmù pɛí yɛbɛ sààyè nyɛ kè musĩmmù pɛí yɛsĩnyè.

¹⁸ Mutie sààmù báá na képeité yɛbɛ sĩnyè, musĩmmù mɛ mbáá na képeité yɛsààyè.

¹⁹ Detie ndèè kó dimàà í pɛí yɛbɛ sààyè bè òò dè kũũmu kécóu.

²⁰ Mɛ̀m̀mɛ di yó mbannímè bèè tu bemáà Kuyie mpããnáànti náam̀bè nè bɛ dɔ̀r̀imè miɛkɛ.

Bèè yu Kuyie nnè bɛ nò
(Wénté Duku 6:46, 13:25-27)

²¹ Dè í tú bèè kó dimàà ñ tu: Ti Yiè, nti Yiè, bɛè tati beməu Kuyie nkɔ̀dà̀tìyuu miɛkɛ. Wèè dò̀r̀ri n cice wèè bo kɛ̀nkè ò dómè, wèè tati o kɔ̀dà̀tìyuu miɛkɛ.

²² Tibeénti yiè besũkùbè bo n náké kɛ d̀: N Yiè, nè a kó diyètìrì ndi ti nàkémè a náànti, nè a kó diyètìrì ndi ti bètimè yɛbəkè kɛ d̀òò tidietì péu!

²³ Kè ñ né bè nàké dɛ m̀ǹǹǹ kɛ d̀ò: Fũ̀tɛnè m bo dè! N yí di yé bìtì, díndi bèè dò̀r̀ri mɛyɛi.

Kuyèinkù nè wèè cii
(*Wénté Duku 6:47-48*)

²⁴ Wèè kemmu n náànti ke dɔɔri tì yèmmè ò dònne onìti wèè cii wènwe ke maá o cǐètè dipèrì ìnkè.

²⁵ Kè fetaafè ni, kè ikó mpíe, kè kuyaakù fùùtè ke tè poté bá tè í ndo ke yé tè maámè dipèrì ìnkè.

²⁶ Kè wèè me nkémú n náànti ke í dɔɔri tì yèmmè ò dònne kuyèinkù nku kùù maá ku cǐètè mubirímú ìnkè.

²⁷ Kè fetaafè ni, kè ikó mpíe kè kuyaakù fùùtè ke tè poté kè tè do páíí.

Yesu do tiennè muwèrímú mmu

²⁸ Kè benitibèe keè Yesu bè duò nyì tié kè ìi bè ta.

²⁹ Ke yé o náànti do í dònne mè ikuó wǎǎbè kpèti, ò do náánnè muwèrímú mmu.

8

Yesu miékùnnemè dikànni
(*Wénté Mariki 1:40-45 nè Duku 5:12-16*)

¹ Yesu cùténí dìi mònni ditārì ke ditǐnni péu nhò tū.

² Kè dikànni marìi kɔténí ke nínkóo o ìkè kòò bàntè ke dà: Okòtì, kàa dó a bo na ké m miékùnne ké n wénkùnne.

³ Kè Yesu youtoo o nùtè ké dì kàáké ke dò: N dómu, mieté.

Kè dìi mieté kéwenke.

⁴ Kè Yesu dà: A báá yie nkénáké òmòù, kɔte kébenke amáa ikuó niùti kédò Mɔyiisi dajú nyìi kuó kè dèe benke a mieté mè.

Ohǎǎpànkòtì m̀òu yiemme Yesu
(*Wénté Duku 7:1-10 nè Isǎǎ 4:46-54*)

5 Yesu tati diì m̀ǹǹǹi Kapennaummu k̀e behããp̀òmbè k̀óo k̀óti m̀òu k̀at̀enì o borè k̀óo b̀ántè ke d̀ò:

6 N Yiè, n k̀óo t̀ònti weè duó n c̀iè̀tè ke áàrìnè kuyonku bá ò í ǹò nke nampú.

7 K̀e Yesu ò ǹaké ke d̀ò: M bo k̀ate k̀óo mièk̀unnè.

8 K̀e behããp̀òmbè k̀óo k̀óti b̀ei nke d̀ò: Okóti n yí s̀annè a bo tamè n c̀iè̀tè, b̀ei nha nùu m̀àa k̀e n k̀óo t̀ònti miètè.

9 M m̀akemu bèè m baké, ke m̀ake tihããp̀ònti m baké tì, k̀e n ǹaké kù ke yí: K̀ate! K̀uu k̀ate. K̀e n ǹaké kù ke yí: K̀at̀enì! K̀uu k̀at̀enì. K̀e n yí n k̀óo t̀ònti d̀ò d̀è, wèe d̀è d̀ò.

10 K̀e Yesu keè de k̀ó tináànti k̀épènsiri behããp̀òmbè k̀óo k̀óti, k̀énaké bèè ò neínè ke d̀ò: Bá Isidayeeri be mièke m mu nyí yà oǹti wèè tá miè mbotí.

11 N di náa mmámumu nwe beǹitibè péu bo yènni tip̀iti timòu k̀éwènnènè Abarahammu nè Isaki nè Sakabu Kuyie nkp̀à̀tiyuu.

12 K̀e Isidayeeri be bèè na nte Kuyie nkp̀à̀tiyuu k̀e bè né bè dootóo ditowaà dibìnni mièke be yó nkuò ndè ke cáa mbe nì.

13 De k̀ó dif̀nkùò k̀e Yesu náké behããp̀òmbè k̀óo k̀óti ke d̀ò: K̀ò nkè d̀e d̀ò k̀éndò nha d̀ó mèè botí.

Dende bàmbà k̀òo k̀óo t̀ònti miètè.

Yesu mièk̀unnemè Pieri pokù yã

(Wénte Mariki 1:29-31 nè Duku 4:38-39)

14 K̀e Yesu k̀ate Pieri c̀iè̀tè ke s̀ mPieri pokù yã m̀ò nkuk̀òntonnò ke duó.

15 K̀e Yesu ò k̀áaké o ǹùtè, k̀òo k̀ònti bonke, k̀òo íte k̀éwaá mmudii k̀óo duó nkòo di.

Yesu cəutémè ti kó ticīti
(*Wénté Mariki 1:32-34 nè Duku 4:40-41*)

16 Kuyuoku m̀ǹǹni ke bè nkərinní Yesu borè benitibè péu yebəkè ta bè. Kè Yesu níí b́i kè yèe yè, ḱmiek̀nnè b́m̀uəmbè b́m̀u.

17 Kè d́e d̀d̀ Kuyie mpāānāāntì náāntò Esaii do nàké tì ke d̀: Ò cəuté ti kó ticīti ke t̀ ti kó muməmmú.

Yesu kó mutūnnimù
(*Wénté Duku 9:57-62*)

18 Kè Yesu yà ditīnni dieri ò munnémè kéduó nkè b́e sénté menié nyáà.

19 Kè Kuyie nkuó wāātì m̀u kətení Yesu borè kóò nàké ke d̀: Okóti n yó nda tūmmu tipīti timəu bá k̀a k̀ri kè.

20 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Ihānké məkemu ifōti kè sinə məke tiyīēntì, Onitibire me nyí məke dè bo duó dè kéom̀pè.

21 Kòo t̀u m̀u wèè do tū nYesu kòo ò nàké ke d̀: Okóti m pā kuce kè m mu nkəte kékūnné n cice.

22 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Nni ntū nkéyóu kè b́círíbbè kūnné b́círíbbè.

Yesu do cònnémè kuyaakù
(*Wénté Mariki 4:35-41 nè Duku 8:22-25*)

23 Kè Yesu ta kudabekù kòo tancòumbèe ò neinè kè bè bo sénté diyáà teri.

24 Kè kuyaakù kperíkù makùu ítení kénfuuti kè menié nyiitiní ke taà kudabekù, kè Yesu yie yè nke duó.

25 Kòo tancòumbèe ò ènte kóò nàké ke d̀: Ti Yiè nti d́esté, ti kumu!

26 Kè Yesu d̀: Dè d̀mme kè kufōwáá ndi pī memme? Di í n tá kè dè deud!

Mεμμε kòo íté kéréi nkuyaaakù nè menie nkè dè dò b'eu.

²⁷ Kè d'èe bè di bemou kè bè ntú: We nnìti botí nku yie? Bá kuyaaakù nè menie nkè dè yìé nhò y'è mmù!

*Yesu do bètimè yebakè kè y'èe ta yefònkè
(Wénté Mariki 5:1-20 nè Duku 8:26-39)*

²⁸ Yesu s'ènté diì m'ònni menie nyáà Kadaraa kó ketenkè, kè benitìbè bèdébè yebakè ta bèe y'ènni ifòti mièke. Bè do y'òumu mediè, bá òmòu í daati ke dè p'ènkù. Kè bèe k'éténi k'éco Yesu,

²⁹ k'ekuónko ke dò: Ti k'peti dòmmè tínti nè f'ò nkuyie mBire, a k'òtení ke bo ti f'èũmmu bá dim'ònni í t'ùòkaà?

³⁰ Kè s'ó nkufònkèc'ènkù dièkù makù bo mekentímè ke diiti.

³¹ Kè yebak'èe b'ántè Yesu ke dò: Kàa dó k'é ti beti y'òu kè tí ta kufònkèc'ènkù kuu.

³² Kè Yesu y'è n'áké ke dò: K'òtenè! Kè y'èe y'è bèe nitìbè mièke k'éta yefònkè. Kè kuù f'ònkèc'ènkùu cokení dit'ari ìnkè ke y'aa diu menie.

³³ B'èè do c'èmmú yefònkè kè bèe coké k'éta dih'èi k'énáké d'èè d'òò nè d'èe t'ùòkení benitìbè yebakè ta bè.

³⁴ Kè dih'èi k'ó benitìbè bemouu y'ènni k'éco Yesu k'òò b'ántè ke dò w'èe y'è be tenkè.

9

*Yesu mièk'unnemè kuh'òkù
(Wénté Mariki 2:1-12 nè Duku 5:17-26)*

¹ Kè Yesu ta kudabekù k'és'ènté menie nk'èw'ète o èi
* nKap'edinaummu nwe. Wénté Mariki 2:1.

* **9:1 o èi:** Yesu èi bè n'áa ndiì k'p'èi ndie, bè y'è

2 Kè bèe tɔní kuhòùkù kè kù duó ku dóu ìnkè, kékɔtenèní Yesu borè, kè Yesu nwúó mbè tàmè ke dò nhò bo kù miékùnnɛ, kénáké kuhòùkù ke dà: M bire cátinne a yèmmè n da cǐ́mmu a yei.

3 Dɛ m̀nni kè ikuó wǎǎbè mabè nnáá bɛ yèmmè miɛke ke tú: Onìti yie ncàari Kuyie nyètìrì ndi.

4 Kè Yesu banté bɛ toti tì bɛ yèmmè ké bè beke ke dà: Dè dòmmɛ kè di m̀ake iyentotí yeyi yi mbotí?

5 Ɔnde í yòunè dɛterè, m bo yǐmè n da cǐ́ nha yèinaà kè m bo yǐmè íté kékété?

6 N né dó di bantému kedò nhOnìtibire m̀ake muwḗrímú ketenkè ìnkè ke bo na kécǐ́ mmeyei. M̀mmɛ ò nàkémè kuhòùkù ke dà: Íté kétúóté a miékù kékò!

7 Kè kuhòùkùu íté kékò.

8 Kè bèe dè yà kè kufɔwáá mbè pǐ nkè bè nsǎntí Kuyie nke tú: Kuyie nyètìrì ndeu! Kù duómmè benìtibè muwḗrímú muù mbotí.

*Yesu nàké tì bèè yèmmè dò mbè wenni
(Wénté Mariki 2:13-17 nè Duku 5:27-32)*

9 Kè Yesu íté dɛborè kèmpɛ́nké káyà onìti m̀òu kòo yètìrì tu Matie kòò kàri bɛdàmpòòcɔutíbè kóo bìròò, kè Yesu dà: N tǔnnɛ! Kè Matie íté kóò tǔnnɛ.

10 Diyie mari Yesu nè o tancòumbè kè bè nkari Matie cǐ́tè ke yo nnè bɛdàmpòòcɔutíbè nè benìtibè bè do tú bè mufòmmu yeyimu yembè.

11 Kè Fadisiǐbɛ mabèe dè yà kèbeke Yesu tancòumbè ke dà: Dè dòmmɛ kè di kóò kótì wḗnnè bɛdàmpòòcɔutíbè nè mufòmmu yeyimu yembè kè bè yo?

12 Kè Yesu keè ké bè nàké ke dà: Dè í dò mbèè k̀nti naati bèè wáà nhotàntì, bɛmuɔmbɛ bèè ò wáà.

13 Kòtenè kětóti di yèmmè kébanté tináànì tii tu: N dó wèè mòke wènwe otòu kó mesémmè, n yí dó di n feu ìi wũḥ. Ke yé n yí kòtenímè ke wanti bèè yèmmè dò mbè wetí, n wanti bèè banté bèmbè ke dò mbè tu benitiyèibe.

Đekótírè nè depànnè kó tináànì

(Wénté Mariki 2:18-22 nè Duku 5:33-39)

14 Diyìè mari kè Isāā-Batiisi tancòumbèè kòte kébèke Yesu ke dò: Dè dòmme kè tínti nè Fadisiḥèbè kè ti bou yenḍ bá a tancòumbè í bou?

15 Kè Yesu bè tēñné ke dò: Di yà onìtì tóu dè o pokù kòo népobè yèmmè càràrà? Đe kó yeuwe kpaanímu kè bè bo pí nwèè tóu o pokù ke íténè, đe mònnì kè bè né bou yenḍ.

16 Bè ḥḥ í ñyá nkuyaàpànkù kukótíkù ñnkè, kàa mè dḍò kuyaàpànkù bo yũḥ nkukótíkù kè dikētírì dḍe đeuke.

17 Bè me nhḥḥ í ncũḥ menapàmmè tidḍutì kótítì mieke, kàa mè dḍò tidḍutì bo puoti kè menà ñcake. Menà mpàmmè dò nkéncũḥ tidḍutì pàntì mieke ñke, đemḍu kè dè nwenni.

Yesu đo cònnémè onitipòkù yóntì, kémiekũnnè đesapũmbire

(Wénté Mariki 5:21-43 nè Duku 8:40-56)

18 Kè Yesu nkpaá ke bè nàánnè kè Sifube kóo kóti mḍu kòtení kénínkóo o ìikè, kóò nàké ke dò: N sapũmbire đé ku bàmbà mmie, bá nè memme kòte kénóo nha ñu đe ñnkè kè dèe foute.

19 Kè Yesu íté nè o tancòumbè kóò tũnnè.

20 Kòo nitipòkù mḍu mḍ ntiyóntì kè dè tũḍke yebie ntepiítè nè yèdèè, kòo kéténì Yesu fñkùḍo bíékè kékáákè o yaàbòrì mànku.

21 Kε yĕ ò do túmè nè o yèmmè miεke: Bá kè n na ke kàáké o yaàbòrì m bo miεté.

22 Kε Yesu wĕĕte ké nhò wùó nke dò: N kóo sapàà a tákùmè da miεkùnnemu. Kòo nitipòkù pánkεε miεté.

23 Bè tùòke dìì mǎnnì de kóo dakótì cĭĕtè ke nsó nditĩnnì tikú ke kuò nke eu sikúhéú.

24 Kε Yesu bè nàké ke dò: Yĕnnè, desapùmbire í ku, dè yĕ nke duómu.

Kε bè nhò daú.

25 Ò bè dènnε dìì mǎnnì kédeè kéta kudieku kĕpĩ ndεsapùmbire nòutè kè dèε íté.

26 Kε de kó tináantìi pité de kó kutempĕ nkumou miεke.

Yesu wéimmè tiyũǎntì tidéti

27 Kε Yesu íté deborè kĕmpĕnké kè tiyũǎntì tidétì ò tũnnε kĕmpĩĕkù ke tú: Dafiti kó debire, ti kuó mmesémmè.

28 Yesu tùòke dìì mǎnnì teĭĭĕtè kè tìi yũǎntìi kǎtení o borè kòo tì beke ke dò: Di yèmmè dò m bo na ké di wéinaà? Kε tìi ò tĕĩné ke dò: Εĕ, ti Yiè nha bo na.

29 Kε Yesu kááké ti nuò nké tì nàké ke dò: Dèε dǎò kéndò ndi tá ke dò ndè bo dǎòmè.

30 Kε bè pánkεε wénté, kè Yesu bè cau nke dò: Di báá yie nkòò mǎu tì kèè.

31 Bè yèroo dìì mǎnnì ke pánke nnáantoo Yesu kpéi dihei dimou miεke.

Yesu do dènnεmè dibǎò dihǎnnì dìì í nǎ nke náá di miεke

(Wénté Duku 11:14-15)

32 Bè pĕnké dìì mǎnnì kè bèε kǎtenní onitì mǎu Yesu borè kè dibǎò ò ta ke dǎnnε o nóndenĕ.

33 Yesu dènnε dìi m̀n̄n̄n̄i dibòò o miεke k̀o ǹn̄d̄εnf̄εε date k̀o na k̀εnn̄áá nk̄ε d̄εε di ben̄it̄ib̄ε m̄edīε nk̄ε b̄ε nt̄ú: Ti mu nyí yà diε mbotí Isidayεeribε kó ketenk̄ε.

34 K̄ε Fadisīēβε bεmbε né nt̄ú: N̄ε obòòkpààti kó muw̄εrímú mmu ò b̄εt̄im̄ε yebòk̄ε.

*Mεsém̄m̄ε do p̄īm̄m̄ε Yesu b̄εε kra oc̄ēnti bε kp̄éi
(W̄énté Mariki 6:6-34 n̄ε Duku 10:2)*

35 K̄ε Yesu n̄centi yehεk̄ε yεm̄ou yediεȳε n̄ε yεs̄am̄p̄óȳε, ke náante Tináāns̄ààti Kuyie nk̄p̄ààtiȳùù kp̄eti tit̄í̄nt̄outi miεke, ke miεk̀unko bεmūombε bε m̄amm̄ú mum̄ou n̄ε bε k̄ōnyonkuti tim̄ou.

36 K̄ε m̄εsém̄m̄εε ò p̄ī m̄medīε n̄n̄ε dε kó ben̄it̄ib̄ε, ke ȳé b̄ε do òum̄ε k̄ε bε ȳεmm̄εε caàr̄ε, k̄ε b̄ε nd̄o n̄tip̄īeti t̄i kra oc̄ēnti.

37 K̀o náké o tanc̄óumb̄ε ke d̄ò: Tidiiti bimu ke s̄ū medīε nk̄ε ti d̄ēib̄ε né k̄ēñ̄ni.

38 Bánt̄ēn̄ε kupaku yīε nk̀o dūonn̄i bet̄ōmb̄ε k̄ε b̄εε dei o diiti.

10

*Yesu t̄ōmm̄ε o tanc̄óumb̄ε
(W̄énté Mariki 3:13-19, 6:7-13 n̄ε Duku 6:12-16)*

1 K̄ε Yesu yu o tanc̄óumb̄ε t̄ep̄ít̄ε n̄ε b̄éd̄éb̄ε k̄é b̄ε dūo muw̄εrímú k̄ε b̄ε bo mbeti yebòk̄ε ke miεk̀unko bεmūombε m̄um̄amm̄ú mum̄ou n̄ε b̄εε m̄o n̄tik̄ōnyonkuti tibotí tibotí.

2 N̄te Yesu tanc̄óumb̄ε t̄ep̄ít̄ε n̄ε b̄éd̄éb̄ε kó yeȳèt̄ε: Oketiw̄ε Sim̄o k̄ε b̄εε ò yu ke d̄ò Pieri n̄ε o nant̄ε ãntidee n̄ε Sebedee kó ibí, Isaku n̄ε Is̄ã.

3 Fidipu nè Batidemii nè Tomaa nè Matie wèè do tú odàmpòdɔutíwè. Nè Adifee kó debire Isaku Tadee

4 nè Siməə wèè do ɔ ntú Sedəti kó fənafə kou nè Sudaasi Isikadiyoti wèè fíté Yesu.

5 Yesu tancòumbè tɛpíítè nè bèdébè mbɛ ò tɔ mbè ké bè nàké ke dò: Di báá kəte bèè í tú Sifubɛ be kó yehəkè, di me mbáá kəte Sammarii kó yehəkè.

6 Kətenè Isidayɛɛribɛ bíékè, bè dònne ipe ì feti ìnyi,

7 ké mbè nàá Kuyie nkpràtìyuu tòónnìmè,

8 kèmmiekùnkò bɛmuəmbɛ ke duò nkè bɛcírìbè yánni ke miékùnkò yékùò nkè yè wènkú, ke bɛtì yɛbəkè. N di pāmu di í donté, pānè kè bè báá di yietí.

9 Di bá ntə idíítí.

10 Di bá ntə kudəukù yoo yɛyaaɔbòrè yédèè yoo tinɛùtì yoo kupàati ke yé otɔntì nè o tãndiiti nti.

11 Kè di tùðke diì èi dí yà onitisààwè kébáté o cīètè ké nde mbo ke yà pēēténè deborè.

12 Kè di ta tɛè cīètè di dò: Kunaatí ndi bonè.

13 Kè tɛcīètè yɛmbè di cəuté, dí bè pā kunaatí, kè bè me nyí di cəuté, di báá kù mbè pā.

14 Kè tɛcīètè matè yoo dihei marì kəbe í dó ké di cəuté yoo bè í kèmmú di kpɛti, dí íté deborè ke kpááté di nacètáá.

15 N di nàá mmómmuə nwe tibeéntì kó diyìè Sodəmmu nè Koməə Kuyie ndo còú nyèè ekè kó tiyēiti bo nkēínìnè de kó dihei kpɛti.

Bè yóó fěümmè Yesu kəbe

(Wénté Mariki 13:9-13 nè Duku 21:12-17)

16 N di tɔ nkè di do nyipe nyi yekpamaà ncuokè, ñciìnè iwààke kōme ke yòò ke dònne yekpɛtìnónkperɛ.

17 Ndakenè! Benitibè yóo di katenèmu bebeémbè borè kè bè ndi puotì yedá titíntouti miéke,

18 bè bo di katenè bebaatíbè nè bekràatibè borè kè di bo bè nàké n kréi, nke náké n bèè í tú Sifube.

19 Kè bè di karinè tibeénti, di bá ntoti di yèmmè di bii yóo náké tì nè di yóo tì nàké mèè botí, kè di tùðke Muyaánsààmù bo di duó ndi dò nkénáké tì.

20 Ke yé dî í yó nnáámmè di mómməmbə Kuyie nYáá mmuù yó ndi duò ndi yó nnáá ntì.

21 Benitibè bo nduò nkè bè kòu be tebíi, kè ibí cicebè nduò nkè bè í kòu, kè ibí nduò nkè bè kòu í cicebè.

22 Benitibè beməu bo ndi ní ndi tú mèè kréi n kəbe, wèè me mbo nwéèri kətuəke kumàнку ò bo cooté.

23 Kè bè di fěũnko dihei mari dí coké kékəte diteri, n di náá mmómmuə nwe di bo nkpaá ke í dèè Isidayeribe kó yehəkè kòo nìtìbiree wětenímu.

24 Wèè bebíi ò í pēēté wèè ò benkú, otōnti me nyí deunè wèè ò duó mmutāmmú.

25 Bè dōò mèè botí wèè benkú be yóo me ndòò ò benkú wè, bè dōòmè tecfētè yìè mbè yóo me ndòò ò kóo tōnti. Kè bè yu tecfētè yìè nhobəəkràati ò cfētè kəbe kperè bo pēēté memme.

Di bá ndé bèè kòu tikōnti

(Wénté Mariki 8:38 nè Duku 9:26, 12:2-7)

26 Bá ndénè tũnké benitibè, dèè dōòri disòri dè bo feité, kè dèè bo dibìnni kè dèe yènni kuwenniku.

27 N di nàké tì timáa borè náké n tì kupiiti, n di wee tì, pīēkénè tì.

28 Di bá ndé bèè kòù tikònti ke í nò nke kòù diwènni. Ndénè Kuyie nku kùù bo na kékuò tikònti nè diwènni muhãã mmieke.

29 Bè òò í nfité inòribí idéi ndi dáràà? Nè mèmme dèmarè òò í ndo ketenkè kè di cice Kuyie nyí yé.

30 Bá di yùtì Kuyie nti kàammu ke yé tì mààmè.

31 Di bá nyíèkù tũnké di pèètému inòribí péu.

Ti bo yĩmè ti tú Yesu kòbe

32 Wèè bo náké benitibè ìikè ò tumè n kou, m bo náké n cice wèè bo kéĩnkè de yiè ntumè n kou.

33 Wèè bo n yete benitibè ìikè m bo ò yete n cice wèè bo kéĩnkè o ìikè.

Yesu kàtenèní mèè yatimè

(Wénté Duku 12:51-53, 14:26-27)

34 Kè Yesu béi nke dò: Di yèmmè bá ndò n kàtenèní kunaatí nku kutenkù kuu mmieke, n kàtenèní mudò mmu.

35 N kàtení ke bo yate debire nde nè de cice, ke bo yate denitipobire nè de yò, kéyate osapàà ònè o còkù.

36 Kè benitibè céĩ kòbe naá mbe kpantídèntòbè.

37 Wèè dó o cice yoo o yò kè dè pèèté mí nhò báá na kèntú n kou, kè wèè dó o kóo dapàà nyoo o kóo sapàà nkè dè pèèté mí nhò báá na kèntú n kou.

38 Wèè í tò o dapàatí ke n tũnne ò báá na kèntú n kou * mēfēūtīmē mme yoo ifei (wèè í dó kēfēūtē n kpéi yoo wèè í dó kēdi ifei n kpéi).

39 Wèè bo ndó kédèeté o fòmму ò bo mù fétinne, kè wèè fétinne o fòmму n kpéi kòo mù pèté.

Wèè còuté Yesu ò còuté Kuyie nku

(Wénté Mariki 9:41)

* **10:38 dapàatí:** Kudapàatí bè nàá nkùù kpéi ndè benkù

40 Wèè di còuté ò còuté mí nYesu nwe, kè wèè n còuté kòò còuté Kuyie nkùù n tǒnní.

41 Kè wèè còuté wèè nàá nKuyie nnáaǎntì ò tu mǎè kpéí wèè nàá nKuyie nnáaǎntì, ò bo péte tìcuuti wèè nàá nKuyie nnáaǎntì ò yóó péte tì. Kè wèè còuté wèè dǎ̀̀ri Kuyie ndómè ò dǎ̀̀ri mǎè kpéí Kuyie ndómè ò bo péte tìcuuti wèè dǎ̀̀ri Kuyie ndómè ò yóó péte tì.

42 Wèè bo yǎ̀nté menébuo mbesám̄póbè biε nkòò mǎ̀ ò tu mǎè kpéí n kóo tancóuntì, n di náá mmóm̄muo nwe, Kuyie mbo ò cú de kó tìcuuti.

11

1 Yesu tié ndìi mǎ̀nnì o tancóumbè tǎpítè nè bèdébè kédeè kéité deborè kékatε kénnaante Kuyie nnáaǎntì de kó yεhekè miεke, ke tì mbè tiè.

*Yesu do tǎ̀nné tì Isǎã-Batiisi
(Wénte Duku 7:18-35)*

2 Kè Isǎã-Batiisi m̄bo dikpetíntou kékeè Yesu p̄i mmùù tǎmmú kǎtǎ nho tancóumbè kè bè bo ò beke ke dǎ̀:

3 Fǎ̀ǎ̀ tu wèè dǎ̀ nkékatení yáa ti dǎ̀ nkémbaa otǎ̀ mǎ̀ ò nwe?

4 Kè Yesu bè tǎ̀nné ke dǎ̀: Katenè kénáké Isǎã di yà dè nè di kèè tì.

5 Tiyũ̀ǎ̀ntì wénnì kè yεcǎ̀ ncèntì séi, kè yεkùò mmierí, kè yεwũ̀̀ nkèu, kè becíribè yǎ̀nnì kè besénnibè kèu Tináaǎnsààtì.

6 Dè ínaati wèè í yóu ò bo nni ntámè.

7 Isǎã tancóumbè ité dǎ̀ mǎ̀nnì kè Yesu nnáannè benitibè Isǎã kpéí ke tú: Di do kǎte kǎyà ba dikpáa cuokè? Dipènni kuyaakù nampú dàà?

8 Kè mǎè dǎke di né kǎte ke yà ba? Onitì wèè dàátì tiyaàsààtàà? Tiyaàsààtì yembè ò mbo sikpààticǎ̀ nsi.

9 Yàá di kòte ke yà Kuyie mpããnáàh̀t̀i náàh̀t̀ò nwe? N né di náámmu ke tú ò p̄ḗḗt̄emu Kuyie mpããnáàh̀t̀i náàh̀t̀ò.

10 Isãã kp̄́i nke t̀i ẁarim̀e ke tú: M̀i nKuyie n yóó duónkomu n kóo t̄õnt̀i kòo niit̀e k̄́t̄ũnt̀e a ce.

11 N di náá móm̄muo nwe benit̀ib̀e pié b̀èè kó dimàà, òm̀òu mu nyí buot̀e ẁèè p̄ḗḗt̄e Isãã-Batiisi. Nè memme ẁèè tu osám̄p̄òu Kuyie nkp̄̀àt̄iyuu miẽke kòo ðeu koò p̄ḗḗt̄e.

12 Isãã kó dimònǹi k̄́nt̀o k̄́tuw̄keǹeǹi yíe, Kuyie nkp̄̀àt̄iyuu taàǹe muw̄r̀ím̄ú mmu k̀è b̄ew̄r̀int̄ie b̀èè ði taà.

13 Kuyie mpããnáàh̀t̀i náàh̀t̀b̀e nè M̀oyiisi kó ikuó ðe nákému ðe kó dikp̄̀àt̄iyuu kp̄́i k̄́nt̀o k̄́tuw̄keǹeǹi Isãã.

14 B̀èè nákému ke tú Edii ðò nk̄́ket̄e k̄́w̄ḗteǹi k̀è Od̄eḗt̄iẁè nè k̄́teǹi, k̀è ði bo t̀i yie, w̄eǹwe ðie.

15 Ẁèè m̀àke yeto ke bo keè, ẁèe keè!

16 M bo donn̄eǹe ba ði mmònǹi kó benit̀ib̀e? M bo ỳí b̀èè ðonǹe ib̀i nyi ìi k̀ari yaár̀e ke náánǹe it̄e ke tú:

17 Ti ði eé fet̄ar̄ife bá ði íáá, k̀è ti kuó ndikúðabònǹi bá ði ỳemm̀e í cààr̀e.

18 Isãã k̀teǹímu ke í yo nhò me nyí ỳò mm̄enaà, k̀è ði ðò ðib̀ò ði bo o miẽke.

19 K̀è Onit̀ib̀ire k̀teǹi ke yo nke ỳò mm̄enaà nke ði ỳe nhò tu odiit̀i kunaà̀ỳà̀àk̀ù, ke dáp̀uǹe b̄eðàmp̄òòc̄out̀ib̀e nè b̀e tu b̀e benit̄iȳibe. B̄e t̄õmm̀ú kó muc̄ánt̄imu muù nè benk̀ú Kuyie nkuù b̀e duóm̄m̀e ðe kó meciì.

*Yesu do kp̄anǹem̀e Kadidee kó yeh̄k̀e k̀òbe
(Ẁént̀e Matie 10:15 nè Duku 10:12-15)*

20 Μεῖμμε κὲ Yesu keté kénkpannè yehékè ò do dḡò yḗè miεke tidietì péu ke yḗ de kó yehékè kḡbe do í yiemmè ke bo ceete be borimε.

21 Kòò mbè nàá nke tú: Di bo yà dín̄di Korasḗḗ nè Betisaidaa kḡbe ke yḗ tidietì n dḡò tì di cie, κὲ n do ntì dḡò Tiiri nè Sitḡḡ miεke nke, nè yíe mbè do dàátí tifḡḡtḡntì nti ke pũ mmutápeí nke benke be borimε cèètemè.

22 Dεḗ kpeí nte κὲ n tu tibeéntì yìè, Tiiri kḡbe nè Sitḡḡ kḡbe kó tiyḗt̄ti bo nkḗn̄n̄nè di kpeti.

23 Díndi Kapennaummu kḡbe di yèmmè dò nKuyie mbo dí dee nkḗnkàà? Bìtì, kù bo di cũñn̄í ké di tanné kudḡnkù, ke yḗ tidietì tì dḡò di cie κὲ tì do ndḡò Sodḡmmu ò na nkpaá bomu nè yíenní.

24 Dεḗ te κὲ n tu tibeéntì yìè Sodḡmmu tenkè kḡbe kó tiyḗt̄ti bo nkḗn̄n̄nè di kpeti.

*Kuyie ñsḡñne tì bèè cìi
(Wénté Duku 10:21-22)*

25 De kó dimḡñn̄i κὲ Yesu sántε Kuyie nke dḡ: N cice n da sántí fḡ nwèè te ketenκὲ nè κḗnkè a sḡñnemè timḡmmḡnti mecìi nyembè nè meyḗt̄ímè yembè ke tì benke bèè í tú bèmabè.

26 N cice n da sántí ke yḗ fḡḡ dómè dè ndò mmεmmε.

27 N cice a n duḡmmu demḡu. Òmḡù í yḗ debire κὲ dè í tú de cice. Òmḡù me nyí yḗ debire cice κὲ dè í tú debire nè dè dḡ kḗbenke bè de cice.

Yesu kó ditḡu í cḗḗ

28 Kḡtenèní m borè dimḡu díndi bèè tḡ yetuḡ cḗḗyè ke òu κὲ n di touté ke di om̄p̄ñne.

29 Τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἑστὴ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

30 Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

12

Yesu weè baké teom̃pùtè

(Wénté Mariki 2:23-28 nè Duku 6:1-5)

1 Δὲ κόσμος οὐκ ἔγνω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ὅτι ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

2 Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

3 Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

4 Ὁ κόσμος οὐκ ἔγνω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ὅτι ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

5 Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

6 Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

7 Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

8 Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

Yesu miékunnemè wèè bakù fãũ teom̃pùtè yie

(Wénté Mariki 3:1-6 nè Duku 6:6-11)

9 Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

10 Ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ σατανᾶ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας τοῦ ἀνθρώπου.

11 Kè Yesu bè t̃h̃né ke d̃ò: Di mĩke kòò m̃òu m̃òke f̃ep̃ièf̃e f̃em̃áá k̃e f̃e do d̃òk̃e t̃eom̃p̃ùt̃e ỹiè ò báá k̃ote k̃e f̃e d̃èiteñáà?

12 Oñt̃i w̃èè né p̃èèt̃e f̃ep̃ièf̃e tá? Ikuó t̃ũ nyí yete a bo d̃òòm̃e mes̃àà ñteom̃p̃ùt̃e ỹiè.

13 De m̃ònñi k̃e Yesu náké w̃èè bakù f̃ãũ nke d̃ò: Youte a bakù.

Kòo youte, k̃e k̃u w̃ète k̃ékpenke k̃enaánñe kut̃ekù.

14 Kè Fadis̃iēbẽe ỹe k̃étíí nke bo yà bè yóó ỹim̃e k̃ékuo Yesu.

Kuyie nkóo t̃ònti kù t̃ãát̃e w̃è

(W̃ént̃e Mariki 3:7-12 ñe Duku 6:17-19)

15 Kè Yesu t̃i k̃èè k̃éít̃e d̃ebor̃e k̃e beñit̃ib̃e péu nhò t̃ũ nkòo mĩek̃unñe bèè m̃ò mb̃em̃òu,

16 k̃e bè cau nke d̃ò bè báá náké òm̃òu ò tu w̃è.

17 Kè d̃e bo d̃ò Kuyie mp̃ãññáãnt̃i ñáãnt̃ò Esaii do ñák̃e t̃i ke d̃ò:

18 Nte n kóo t̃ònti

n t̃ãát̃e w̃è, koò d̃ó,

n ỹemm̃e naatiñe w̃è,

m bo ò duó n kó Muyaá

kòo náké ibotí im̃òu m beénti kp̃eí.

19 Ò í yóó nwanti yekp̃àr̃e,

ò í yóó nwékute,

òm̃òu í yóó keè o tamm̃e ice mĩke.

20 Ò í yóó bóót̃e dip̃enñi d̃iì k̃ónñe,

ò í yóó kuo d̃efit̃ír̃e d̃èè kó muh̃áá nk̃eke,

k̃enk̃emm̃úñe bá w̃è ò bo d̃òòm̃e Kuyie ndó d̃e.

21 Kè yebot̃e yem̃òu ò yie.

Yesu t̃h̃né t̃i bèè ò wát̃iri

(W̃ént̃e Mariki 3:22-30 ñe Duku 11:14-23, 12:10)

22 Kè bèe kàtɛnɛnì onìtì mǎu Yesu borè kè dibòò mari ò ta koò yěĩkùnnɛ ke dànnɛ o nónɔndenfè kè Yesu ò miɛkùnnɛ kòo wénté kɛna kénnaá.

23 Kè dèe di benìtìbè mɛdiɛ kè bè nnáá mbɛmáá ke tú: Dafiti yaàbirɛ í dɔkaà?

24 Kè Fadisiĩɛbɛɛ tì kèè ke dò: Nè obòakpààtì kó muwɛrímú mmu ò bètìmè yɛbòkè.

25 Yesu mɛ nyémèmu bɛ yèmmè dòmmè kòo bè nàké ke dò: Kè dikpààtìyuu mari toté ke kpa ndimáá yoo tɛcĩɛtè matè toté ke kpa ntemáá tɛ bá nhã ke bo.

26 Kè dibòò bètì dibòò dì toté ke kpa ndimáá ndi di kpààtìyuu bá nhã ke bo.

27 Kè nsà kè m bètì yɛbòkè nè obòakpààtì kó muwɛrímú mmu, di kòbɛ né yè bètì nè we nkõmu? Dèè kpéi nte kè di kòbɛ yó di bekénè.

28 Kè m mɛ mbètì yɛbòkè nè Muyaánsààmù kó muwɛrímú mmu, Kuyie nkpààtìyuu dii tũ ntùòkení di borè.

29 Òmǎu báá na kéta onitikperì cĩɛtè kétúóté o kperɛ ò m̀òkɛ dè, ke í keté kòò bóú, kòo mɛ nhò bóú ke dèè ò bo na kétúóté o kperɛ ò m̀òkɛ dèè kó dimáá o cĩɛtè.

30 Wèè í n wɛínè ò n kpànnèmu, wèè í n wɛínè kè tì tíkí ò dèímu.

31 Dèè kpéi nte kè n di náá nkɛ tú Kuyie mbo cĩɛ mbenìtìbè mɛyɛi mmɛmǎu nè tináanyɛiti timǎu, wèè mɛ mbo sáá Muyaánsààmù ku báá ò cĩɛ mbìtì.

32 Wèè bo sáá nhOnitìbire Kuyie mbo ò cĩɛ, wèè mɛ mbo sáá Muyaánsààmù ku báá ò cĩɛ yem̀òrè yie mmieke yoo yèè kpaanì yɛ mieke.

*Matie nè mu bɛ kó mɛdonnimè
(Wénté Matie 7:16-17 nè Duku 6:43-45)*

33 Kè mutie tú musààmù, mu be ò nsàmu, kè mù tu musĩmmù, mu be nsĩ, bè banní mutie sààmù mu be borè nde.

34 Iwààke díndi di bo yĩme kèna kénáké tináaansààti ke tú beyeibe, ke yé tii bo oniti yèmmè mièke o nùù ti nnáámmè.

35 Onitisààwè náànti tii benkú desààrè dèè bo o mièke, koo nitiyeiwe kpeti benkú meyei mmèè bo o mièke.

36 N di náámmu ke tú tibeénti yiè Kuyie mbo bekénè benitibè bè nàké tii náànti detetirè kpeti ìnkè.

37 Ke yé nè a náànti mièke nke Kuyie nyóó da bekénèmè ke da kpetínné yoo kù da coo.

Bè do bekemè Yesu tidietì

(Wénté Matie 16:1-4 nè Mariki 8:11-12 nè Duku 11:29-32)

38 De m̀nni ikuó wǎǎbè nè Fadisiẽbe mabè kè bèe beke Yesu ke d̀: Okóti ti d̀ á d̀ò tidietì nti kè tí yà.

39 Kè Yesu bè t̀nné ke d̀: Di mm̀nni kó benitibè bèè b̀tinné Kuyie, ke d̀ori meyei bè m̀ b̀kú tidietì, bè me mbáá tì yà, kè dè í tú tii do d̀ò Kuyie mpǎánáànti náàntò Sonaasi.

40 Sonaasi do yĩmè iyie nyitǎǎti, deyènnè dètǎǎti t̄yĩndietè p̄utì mièke, Onitibire yóó me nyĩ iyie nyitǎǎti, deyènnè dètǎǎti ketenkè mièke.

41 Tibeénti kó diyie Ninifu kó diheì k̀be bo bekénè di mm̀nni kó benitibè ké bè kpetínné ke yé Sonaasi do bè nàkémè Kuyie nnáànti kè bèe ceete, ntenè òm̀u ke bo die nke deunè Sonaasi.

42 Tibeénti kó diyie Sebaa kóo nitipokpàati bo bekénè di mm̀nni k̀be ké bè kpetínné, ke yé ò iténimè diheì dètirì ke k̀tení ke bo keè Sodom̀o

kó tináaàntì mæciù nkpeti. Nte òmòu die nke deunè Sadoməə.

*Dibəə bo yèmè onìti miεke kēwēteni
(Wénté Duku 11:24-26)*

⁴³ Kè dibəə yè onìti miεke ke kòte tedəntè ìnkè ke wanti dì bo om̀pè dè ke m̀h̀nté dì bo yĩ:

⁴⁴ M bo wēte onìti n sòò bo wèè miεke. Di t̀ù̀kəní d̀ì̀ m̀ǹǹǹi k̀é̀ǹs̀ó̀ nkè dè k̀à̀ú̀tè p̀á̀í̀ ke t̀ũ̀ntè b̀á̀ òm̀òu í bo o miεke.

⁴⁵ Dì bo wēte kēwáá nyeteyè yèyiekè yèè yóu ke dì p̀é̀é̀tè kè yèe wēteni kéta o miεke. De m̀ǹǹǹi k̀ò̀o borimεε s̀ĩ̀ntè k̀é̀p̀é̀é̀tè m̀è̀ sòò d̀ò̀mm̀è. Di m̀m̀ǹǹǹi k̀ó̀ benìtibè tu beyiibe mbe, be kperε yó mme ndò.

*Yesu yē nho kəbe tú bè
(Wénté Mariki 3:31-35 nè Duku 8:19-21)*

⁴⁶ Kè Yesu nkpaá náánnè ditĩnni kòo yó nè o nɛí kè bèe tuəkení k̀é̀nc̀ó̀mm̀ú̀ ditowaə ke d́ó ḱóò béinnè.

⁴⁷ Kòò m̀ò̀ùù ǹá̀kè Yesu ke d̀ò̀: A yó nè a nɛí bè c̀ò̀mm̀ú̀ ditowaə ke d́ó ḱé da béinnè.

⁴⁸ Kè Yesu ò t̀é̀h̀né ke d̀ò̀: We ntú n yó? Kè ò̀m̀be tú n nɛí?

⁴⁹ Kéfietí o tancòumbè ke d̀ò̀: Ntenè n yó nè n nɛí.

⁵⁰ Ke yé wèè d̀ò̀ò̀ri n cice wèè bo k̀é̀ĩ̀nkè ò d́ó dè, wèè tumè n yó nè n t̀á̀ũ̀ nè n nantè.

13

*Wèè yaù tidiiti o kó dináaṅhāntiri
(Wénté Mariki 4:1-9 nè Duku 8:4-8)*

¹ De kó diyie miεke kè Yesu yè tecĩtè kékote k̀é̀nkari d̀à̀m̀é̀è̀r̀ì̀ ǹù̀.

² Kè benìtibè péuu tínni o borè kòo ta kudabekù k̀é̀nkari kè bè c̀ò̀mm̀ú̀ dinébènni.

³ Kòo mbè nàánnè yenáànhāntíyè péu miéke ke tú: Onìtì mǎu wèè yè ke bo yaá o diiti,

⁴ kényaù kè mēdibii mmamēe do kuce ñnkè kè sinᵛᵛ kǎtení kè mē di.

⁵ Kè metēmēe do fekũũfe ñnkè kécārikè káyènní ke yé mutáá nyí sũmè deborè.

⁶ Diyìè nàáté diì mǎnnì ke kpenke kè mē tùò nkè mēe kpeí ke yé me cĩē nyí namè ke fũũkú.

⁷ Kè metēmēe do tipotì miéke kè tii íténí kè mē èũté.

⁸ Kè metēmēe do ketenkè wenni dè kèpèité mie ntekùtè (100) metēmè sipísìkuò metēmè sipísìtǎāti.

⁹ Kè wèè mǎke yeto ke bo keè wèe keè.

*Mùù kpéi ndo te kè Yesu nnáá yenáànhāntíyè
(Wénté Mariki 4:10-12 nè Duku 10:9-10)*

¹⁰ Kè Yesu tancǎmbèe ò beke ke dǎ: Dè dǎmmè kǎa bè nàánnè yenáànhāntíyè?

¹¹ Kè Yesu bè tēñné ke dǎ: Díndi Kuyie ndi duómmu mecii nkè di bo yǎté ku kpààtìyuu kpeti tii sòri, bembè me nyí mē mǎke.

¹² Ke yé wèè mǎke bè yóó we nyíémè kòo mǎote mediè, wèè kpa kè bèe fietè desǎmpórè ò mǎke dè.

¹³ Dèè kpéi nte kè m bè nàánnè yenáànhāntíyè ke yé bè wùómmè ke í banní ke yo ke í keu,

¹⁴ kè dè bo dǎò Kuyie mpǎánáàntì nǎàntò Esaii do nǎké tì be kpéi nke dǎ:

Di bo nyo di me mbáá keè,
kénwúó di me mbáá banté.

¹⁵ Ke yé de kó kubotí kǎbe yèmmè kpeñnimè,
kè bè Ìtinné be to,
ke báá keè, ke ùũ nke báá yà,
bè yàà bo ceete mēè kpéi

kè m bè miékùnne.

¹⁶ Díndi biε, dè ndi naati ke yé di nuo nwùómmè kè di to yo.

¹⁷ N di náá mómumu nwe Kuyie mpããnáànti náam̀bè péu nè bèè d́ Kuyie bè do d́mu ke bo yà di mè nwùó ndè bá bè í yà, ke bo keè di me nyo ti bá bè í ti kèè.

Yesu wènk̀nnemè wèè yaù tidiiti o kó dináànhãntíri

(Wénté Mariki 4:13-20 nè Duku 8:11-15)

¹⁸ Ntenè wèè yaù tidiiti o kó tináànti benkú ti.

¹⁹ Kuce ìnkè kó medibii ndo dè tu oniti bè nàké wènwε Tináànsàati Kuyie nkpaàtiyuu kpeti bá ò í nti banté kè dibòò katení kè ti dèite.

²⁰ Fekũũfε medibii ndo fεè ìnkè tu oniti bè nàké wènwε Tináànsàati kòò ti cõté mecãã nè diwèi.

²¹ Ò í nyóu kè ti bo fííkú o miεke, ò í mmøke mewéérímè, meyeñcaàrimè tũ̀ðkení dii m̀nni yoo bè ò fεũ nkuyie nnáànti kpeí, ò p̀nkεε bútiné Kuyie.

²² Tipoti medibii ndo ti miεke tú oniti bè nàké wènwε Tináànsàati, meborime kó iyentotí nè a bo ndómè tikpàti kè dèε ti èũté bá ti í mpĩ mmutõmmú mamù o miεke.

²³ Ketenkè sààkè medibii ndo kèè miεke tú benitibè mbe bè nàké bè Tináànsàati kè bè ti cõté nè be yèmmè memou ke kòte ke waanní betòbè, yie sipísitãati, otòu sipísikuò, otòu tekòutè (100).

Yesu dònneñemè Kuyie nkpaàtiyuu kupaku

²⁴ Kè Yesu yíε kè bè nàké medonnimè tēmè ke d̀: Kuyie nkpaàtiyuu dònne oniti m̀u nwe wèè do buotí tidibotí sàati o paku.

25 Keyènkè benitìbè yè nke duó diì mònñi kòo kprantídèntòu kàtení kèbuotí timúyeiti tì tì dònñè de kó kupaku mièke kéité.

26 Tidibotì sààtì yènní diì mònñi timúyeiti tì tì dònñè kè tí múnkèe yènní.

27 Kè kupaku yiè nkó betōmbèè ò beke ke dò: Okóti a í buotí tidibotì sààtì nti a pakaà? Timúyeiti tì tì dònñè tì né boní de ke yènní de mièke.

28 Kòo bè tēñné ke dò: N kprantídèntòu weè dòò mēmmē, kè betōmbèè ò beke ke dò: Á dó kè ti kote kéhu de kó timúyeitaà?

29 Kòo bè tēñné ke dò: Áà kè di u timúyeiti di yàà bo taunnè tidisààtì.

30 Yóunè kè dè nwē nke kótírí kè dididèi tùòke n di náké, kè dí keté kékēí timúyeiti kèbou kécóu, kédeè kékēí tidisààtì kéānné m bou mièke.

*Yesu dònñenèmè Kuyie nkprààtiyuu feyòñfè
(Wénté Mariki 4:30-32 nè Duku 13:18-19)*

31 Kè Yesu yíé ké bè nàké mēdonnimè tēmè ke dò: Kuyie nkprààtiyuu dònñè feyòñfè dōmmè mme ke kēñni,

32 kàa né fè buotí fèe yènní kékóté kēnaá mmutie diemù nè ibake kè sinəə yīē nyi ñnkè.

*Yesu dònñemè Kuyie nkprààtiyuu mutie mùù muuti
pēē*

(Wénté Duku 13:20-21)

33 Kè Yesu bè nàké mēdonnimè tēmè ke dò: Kuyie nkprààtiyuu dònñè mutie mùù muuti pēē mù dōmmè mme kòo nitipòkù òò mù waá nsám̀pòrè kékəərenè tipēēcootì kè tì múútí timəu.

Yesu do náámmè yēnāanhāntíyè

34 Yesu do ð nnáánnè benìtìbè nè yenáàhñhántíyè nye sáá,

35 kè dè bo dɔ̀ Kuyie mpããnáaantì náaantò do nàké tì ke dò: M bo bè nàké nè yenáàhñhántíyè ké bè benke dèè sòri nè Kuyie ndòòmè kutenkù.

Yesu wènkùnnemè tidibotì nè timúyèiti de kó medonnimè

(Wénté Mariki 4:33-34)

36 Kè Yesu cau nditĩnnì kékò nteçĩtè, kòo tancòumbèe tíi nho borè kòò beke ke dò: Á ti wènkùnnè timúyèiti bè buotí tì kupaku mièke dè benkú mù.

37 Kè Yesu bè tènéné ke dò: Wèè buotí tidibotì sààti wèè tu Onìtìbire.

38 Kè kupaku tú kutenkù, kè tidibotì sààti tu bèè tu Kuyie nkpààtiyuu kòbe, kè timúyèiti tú bèè tu dibòò kòbe.

39 Kupaku yiè nkpantídèntòu wèè buotí timúyèiti wèè tu dibòò, kè dididèi tu kutenkù kó mudeèmù, kè bedidèibè tu Kuyie ntòrè.

40 Bè ðð kèi mèè botí timúyèiti kécóu, dè yó mme ndò kutenkù kó mudeèmù mònni.

41 Onìtìbire bo tōnní Kuyie ntòrè kè yèe tãnké Kuyie nkpààtiyuu mièke bèè tannìnko betòbè meyei mmièke nè bèè dòòri Kuyie nyí dó dè,

42 ké bè ànné muhãã mmièke bè yó nkuò ndè ke cáá mbe nìi.

43 De mònni bèè dòòri Kuyie ndó dè kè bè mmietì ke dònne diyìè be cice kó dikpààtiyuu mièke. Kè wèè mòke yeto ke bo keè wèè keè.

Yesu dònnenè mè Kuyie nkpààtiyuu demarè sààrè dèè sòri kupaku mièke

44 Kuyie nkpààtiyuu dònne dèmarè sààrè nde dèè sòri kupaku miεke, kòo mǎu dè yà kédǎǎ ké dè sònne kékònnè diwèi, kéfíté ò mǎke dèè kó dimàà kékote kédonté de kó kupaku.

Yesu dònne nèmè Kuyie nkpààtiyuu medèi

45 Kuyie nkpààtiyuu dònne medèi nsààmè mme opotaà nwanti mè.

46 Ò pèté dii mǎnni medèi nsààmè mèè dííí kpeñni kékò nkéfíté ò mǎke dèè kó dimàà ké mè donté.

Yesu dònne nèmè Kuyie nkpààtiyuu muyĩnditimu

47 Kuyie nkpààtiyuu dònne muyĩnditimu mmu bè bo mmu dà mǎèrì miεke ke pĩ nsiyĩ sibotí sibotí.

48 Mù píe ndii mǎnni kè bèe mù yũé nkédenneni, kékari kètǎnké sisààsì kéǎnné yemámmù yákè kékútoó desĩntékpere.

49 Dè yó mme ndò nkutenkù kó mudeèmù mǎnni, Kuyie ntǎrè bo kǎteni kǎbate besààbè nè beyeibe,

50 kéǎnné beyeibe muhǎǎ mmiεke bè yó nkuò ndè ke cáá mbe nìi.

51 Kè Yesu bè beke ke dǎ: Di banté de kó tináànì dimǎuà? Kè bè dǎ: Èé ti ti bantému.

52 De mǎnni kòo bè nàké ke dǎ: Dèè kprí nte ikuó wǎàti wèè yie nKuyie nkpààtiyuu kpeti mesàà ò mǎke tikpàti tidéti nti o miεke, metaummè kótímè kpeti nè mepàmmè kpeti.

*Yesu ei kǎbe do í ò tá
(Wénté Mariki 6:1-6 nè Duku 4:16-30)*

53 Kè Yesu bè nàké de kó medonnimè memǎu kékíte deborè,

54 kékote Nansareti ò biíkú dii ei kénnaá Kuyie nnáànì kutíintouku miεke kè dèe di benitibè mediè

kè bè ntú: Ò yà de mecii mmie? Ò yíme ke na ke dɔɔri tidiɛti tii?

⁵⁵ Wenwe odabeesũòti bire! Maari bire! Kòo neí tú Isaku nè Sosefu nè Simɔɔ nè Sudi,

⁵⁶ kòo tábè bo ti cuokè! Ò né yà dè de kó muwērímú?

⁵⁷ Kè deè nte kè bèe ò yete. Kè Yesu bè nàké ke dò: Bè ɔ̃ í nsenkèrì Kuyie mpānānāntì nānāntò mǎu kupíkù makù kè dè í tú o eì kɔbe nè o cīɛtè kɔbe.

⁵⁸ Ò í ndòò tidiɛti péu deborè bè í ò tá mmèè kpéí.

14

Bè kùòmè Isāā-Batiisi

(Wénté Mariki 6:14-29 nè Duku 9:7-9)

¹ Edɔti Kadidee kóo kpààti kèè dìi mǎnni kè bè nāá nYesu kpéí,

² kénáké o kó betǎmbè ke dò: Isāā-Batiisi weè wète ke yǎnté deè te kòo mǎke muwērímú ke dɔɔri tidiɛti.

³ Ke yé weè Edɔti do duómme kè bèe pī nyIsāā kéboú kékpetinné wenwe Edɔti o nantè Fidipu pokù Edodiyati kpéí.

⁴ Ke yé Isāā do nàkémè Edɔti ke dò: A í dò nkéfiete a nantè Fidipu pokù képuoke.

⁵ Kè Edɔti ndó ke na nkùò Isāā kè né ndé benitibè ke yé bè do yémemu Isāā tumè Kuyie mpānānāntì nānāntò.

⁶ Kè Edɔtii ānné o peité yiè kó dibanni. Kè Edodiyati kóo sapàà nta kéhaá benitibè ìikè kè dèe narike Edɔti mediè,

⁷ kòo béi nke dò: Osapàà mbeke a dó dèè kó dimàà m bo dè nda duó, mî béi!

8 Kòo yǎ ò tié nkòo náké Edòti ke dò: Ìnné Isāā kó diyuu dibuu miéke ké n duó ndiè!

9 Kòo kpààti yèmmèe caàrè, ò né me ndiémme ke búi nho kòbe ìkè kòo dò bèe di nhò duó,

10 kètǎ kè bèe kòte dikpetíntou miéke kéféúté Isāā,

11 kéānné o yuu dibuu miéke kékòtenní kédúo nhosapàà kòo di duó nho yǎ.

12 Kè Isāā kó betancòumbèe kòte kòò tùóté kékūnné kédeè kékòte kénáké Yesu dèè dò.

Yesu sântemè Kuyie mpéèbè bènùmmù nè siyĩ sidsèsi kè dèe sũũ

(Wénté Mariki 6:30-44 nè Duku 9:10-17 nè Isāā 6:1-14)

13 Yesu tì kèè diì mǎnni kéta kudabekù kèíté kénkàri dikpàà omàà borè. Kè benitibèe tì kèè kényènní be èkè kòò tūnne nè be naàcèi.

14 Kè Yesu nyètiní kudabekù kényà benitibè péu kè mesémmèe ò pì kòo mmiékunko bemuòmbè.

15 Kuyuoku mǎnni kè Yesu tancòumbèe ò nàké ke dò: Diyìe mè ndèè mè kè ti bo dikpàà cuokè, duó nkè benitibèe kòte yehèkè kédonté kèdi.

16 Kè Yesu bè tǎnné ke dò: Bè í dò nkékòte, duónnè be kè bèe di.

17 Kè bèe ò tǎnné ke dò: Ti mǎke die mpéèbè bènùmmù mǎà ndi nè siyĩ sidsèsi.

18 Kè Yesu dò: N duónnènni de.

19 Kòo duó nkè benitibèe kari timútì ìnkè kòo tùóté péèbè bènùmmù nè siyĩ sidsèsi kébóúté késǎnte Kuyie nkéwéri péèbè kédúo nho tancòumbè kè bèe totí benitibè.

20 Kè benitibè bemouu cááké kénsànnè kè dèe súó kèmpíéké yemámmùyákè tepíítè nè yèdèè kòo tancòumbèe to.

21 Bèè do càáké de kòò pḗḗ nè de kó siyĩ bè bo ntùàke sikòupísìnùmmù (5000), bè í kàannè benitipòbè nè ibí.

*Yesu do kéréimè meniè nyĩnkè
(Wénté Mariki 6:45-52 nè Isāā 6:15-21)*

22 De kó difōnkùò kè Yesu duó nkòò tancòumbèè ta kudabekù ke bo ò niiténè késénté meniè nyáà kè wenwe nkpaá ke cínko benitibè.

23 Ò bè cié ndì m̀nnì kédeè kédeke ditāri omáà borè, kémbáá nKuyie nkè keyènkè yàa biitenè kòò nkè kpaá omáà.

24 De m̀nnì kè kudabekù bo meniè ncuokè kè kuyaakù fuutini ku ìkè kè yenéffĩfirè kù kōñnè.

25 Kukūnwentóo m̀nnì kè Yesu nkōri o tancòumbè borè ke kéri meniè nyĩnkè.

26 Bè ò yà diì m̀nnì kòò kèrini meniè nyĩnkè kè kufōwáá mbè auté kè be yèmmè ndò dibòò mari ndi.

Kè bèe kuónko mediè.

27 Kè Yesu bè nàké ke d̀: Bá nyĩ̀̀kùnè, mínwe kufōwáá mbáá di pĩ.

28 Kè Pierii béi nke d̀: N Yiè, kè f̀ nwe duó kè n kétóo meniè nyĩnkè ke da co. Kè Yesu d̀: Kéténí.

29 Kè Pierii yènnì kudabekù kékété meniè nyĩnkè kénwetí Yesu.

30 Ò yà diì m̀nnì kuyaakù kpeñnimè kè kufōwáá nhò pĩ, kòò keté ò bo diumè kékuónko ke d̀? N Yiè n deeté!

31 Kè Yesu pānkèe dièke o ǹtè kòò pĩ nkòò nàké ke d̀: Dè d̀omme kàa wè̀te ke yĩ̀̀ke, a í tá kè dè deu!

32 Bè ta diì m̀nnì kudabekù kè kuyaakùu cómmú.

33 Yesu tancòumbè bèè do kpaá kudabekù mièke kè bèe nínkóo o ìkè ke d̀: A m̀nke tú Kuyie mBire nde.

Bemuɔmbɛ do káámmè Yesu ke mieri
(*Wénté Mariki 6:53-56*)

³⁴ Kè bèe sénté menie nkétuɔke Sennesareti kó ketenkè.

³⁵ Benitìbè bèè dè bo kè bèe banté Yesu kénáké yehéké yemou yèè dè tòké kè bè nkòrinèní bemuɔmbɛ o borè,

³⁶ koò bàá nke tú wèe yóu kè bèe kááké bá o yaàbòrì mànkú. Bèè kó dimàà kááké o yaàbòrì kè bèe miété.

15

Kuyie nkó ikuó nè benitìbè kpɛyi
(*Wénté Mariki 7:1-13*)

¹ Kè Fadisĩɛbe nè ikuó wāābèe yènni Sedisademmu kékətení Yesu borè kóò beke ke dò:

² Dè dòmmɛ kàa tancóumbè í dɔəri ti yembè kó ikuó ke ð̄ di ke í nìte?

³ Kè Yesu bè tēñné ke dò: Díndi tá, dè dòmmɛ kè di yóu Kuyie nkó ikuó ke tũ ndi mómmɔmbɛ di kpɛyi?

⁴ Kuyie nnáaṅti tu: Á ndé a cice nè a yō, kè wèe sãã nho cice yoo o yō bèe ò kù.

⁵ Kè díndi tú kè wèe cice bo dikònni kòò ò nàké ke tú, ò na nhò pã dè, ò dè pã Kuyie nku, dè dèemu.

⁶ Di kù Kuyie nkó ikuó nyi ke tũ ndi mómmɔmbɛ di kpɛyi.

⁷ Mɛyèmmè mèdémè yembè díndi! Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò Esaii do naatimu ò nàa ndii mōnni ke tú:

⁸ Be nnitìbè sãntí Kuyie nnè be nò nye kè be yèmmè né kù dēténè.

⁹ Bè kù bàá ndetètìrè ndɛ ke tiè mbɛ mómmɔmbɛ kó ikuó

ke dò n yì tú Kuyie n kpɛyi.

*Dèè s̄nkùnkò onìtì
(Wénté Mariki 7:14-23)*

¹⁰ Kè Yesu náké dif̄nnì ke dò: Kénténè kékéè tii.

¹¹ Dè í tú onìtì yo ndè deè ò s̄nkùnkò, tináaṅtì tii yèni onìtì nùù tii ò s̄nkùnkò.

¹² Kòo tancòumbèè tóónnì o borè kòò náké ke dò: A béi ntii náaṅtì yonkemu Fadisiṣ̄be.

¹³ Kè Yesu bè náké ke dò: N cice Kuyie nyí fiíkú dèè tie nkó dimàà ò bo dè u.

¹⁴ Nwúónnè be, tiyũḍṅtì tii dèri titetì. Kè kuyũḅnkù me ndèri kutekù tì bo do tidé dif̄tìrì miéke.

¹⁵ Kè Pièri dò: Á ti náké de kó dináaṅhãntìrì tu mù.

¹⁶ Kè Yesu bè t̄h̄né ke dò: Di múnke í na ke bo bantáà?

¹⁷ Di í yé ke dò ndèè taà dinùù dè kòrì tip̄utì nti ke p̄nkù ke yièà?

¹⁸ Dèè me nyièni dinùù dè bonní meyèmmè miéke nke, kè deè s̄nkùnkò onìtì.

¹⁹ Meyèmmè miéke nke iyeṅtotí yeiyi yiènimè, ìi tu: Munitikòù nè a bo duónèmmè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a d̄uù nè di bo nd̄uti d̄utinè dit̄bè nè mupocēnwammù nè muyòò nè muyeticaàrimù nè iwátì.

²⁰ Ntènè dèè s̄nkùnkò. A bo dimè ke í nìte deè í s̄nkùnkò onìtì.

*Kannahã kóo nitipòkù do tãmè Yesu
(Wénté Mariki 7:24-30)*

²¹ Kè Yesu íté deborè kékote Tiiri nè Sit̄õ kó kutemp̄e mmiéke.

²² Kòo nitipòkù mǎ̀u kǎtení o borè kòò bántè ke dǎ: Okótì! Dafiti kó debire n kuó mmesémè, dibǎ̀ò dii ta n kóo sapà̀à kòò fě̀ũnko mediè.

²³ Yesu me nyí nhò tě̀nné tìmatì kòo tancò̀umbèe ò nàké ke dǎ: Dǎ̀ò we ò da békú tì, ke yě̀ ò ti tũmmè ke wékíí.

²⁴ Kè Yesu dǎ: Kuyie nni ntṑnní Isidayeeribe kprí nke, bèè dṑnnè ipe ìì feti.

²⁵ Kè de kóo nitipòkùu nínkóo Yesu ììkè ke dǎ: Okótì n teennè!

²⁶ Kè Yesu dǎ: Dè í wenni a bo túótémè ibí kó mudìi kédúú nyimǎ́bí.

²⁷ Kòo nitipòkùu b́ei nke dǎ: Móm̄muo nwe Okótì, nè memme simǎ́ó né ò ntó̀umu icabìri si yiè nyo nkè ìì duò.

²⁸ De mǎ̀nni kè Yesu ò nàké ke dǎ: Onitipòkù a tá kè dè deumu, dèe dǎ̀ò a dómè. Memme kòo kóo sapà̀à pǎ̀nke miétè.

Yesu mièkũnnemè bemuǎ̀mbe Kadidee kó menie ntaké

(Wénté Mariki 7:31-37)

²⁹ Kè Yesu íté deborè kékété Kadidee kóo dà̀mè̀erì p̄émè kékote kédeke ditā̀rì ìnkè kénkari.

³⁰ Kè benìtìbè p̄eu nk̄arìnèní o borè yekp̄iè ìnè tihò̀uti nè tiyũ̀ònti nè yewũ̀ò ìnè bemuǎ̀mbe tǎ̀bè p̄eu ké mbè d̄unko Yesu borè kòò bè mièkũnko.

³¹ Kè benìtìbèe yà yewũ̀ò nnàámmè, kè tihò̀uti cènti kè yekp̄iè nséirì kè tiyũ̀ònti wénni kè dèe bè di mediè nkè bè nsǎ̀ntí Kuyie nyIsidayeeribe tũ̀ nkù.

Yesu do yíe kédǎ̀mè tidietì kè benìtìbè sik̄aup̄isìnàà di

(Wénté Mariki 8:1-10 nè Matie 14:13-21)

32 Kè Yesu yú o tancòumbè ké bè nàké ke dò: Mesémmè μεε m pīnnè be nnitibè, diyie tāánni ndi yíe ñnè bè bomè m borè, bá bè í mǎke bè bo di mù, kè m bè cié mmemme bè yàa bo duó kuce nè dikònni.

33 Kòo tancòumbèe ò nàké ke dò: Ti bo pété de mudii dikpàà dii ncuokè kè ditfnni dii ndi kénsànnè?

34 Kè Yesu be beke ke dò: Di mǎke pèèbè bède? Kè bè dò: Bèyiekè nè siyĩ sám̀pó.

35 De m̀nni kè Yesu duó nkè benitibèe kari ketenkè.

36 Kòo túóté pèèbè beyiekè nè siyĩ késānte Kuyie nké bè wéí kédúo nkòo tancòumbèe dè toti benitibè.

37 Bemou kè bèe cááké kénsànnè kè dèe súo nképie yemámmùyákè yèyiekè kòo tancòumbèe to.

38 Bèè do càáké de kòò pèè bè do bo sikoupsinàà ndi (4000) bá bè í kàannè benitipòbè nè ibí.

39 Yesu cié ndii m̀nni benitibè kédeè kéta kudabekù kékote Makatāā.

16

*Fadisĩ̀be nè Sadusĩ̀be bekemè Yesu tidieti
(Wénté Matie 12:38-39 nè Mariki 8:11-13 nè Duku
11:16, 29, 12:54-56)*

¹ Fadisĩ̀be nè Sadusĩ̀be kè bè ndó kédíí nYesu kékote o borè kòò beke ke dò: Dòò tidieti kè ti banté ke dò nha bonní Kuyie mborè.

² Kè Yesu bè tḗnné ke dò: Diyie ò ntati kè di tú keĩnkè bo ncaánni ke yé tiwetì wennimè yíe,

³ dikũnweñni kè di ntú fetaafe yóo nimu yíe nke yé tiwetì sòùmè. Dè dòmme kè di nò nke banní tiwetì kó mebenkùmè ke né í banní yebenkùyè di yau yè yewe yie mmieke.

4 Di mmònni kó benìtìbè bèè bùtínné Kuyie ke dɔɔri meyei bè m bèkú tidietì, bè me mbáá yà tìmatì kè de í tù tì do dò Kuyie mpāānāāntì náāntò Sonaasi.

Ò yī memme ke íté kéréēté ké bè yóu.

Yesu yèmmè bè ndake Fadisīēbe nè Sadusīēbe be kó itié nkprí

(Wénté Mariki 8:14-21)

5 Kè Yesu tancóumbè nseni menie nyáà nkéyè mbè bo ntómè pèè.

6 Kè Yesu bè nàké ke dò: Nyénè Fadisīēbe nè Sadusīēbe be kó mutie mùù muuti pèè mu kpí.

7 Kòo tancóumbè yèmmè ndò nhò náá memme bè í tɔ mèè kpí nke pèèbè.

8 Kè Yesu banté be yèmmè ké bè nàké ke dò: Dè dòmmè kè di mɔke meyèmmè memme botí? Di í tá kè dè deu! Dè dòmmè kè di yèmmè dò ndi í tɔ mèè kpí nke pèè,

9 di mu nyí bantáà? Di í kpaá ke yé n sòò wèrí pèèbè bènùmmù kè benìtìbè sikɔupísìnùmmù (5000) cááké kénsànnè kè yemámmùyákè nkpaá súó nyèdè kè di tɔáà?

10 Nè pèèbè bèyiekè n sòò wèrí bè kè benìtìbè sikɔupísìnàà (4000) cááké kè yemámmùyákè nkpaá súó nyèdè kè di tɔáà?

11 Dè dòmmè kè di yèmmè dò n di náánnè pèè kpí nke n yī dìi mònni nyénè Fadisīēbe nè Sadusīēbe kó mutie mùù muuti pèè mu kpí.

12 De m̀̀nni k̀̀o tanc̀̀umb̀̀e bant̀̀e ke d̀̀o nh̀̀o do í b̀̀e nàánǹ̀e mutie mù̀u muuti p̀̀éé̀ mu kp̀̀éí, k̀̀ò b̀̀e nàánǹ̀e Fadisiẽ̀be ǹ̀e Sadusiẽ̀be be k̀̀o itié nkp̀̀éí nke.

*Pieri nàkém̀̀e Yesu tum̀̀e Kuyie mBire
(Wént̀̀e Mariki 8:27-30 ǹ̀e Duku 9:18-21)*

13 Yesu t̀̀uàke dii m̀̀nni Sesadee Fidipu k̀̀o diheì kébeke o tanc̀̀umb̀̀e ke d̀̀o: Benitib̀̀e ỳ̀e n tú we mí nhOnitibire?

14 K̀̀e b̀̀e è t̀̀énǹ̀e ke d̀̀o: B̀̀emab̀̀e ỳ̀emm̀̀e do nha tú Isãã-Batiisi, k̀̀e bet̀̀ab̀̀e ỳ̀e nha tú Edii, k̀̀e bet̀̀ab̀̀e tu a tú Sedemii yoo Kuyie mpããnaãnt̀̀i náam̀̀b̀̀e k̀̀òd m̀̀u.

15 K̀̀e Yesu b̀̀e beke ke d̀̀o: Díndi né ỳ̀e n tú we?

16 K̀̀e Sim̀̀o Pierii ò t̀̀énǹ̀e ke d̀̀o: A tú Kiriisi nwe Kuyie Bire.

17 K̀̀e Yesu ò nàk̀̀e ke d̀̀o: Sim̀̀o Sonaasi bire, d̀̀e nda naati ke ỳ̀e n cice Kuyie nkuù̀ t̀̀i nda nàk̀̀ém̀̀e, f̀̀óó í t̀̀i bant̀̀e ǹ̀e amáá.

18 N né da náámmu ke tú a tú ditá̀̀rì ndi, dii tá̀̀rì ìnk̀̀e nke n yóó fíímm̀̀e n k̀̀o ditínǹ̀i, bá mukũũ báá na k̀̀e k̀̀u nampe.

19 M bo da duó nKuyie nkp̀̀àtiyuu k̀̀o sikpetisi, k̀̀aà yete d̀̀e ketenk̀̀e, Kuyie nd̀̀e yete keìnk̀̀e, k̀̀aà yie nd̀̀e ketenk̀̀e Kuyie nd̀̀e yie nkeìnk̀̀e.

20 De k̀̀o dif̀̀onk̀̀uò k̀̀e Yesu cau nho tanc̀̀umb̀̀e ke d̀̀o: Di báá nàk̀̀e òm̀̀u n túm̀̀e Kiriisi Odetiẁ̀e Kuyie nnàk̀̀e ẁ̀e kp̀̀éí.

*Yesu do náámm̀̀e o kũũ nkp̀̀éí
(Wént̀̀e Mariki 8:31-33 ǹ̀e Duku 9:22)*

21 De k̀̀o dim̀̀nni mieke nke Yesu ketém̀̀e k̀̀ennáá nho tanc̀̀umb̀̀e ke tú: N d̀̀o nk̀̀ék̀̀ote Sedisademm̀̀u nwe ikuó tũmb̀̀e k̀̀o bek̀̀otib̀̀e ǹ̀e ikuó niùb̀̀e k̀̀o

bekótíbè nè ikuó wǎǎbè kè bè n fěũ, ké n kuó, kè n yánté diyìè tǎǎnnì yìè.

²² Kè Pierii ò yu kékenténè kóò nàké ke dò: N Yiè, Kuyie m báá yie nkè dè da tuǎkení.

²³ Kè Yesu wēxte kénáké Pieri ke dò: Fũte m borè fǒ ndibǎò! A dǒ ké m bǎmmu, a toti mēè yēmme í tú Kuyie nkǎme, benitibè kǎme mme.

Ti bo ntũ mmèè botí Yesu

(Wénté Mariki 8:34-9:1 nè Duku 9:23-27)

²⁴ Kè Yesu náké o tancóumbè ke dò: Kòò mǎù dǒ ké n tũnne wèe bútinne omáá, kèto o dapǎátí ké n tũnne*.

²⁵ Kè yé wèè bo ndó kédεεté o fòmму ò bo mù fétinne, kè wèè duó nho fòmму n kpéí kòo mù pèté.

²⁶ Onitì bo cǎnte ba kòò màke kutenkù kuu nkperε demǎu kòo wēnnì né feti. Onitì bo yietí ba kòo wēnnì yenté?

²⁷ Kè yé Onitìbire yó nwētínímè nè de cice wērímú ke nǎinè Kuyie ntǎrè, kényietí bá wè o tǎmmú mannè tì yeti.

²⁸ N di náá mmómmuó nwe díndi bèè bo diε ndi kó bèmabè yó nkpaá fòumu kéya Onitìbire kè dè wētíní ke bo baaté de kpààtìyuu.

17

Yesu kǎnti do cèètemè

(Wénté Mariki 9:2-13 nè Duku 9:28-36)

¹ Kè dè mmǎke yeve yèkuó kè Yesu túóté Pieri nè Isaku nè Isaku nantè Isǎá, kè bèe deke ditǎrì dièrì mari ìnkè bemáá borè.

* **16:24** Wénté 10:38 nè tì wénkũnne

2 Kè Yesu kǎntì ceete be ìkè, kòo ìkè mmieti ke dò ndiyiè, kòo yààtì peike kempĩti.

3 Kè bè nyóó daate káyà Mɔyiisi nè Edii kè bè náánnè Yesu.

4 Kè Pierii náké Yesu ke dò: N Yiè ndè wennimu ke dò nti mbo die, kàa dó m bo dɔ̀ titouti titāati, f̃ nkùmáà, Edii kùmáà, Mɔyiisi kùmáà.

5 Ò kpaá ke me nnáá kè diwetirì marìi kɔtení ke mieti ké bè kǎáńko kè bèe keè metammè mamè di mièke kè mè tu: Yie nweè tú m birè kè nh ò dó mesàà, koò yárí mediè, nyíennè o kpeti.

6 Yesu tancóumbè kèè dii mǎnni de kó metammè kè kufōwáá mbè auté kè bèe do kénsĩ nketenkè.

7 Kè Yesu tóńko be borè ké bè bàùtè ke dò: Kufōwáá mbáá di pĩ, íténè.

8 Kè bèe ínní be yo ke wéntení káyà Yesu máà.

9 Bè cutiní dii mǎnni ditāri kè Yesu bè cau nke dò: Di báá yie nkénáké òmòu di yà dè, kè Onìtibire yàa yánténè.

10 Kè Yesu tancóumbèe o beke ke dò: Ba nkpréi nte kè ikuú wāàbè tu Edii weè dò nkéketé kékɔtení?

11 Kè Yesu bè tǎnné ke dò: Mómumu nwe Edii dòmmè kéniiité kékɔtení kētũnte demou.

12 N di náámmu ke tú Edii kɔtenímu ke dèè, bá benitibè í ò banté ke ò dɔ̀ bè dó mèè botí, mèè botí nku bè yóó f̃ũmmè Onìtibire.

13 Kòo tancóumbèe banté ke dò nhò bè náánnè Isā-Batiisi kpréi nke.

Yesu tancóumbè do yĩkemè dibə̀

(Wénté Mariki 9:14-29 nè Duku 9:37-43)

14 Bè tũ̀ke dii mǎnni ditĩnni borè kòo niti mǎu kɔtení Yesu borè ke níńkóo o ìkè ke dò:

15 Okótì! Kuó m birɛ mɛsɛ́mmè, dè duò yɛcíncírɛ nyɛ sǎà muhǎá mmiɛkɛ nɛ mɛniɛ kɛ fḗũrì mɛdiè,

16 kè n dè kàtɛnní a tancóumbè borè kè bè yĩ̀kɛ bè bo dè miɛkùnnemè.

17 Kè Yesu bɛ́i nkɛ dò: Itookpɛrì yɛmbè d́ndi, mĩ yó nhǎ kɛ di tǎà? Mĩ yó nhǎ kɛ di bonàà? Kàtɛnní ɔɛbirɛ m borè!

18 Kè bèɛ dè kàtɛnní kòo pɛ́i ndibɔ̀ò kè dii yè, kè ɔɛbirɛɛ pǎnkɛɛ miɛtɛ.

19 Kòo tancóumbèɛ o beke bè borè bɛmǎà kɛ dò: Dè dòmme kè tínti í na kɛ dɛ̀nne ɔɛ kó dibɔ̀ò?

20 Kè Yesu dò: Di í tǎ kè dè ɔɛu. Mómumuɔ nwe n di náámmè kè di do ntǎ bá kè dè mmànnè fɛyònfè, dèmarè na bá ndi yò̀nè, di níí na nnamu kénáké dità̀rì kɛ dò: Ítɛ! Kè dii ítɛ. [

21 Dibɔ̀ò dii mbotí ɔ̀ɔ í nyè kè di í boù dinùu kɛ bántè Kuyie.]

*Yesu do náámmè o kũũ nkpéí nkucɛ mɛdérímè
(Wénté Mariki 9:30-32 nè Duku 9:43-45)*

22 Diyiè marì Yesu nè o tancóumbè kè bè mbo Kadidee kó kutempɛ nkòo bè nàkɛ kɛ dò: Bè bo fíté Onitìbirɛ, kè bèɛ dè kùo,

23 diyìè tǎ̀annì yiè kè dèɛ yǎntɛ.

Kòo tancóumbè yèmmèɛ caà̀rè mɛdiè.

Yesu yietímè Kuyie ncĩ̀tè kóò dàm̀póò

24 Yesu nè o tancóumbè kè bèɛ tuɔkɛ Kapennaumu. Bèè còú Kuyie ncĩ̀tè kóò dàm̀póò kè bèè beke Píeri kɛ dò: Di kóo kótì í yietì Kuyie ncĩ̀tè kóò dàm̀póòà?

25 Kè Píeri dò: Ò yietìmu.

Pieri ta dìi m̀ǹǹǹi t̄eç̄f̄è̀t̄è̀ k̄è Yesu niit̄é kóò beke ke d̀ò: Sim̄o a ȳemm̄è d̀ò nwe ndò nk̄éyietí d̀amp̀òò, ketenk̄è yemb̀àa, k̄è bepr̀ò̀b̀è? Kòò d̀ò: Bepr̀ò̀b̀è.

²⁶ K̄è Yesu ò ǹak̄é ke d̀ò: Ketenk̄è yemb̀è í d̀ò nk̄éyietí.

²⁷ Ti né í me ndóm̄è d̄e b̄è yonke, k̄ote d̀am̄è̀r̀i k̄ébo nha ȳĩmpie, a bo keté k̄étūoti t̄èè ȳĩ̀t̄è̀, á baá te nùù k̄éd̄eit̄e f̄ed̄if̄è̀ k̄è f̄è mm̀ann̄è n kóò d̀amp̀òò nè a kou k̀aa b̄è yietí.

18

Yesu tanc̀òumb̄è n̄ennim̄è tikóti kp̄éi

(W̄ént̄é Mariki 9:33-37 nè Duku 9:46-48)

¹ D̄e m̀ǹǹǹi k̄è Yesu tanc̀òumb̀èè ò beke ke d̀ò: We nyó mbak̄é Kuyie nkpr̀à̀t̄iyuu mīeke?

² K̄è Yesu yúní debire s̀am̄p̀or̄è k̄écónn̄é be ì̀k̄è k̄è b̄è ǹak̄é ke d̀ò:

³ M̀ómmūo nwe n di náámm̄è k̄è di í c̄è̀t̄e ke naánn̄è ibí s̀am̄p̀oȳi di baá ta Kuyie nkpr̀à̀t̄iyuu mīeke.

⁴ W̄èè bo k̄ék̄unne om̄áà k̄énaá debire s̀am̄p̀or̄è w̄èè yó ntú od̄iw̄è Kuyie nkpr̀à̀t̄iyuu mīeke.

⁵ K̄è w̄èè c̄out̄é debire mar̄è nè n kp̄éi ò c̄out̄é mínwe m m̀ómmūo.

W̄èè bo bo nhot̄òu meyi m̄mīeke ò bo yà

(W̄ént̄é Mariki 9:42-48 nè Duku 17:1-2)

⁶ Kòò m̀òu b̄o mb̄es̀am̄p̀ò̀b̀è bie mb̀èè n d̀ó be kóò m̀òu meyi m̄mīeke, k̄è b̄è ò dùú ndit̄à̀r̀i d̄ier̄i ke doot̄ó d̀am̄è̀r̀i mīeke d̄è nt̄õ.

⁷ Meyi nyí yóó paà k̄utenk̀ù, w̄èè né bo tann̄é ot̄òu meyi m̄mīeke ò bo yà!

⁸ K̀aa ǹòut̄è t̄eè yó nte yoo a naac̄èt̄è k̀aa d̀òò meyi, k̄éét̄è t̄e k̄édoot̄ó med̄étim̄è. A bo tam̄è mufòmmu

móm̄mm̄mm̄ miεke nè kubakù kumáà yoo kutàaku kumáà dè t̄õñè a bo mm̄kemè debaà ndèdérè nè itààke idèi ke né ta muháá mm̄uù í k̄õ mm̄ miεke.

⁹ Kàa n̄n̄fè fèè me nyó nte kàa d̄ò meyei nkpréété fè kédootóo medétimè, a bo tamè mufòmmu móm̄mm̄mm̄ miεke nè kun̄n̄fièkù dè t̄õñè a bo mm̄kemè inuò nyidèi ke né ta muháá mm̄uù í k̄õ mm̄ miεke.

Fepièfè fèè feti

(Wénté Duku 15:3-7)

¹⁰ Nyénè ke báá senkèrì besám̄póbè bie nkòò m̄ou, n di náá móm̄mm̄mm̄ nwe Kuyie nt̄õrè yèè bè bàa yè m̄kemu kuce ke bo beé nKuyie mbe kp̄eti.

¹¹ [Ke yé On̄itibire k̄tenímè ke bo deeté bèè feti bèmb̄e.]

¹² Di yèmmè d̄ò nkòo n̄tì m̄ke ipe tekòutè (100) kè fèm̄àà feti ò báá yóu sipísìwei nè ìwei kè ì nkpráá dinaac̄nhòò kòò k̄ate k̄ewammú fèè me nfetaà?

¹³ N di náá mm̄óm̄mm̄mm̄ nwe ò fè yà dii m̄nn̄i dè bo ò narike k̄ép̄ēté sipísìwei nè ìwei ìi me nkpráa ke í feti.

¹⁴ M̄èè botí nku di cice Kuyie nyí dóm̄è besám̄póbè bie nkòò m̄ou feti.

Kàa kou d̄ò meyei nha ò nàké

¹⁵ Kàa kou d̄ò meyei, k̄ate kòò nàké didé borè, kòò yie nha ò t̄ennénimu kuce kusàakù miεke,

¹⁶ kòò me nyí yie nha yú on̄tì òm̄àà yoo bèdébè kè di w̄enné ben̄itibè bèdébè yoo bèt̄ããti kè t̄i t̄ũnt̄e.

¹⁷ Kòò me nyí yie ndi kp̄eti, náké t̄i dit̄inn̄i, kòò í yie ndit̄inn̄i kp̄eti, dí ò w̄énté wèè í yé Kuyie, osoùnt̄i.

18 N di náá mmómumu nwe di bo yete dè ketenkè, Kuyie mbo dè yete keĩnkè, kè di yie ndè ketenkè Kuyie ndè yie nkeĩnkè.

Ti bo wēnnémè dinùù kébántè Kuyie

19 N di náámmu kè benitibè bédébè wēnné ketenkè ĩnkè ke mao bá dèè botí n cice wèè bo keĩnkè ò bo dè mbè duó.

20 Ke yé kè benitibè bédébè yoo bètããti tìi ndè n kpéi m bomu be cuokè.

Okpààti do cǐemmè obanteu

21 De mōnni kè Pierii beke Yesu ke dō: N Yiè, kè n tēbite n caari, n dō nkòò cǐé nkuce mède? Kuce mèyiekàà?

22 Kè Yesu ò tēnné ke dō: Áà, m báá da náké ke dō kuce mèyiekè, m bo yí á ò cǐé nkè dèe tuoke sipisiyiekè kuce meyiekè.

23 Mèè botí nku Kuyie nkpààtiyuu dōnnèmè okpààti mōu wèè do dō o kó betōmbèè ò yietí yebàà mbè ò bannè yè.

24 Ò keté dìi mōnni kémbaàti o bàà nkè bèe kōtenní òmōu wèè ò bannè yesowèrè tekoupiítè (1000).

25 De kòò nìti í mpètè ke yietí, kòo kpààti dō bèe ò fité wenwe nè o pokù nè o bí nè o kperè demou kèyietí o bàà.

26 Kè wèè nìti do kénínkóo okpààti ùkè, kòò bántè ke dō: Minné, kè n yóó da yietímu demou.

27 Kè mesémmèe pĩ nhokpààti kòo ò pã de kó idíítí, kóo yóu kòo íté.

28 Wèè nìti ítóo dìi mōnni kéconè o népo mōu, wèè múнке o bannè idíítí sánpó, kòo pĩ nkéyíé o fǎnítí ke dō: N yietí n díítí!

29 Kòo népoo nínkóo o ìlkè, kòò bántè ke d̀̀: Minné kè n yóó da yietímu dem̀̀u.

30 Kòo yete kòò kpetínné kòò bo nkpetí ke yàa ò yietínè o bànnì.

31 Betõmbè t̀̀bè dè yà dìi m̀̀nnì kè be yèmmèe caàrè mediè, nkè b̀̀e k̀̀te kénáké okpààti d̀̀è d̀̀ò.

32 De m̀̀nnì kòo kpààtì yúnì de kóo nìti kóò nàké ke d̀̀: Onitiyeiwe f̀̀, n da pã a do m bannè ìi dííí im̀̀u a m bántè mèè kpéí,

33 a do í d̀̀ nkékuó nha népo mesémmè m mè nda kuó mmèè botáà?

34 Kòo kpààti miéke peike mediè nkòo duó nde kóo nìti sãndámmùbè, kè b̀̀e bo nhò kpetí kòo yàa yietínè o bànnì dim̀̀u.

35 Mèè botí nku n cice wèè bo k̀̀nkè ò yóó di d̀̀òmmè, ke nsà kè di í c̀̀enke dit̀̀bè nè di yèmmè mem̀̀u.

19

Mupobetimù

(Wénté Mariki 10:1-12)

1 Yesu duó ndìi m̀̀nnì o tié nkédeè, ḱ́íté Kadidee k̀̀k̀te Sudee kó kutempè mmiéke, Suditèè kó nyàà.

2 Kè ditínnì dièrì nhò urínè kòò miékunko bemuõmbè.

3 Kè Fadisiẽbèe k̀̀tení ke bo ò díí nkòò beke ke d̀̀: Ikuó yie nhonìti bo betimè o pokù bá t̀̀i kpéínnáà?

4 Kè Yesu b̀̀e t̀̀nné ke d̀̀: Di í kàa ntìi wàri ke tú: Meketimè m̀̀nnì Kuyie ndo d̀̀ò onìti nè o pokù nwaà?

5 Nè de kpéí nkòo nitid̀̀u bo yóu o cice nè o yõ kétaunnè o pokù kè b̀̀e naá nhonìti omáà.

6 De m̀̀nni b̀̀ t̀̀nke í bo b̀̀d̀̀b̀̀, b̀̀ naá nhoniti omáà ndi. Oniti tũ mbáá yate Kuyie ntàu ndè.

7 Kè Fadisiẽb̀̀e ò beke ke d̀̀: Ba nkpréi nné te kè M̀̀yiisi kó ikuó tú: Kòo niti d̀̀ k̀̀beti o pokù wèe ò duó mmeyatimè kó dipátiri?

8 Kè Yesu b̀̀ t̀̀nné ke d̀̀: Di kó itookperí kpréi nte kè M̀̀yiisi yẽ ndi mbeti di pobè, meketimè m̀̀nni dè do í me ndò.

9 N di náámmu ke tú kòo niti pokù í yiè ke d̀̀unè bet̀̀b̀̀ kòo d̀̀u ò b̀̀eti ke t̀̀oté ot̀̀u ò naá nwèe d̀̀uti d̀̀utinè wènwe benitipòbè.

10 Kòo tancóumbèe ò nàké ke d̀̀: Kè dè d̀̀ mmemme kòo niti í puoke dè t̀̀ũ.

11 Kè Yesu b̀̀ nàké ke d̀̀: Benitibè báá na k̀̀c̀̀uté de kó tináàniti kè dè í tú Kuyie nteennè bè.

12 M̀̀borime sũmu péu m̀̀è te kè b̀̀mabè í puokú: B̀̀mabè túmu yedataà nnè b̀̀ b̀̀ piémè, kè b̀̀ f̀̀mmu bet̀̀b̀̀ ke b̀̀ p̀̀nné sikpààticéĩ mièke mutõmmú, kè bet̀̀b̀̀ yóu dipopuò ke bo na k̀̀p̀̀i nKuyie nkpààtiyuu kó mutõmmú. Kè wèe bo na k̀̀c̀̀uté de kó tináàniti wèe ti c̀̀uté.

*Yesu m̀̀omè Kuyie nkó mesàà nyibi kpréi
(Wénté Mariki 10:13-16 nè Duku 18:15-17)*

13 Kè benitibè nk̀̀r̀̀nèní ibí Yesu borè kòo bo nóo nho ǹ̀u i ñnkè k̀̀b̀̀ántè Kuyie nnè i kpréi, kòo tancóumbè mbè kpànnè.

14 Kè Yesu b̀̀ nàké ke d̀̀: Yóunè kè ibí nk̀̀r̀̀nèní m borè bá nyi b̀̀t̀̀inè, ke yẽ Kuyie nkpààtiyuu bomè b̀̀è i d̀̀nnè be kpréi nke.

15 Kè Yesu nóo nho ǹ̀u i ñnkè, k̀̀b̀̀ántè Kuyie, kédeè kéité.

*Odapàa ntikpàti yiè
(Wénté Mariki 10:17-31 nè Duku 18:18-30)*

¹⁶ Kòo nìtì mǎu kǎtení Yesu borè kòò beke ke dǎ: Okóti, n dǎ nkédǎǎ ba dèè tu desààrè kèpété mufòmму mùù bo sǎǎ?

¹⁷ Kè Yesu ò tǎǎné ke dǎ: Dè dǎmmè kàa m bèkú dèè tu desààrè? Òmǎu mǎa wèè sà, kàa dǎ kèpété mufòmму mùù bo sǎǎ, a ndǎari nKuyie ntannò yǐmmè.

¹⁸ Kòo beke Yesu ke dǎ: Ònye nyè? Kè Yesu ò tǎǎné ke dǎ: Yèè tu: A báá kuǎ onìtì, a báá duǎnè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dǎu, a báá yúúkú, a báá souté kécaàrè a kou tǎu yètìrì,

¹⁹ a dé a cice nè a yǎ, kéndǎ a kou tǎu a dǎ mèè botí amǎa.

²⁰ Kè de kóo dapàa nho tǎǎné ke dǎ: N tǔmmu de kó yetannò yemǎu, ãnye kpaá ke n dǎnnì ténke?

²¹ Kè Yesu ò náké ke dǎ: Kàa dǎ kéwenke páíí, kǎte kǎfíté a mǎke de kǎpǎmmú idíítí beçĩribè a bo pété keĩnkè kó tikpàti, kàa dèè á wǎtení kè n tǔnne.

²² De kóo dapàa nkèè dìi mǎnnì de kó tináaǎntì kòo yǐmmèe caàrè, kòo íté ke yé ò mǎkemè tikpàti mediè.

²³ Kè Yesu náké o tancǎumbè ke dǎ: N di náá mmǎmmuǎ nwe, de bo nyǎnè tikpàti yiè nhò bo tamè Kuyie nkpaàtìyuu mieke.

²⁴ M bo yíé kè di náké ke tú de bo nyǎnè tikpàti yiè mbo tamè Kuyie nkpaàtìyuu mieke kǎpǎǎtè yòyó bo tamè feyárfè fiè.

²⁵ Kè Yesu tancǎumbèe tì kèè kè dèe bè di mediè, kè bè dǎ: Kè de dǎ mmemme we mbo na kécooté?

²⁶ Kè Yesu béi nke dǎ: Dè yǎnèmu benìtìbè de me nyí yǎnè Kuyie.

27 De m̀̀nni k̀̀ Pierii beke Yesu ke d̀̀: Ti me nyóum̀̀ dem̀̀u ke da t̀̀nne ti kpeti né yó ndòmm̀̀e?

28 K̀̀ Yesu b̀̀ t̀̀nné ke d̀̀: M̀̀mmu nwe n di náámm̀̀e Kuyie mbo d̀̀ò d̀̀i ỳ̀e dem̀̀u depànǹ̀e k̀̀ Onitibire nkari de kpààtikàr̀̀i tidiet̀̀i kperi ìnk̀̀e, dínni n tancóumb̀̀e di bo nkari yekpààtikàr̀̀e epíít̀̀e ǹ̀e ỳ̀edéè, k̀̀ebekéǹ̀e Isidayeribe kó iwuò ntepíít̀̀e ǹ̀e idéi.

29 B̀̀è bo yóu be c̀̀í ǹ̀e be neí ǹ̀e be t̀̀b̀̀e ǹ̀e be ciceb̀̀e ǹ̀e be ỳ̀b̀̀e ǹ̀e be bí ǹ̀e be paa n k̀̀p̀̀eí, b̀̀e bo p̀̀eté k̀̀e d̀̀e ǹ̀ó nkuce tek̀̀ùt̀̀e (100) k̀̀e b̀̀e mm̀̀ake mufòmmu mùù bo s̀̀áà.

30 Besũk̀̀ùb̀̀e b̀̀è tu beketib̀̀e di mm̀̀nni b̀̀e bo naá mbesomb̀̀e, k̀̀e b̀̀è tu besomb̀̀e di mm̀̀nni k̀̀e b̀̀e naá mbeketib̀̀e.

20

Kupaku ỳ̀e nwaámm̀̀e betõmb̀̀e

1 Kuyie nkpààtiyuu d̀̀nǹ̀e onit̀̀i m̀̀u nwe ẁ̀è do ỳ̀e dikũnweñ̀̀i s̀̀è ke bo waá mbetõmb̀̀e k̀̀éãnǹ̀e o paku.

2 K̀̀e b̀̀e taá ndiyiè dim̀̀áà kó idíít̀̀i, k̀̀ò duó nk̀̀e b̀̀e k̀̀t̀̀e k̀̀enkúút̀̀i.

3 K̀̀ò ỳ̀e k̀̀ỳ̀e tewebièt̀̀e m̀̀ewei, ke ns̀̀ mb̀̀emab̀̀e cent̀̀i yaár̀̀e bá b̀̀e í p̀̀i mm̀̀umam̀̀u.

4 K̀̀ò b̀̀e nàk̀̀e ke d̀̀: K̀̀t̀̀éǹ̀e k̀̀ep̀̀i mmutõmm̀̀u m paku k̀̀e n di yiet̀̀i d̀̀e d̀̀o n di yiet̀̀i m̀̀è bot̀̀i, k̀̀e b̀̀e k̀̀t̀̀e.

5 K̀̀ò ẁ̀ete k̀̀ekote diyie còmm̀̀u d̀̀i m̀̀nni yeyo ǹ̀e tewebièt̀̀e m̀̀etãati m̀̀nni k̀̀ewaá mbetõb̀̀e.

6 Mesõmm̀̀e k̀̀ò ỳ̀e tewebièt̀̀e m̀̀enùmm̀̀u, k̀̀ens̀̀ mb̀̀emab̀̀e tó cent̀̀i yaár̀̀e, k̀̀ò b̀̀e beke ke d̀̀: D̀̀e d̀̀omm̀̀e k̀̀e di tũũ ndie nk̀̀e í p̀̀i mm̀̀umam̀̀u?

7 Kè bè dò: Òmòù í ti benke mutōmmú. Kòo bè nàké ke dò: Múnke kōténè kēpī mmutōmmú m paku.

8 Kuyuoku mōnnì kè kupaku yiè nnáké wèè bàa betōmbè ke dò: Yú betōmbè kè bè yietí kékété bèè dèntení, kédente bèè ketení.

9 Kòo yietí bèè do kōté tewebiètè mènùmmù diyìè dimáà tōmmú díítí.

10 Bèè do keté kékōté kè bèè tuōkení kè be yèmmè ndò mbè yóó bè yietí kè ì pēētè betōbè kpeyi, kè bè né bè yietí bá wè diyìè dimáà tōmmú díítí múnke.

11 Kè be miēke peike kupaku yiè, nkè bè nkpa nke tú:

12 Biē mpī mmutōmmú tewebiètè mēmáà ndi kàa bè yietí kè ì mǎnnè ti kpeyi, tínti bèè tũũ nke pī mmutōmmú kuyie mmiēke ke òu.

13 Kè kupaku yiè nténné be kòò mǎu ke dò: N népo n yí da ciítè a do yiemmu ke bo cǎuté diyìè dimáà tōmmú díítí.

14 Cǎuté a díítí kéíté, n dó kényietí wèè dèntení kè ì mmannè a kpeyi nyi.

15 N yí dò nkédòònnè n dómè n díítáà? Yáà a miēke peike n nitì mēè kpéi nke.

16 Mēè botí nku bèè tú besombe bè bo náá mbeketibè, kè bèè tú beketibè kè bèè náá mbesombe.

*Yesu do náámmè kuce metáámmè o kũũ nkpeí
(Wénté Mariki 10:32-34 nè Duku 18:31-34)*

17 Yesu kǎri diì mōnnì Sedisademmu kényú o tancòumbè tepíítè nè bèdébè kè bè nkérí kòo bè nàké ke dò:

18 Ti mè nkòri kù Sedisademmu bè bo fíté Onitìbire, kè ikuó niùbè nè ikuó wǎǎbè kè bèè ò bekénè ke dò ò dò nkékuo,

19 kòò duó mbèè í tũ nKuyie nkè bè nhò puotì yedá kòò daú, kòò baaké kudapãátí. Diyiè tããnni yiè kòò yánté.

*Sebedee bí dómè yekàrè ketiyè
(Wénté Mariki 10:35-45)*

20 De m̀nni kè Sebedee pokùu k̀tenní o bí Yesu borè ke nínkóo o ìkè kòò bántè.

21 Kè Yesu ò beke ke d̀: A d́ ba? Kòò d̀: N d́ a yóu kè m bí ì nnanke nkari a kpààtiyuu mièke die nha bakù yoù detèrè kucà̀nku.

22 Kè Yesu d̀: Di í yé di békú tì, di bo na ḱyà n yóo yà fèè b̀òfàà? Kè bè d̀: Èè, ti bo na.

23 Kè Yesu bè t̀nné ke d̀: M̀mmuò ndi bo fè yà. M̀fi né í yóo tãátè bèè yó nkari m bakù yoù nè kucà̀nku, n cice wèè yé bèè te de kó yekàrè.

24 Kè Yesu tanc̀umbè s̀mbe tepítèe tì kèè kè be mièkeè peike Isaku nè o nantè Isã.

25 Kè Yesu bè yu b̀m̀u kè bè nàké ke d̀: Bèè tu bekpààtibè, ketenkè yembè beè f̀ũnko benitibè, kè bekperibè yo mbesámp̀bè muwèrímu.

26 Di k̀ere í d̀ nkéndò mm̀mmè, wèè d́ kéntú odièwè wèè naá bet̀bè kóo t̀nti,

27 wèè d́ kéntú oketiè wèè naá bet̀bè kó kudaakù.

28 Onitibire í k̀tení ke bo nkari kè bè p̀i nho t̀mmú, ò k̀tení ke bo p̀i mmut̀mmú mmu benitibè kpéi, kédúo nho f̀mmu kédonté kusũkù.

*Yesu do wéimmè tiyũ̀nti tidéti Sedikoo mièke
(Wénté Mariki 10:46-52 nè Duku 18:35-43)*

29 Yesu nè o tanc̀umbè bè yèti dii m̀nni Sedikoo kè benitibè péu mbè tũ,

30 kè tiyũḡntì tìdétì kàri kuce nùù kékeè Yesu pēnkémè kēpīēké ke dò: Okótì! Dafiti kó debire ti kuó mmesémmè.

31 Kè benìtibè ntì kpànnè ke tú tìi cīēké, kè tì né dòke pīēké mediè nke dò: Okótì Dafiti kó debire ti kuó mmesémmè.

32 Kè Yesu cómmóó ké tì yùní ké tì beke ke dò: Di dó n di dḡḡ ba?

33 Kè tì dò: Okótì ti dó kēwéntému.

34 Kè mesémmèe pī nYesu kòo kááké ti nuḡ nkè tì pānkēe wénté kòò tūnne.

21

Yesu tatimè Sedisadēmmu ke deke sāmmarímú
(Wénté Mariki 11:1-11 nè Duku 19:28-40 nè Isāā 12:12-19)

1 Bè tḡḡnnè dii mḡnnì Sedisadēmmu ke tḡḡke Bētifasee Odifíè tārì také. Kè Yesu tḡ nho tancóumbè bèdébè,

2 ké bè nàké ke dò: Kḡtenè diheì dii me mbo di ìkè di bo yà sāmmarínserì kè dè piítì nè di bii kè dí dè pité kékḡtenèní.

3 Kòò mḡḡ di beke ke tú: Di dḡḡri ba? Di dò: Ti Yiè nweè dè dḡ. Ó yóó di yóumu kè dí dè tḡóténì.

4 Kè dè bo dḡ Kuyie mpānāaḡntì náaḡtḡ do nàké tì ke dò:

5 Sedisadēmmu kḡbe,
ntenè di kóo kpàtì ke kérínì di borè,
ke yḡḡ nke deke sāmmarímú,
ke deke sāmmarínserì kó dibii.

6 Kè Yesu tancóumbèe kḡte kédḡḡ ò bè nàké tì,

7 kékḡtenèní sāmmarínserì nè di bii, kénóó mbe yàtì di ìnkè kè Yesu deke.

8 Kè besũkùbè mpíenko kuce mesàà nke nenkù be yààti ku ìnkè.

9 Bèè ni Yesu ìkè nè bèè ò tũ nkè bè mpĩèkù ke tú: Dafiti kó debire a yètìrì ñdeu! Kuyie ndòò mesàà nfó nwèè kèríní nè ti Yiè nKuyie nkó diyètìrì! Kuyie nyètìrì ñdeu ke ìnkè!

10 Yesu ta diì mònñi Sedisadεmmu kè kunòòroo dátínné dihei kè benìtibè mbékú ke tú: Wenninwe yie?

11 Kè bèè bè tẽ́nné ke dò: Kuyie mpããnáàntì náàntò Yesu nwe Kadidee kó kutempẽ nkó dihei Nansareti kou.

*Yesu bètimè bepótambè Kuyie ncĩètè mièke
(Wénté Mariki 11:15-19 nè Duku 19:45-48 nè Isãã 2:13-22)*

12 Kè Yesu ta Kuyie ncĩètè kébeti bepótanfítibè nè bedombε, kébuó mbedítíceetibè kóò tábùribè nè bèè fiiti sinónkpeé be kó yekàrè,

13 kédeè ké bè nàké ke dò: Ti wàrimu ke tú bè bo nyu n cĩètè ke tú mubáammu kpetε, ke dínđi né tẽ̀ dòò beyóóbè kó disòrì!

14 Tiyũ̀òntì nè yekpĩ̀è kè bè nkòríní Yesu borè Kuyie ncĩètè mièke kòò bè mièkũ̀nko.

15 Ikuó niùbè nè i wã̀ábè bè yà diì mònñi Yesu dòò tìi diètì, nè ibí pĩ̀èkùmè ke tú: Dafiti bire a yètìrì ñdeu,

16 kénáké Yesu ke dò: A yo bè túmàà? Kè Yesu bè tẽ́nné ke dò: Di í kàa ntìi wàri ke tú: Ibí nè ibíbénní bo ndiè nke da sã̀ntáà?

17 Mèmmè kè Yesu bè yóu deborè kéwẽte kéyíé mBetannii eítè.

*Yesu duómme kè mutie kpeí
(Wénté Mariki 11:12-14, 20-24)*

18 Kè dèe wenté kè Yesu nwētíní dihèi miεke kè dikònnì ò pĩ.

19 Kòo yà fikìé kó mutie mamù kuce nùù kétéónko kè tifaàtì máà dàátí kòo mù náké ke dò: Á ténke báá pèité bitì.

Kè mutie pánkεε kpeío.

20 Kòo tancóumbèe dè yà kè dèe bè di mediè nkè bèe ò beke ke dò: Dè dòmmε kè de kó mutie kpeío dende bàmbà?

21 Kè Yesu bè náké ke dò: N di náá mómmuε nwe, kè di do n tá ke í yĩèkù di bo na kédòò kè dèe pèēté n dòò dè mutie muu, di bo na kénáké ditārì dii nke dò: Íté dende kédò dàméèrì miεke kè dèe dòò.

22 Kè di báá nKuyie nke tá, di kù mǒú dèè kó dimàà di báammu miεke kù bo dè dòò.

Yesu wērímú bonní de

(Wénté Mariki 11:27-33 nè Duku 20:1-8)

23 Kè Yesu wēte kéta Kuyie ncīētè kénduò mbenitibè itié kè ikuó niùbè kó bekótibè nè beheikènkótibè kè bèe ò beke ke dò: Nè òmmu wērímú mmu a dǒrinèmè diε? We nda duó dinùù kàa dè dòòri?

24 Kè Yesu bè tēñné ke dò: M múnke bo di beke tìmatì kè di n tēñné nné di náké nè mùù wērímú mmu n dè dòòrinèmè.

25 We ndo tōnní Isāā kòo nhǎà bàtém̀m̀m̀u benitibè, Kuyie naà kè benitibè?

Kè bè nnáá mbemàà ke tú: Kè ti yĩ Kuyie nkuù do ò tōnní ò bo yĩ ba nkpeí nné te kè ti í yie nho kpeti.

26 Kè ti me nyĩ benitibè beè ò tōnní, ti bo cé ndikpànnì ke yé benitibè bem̀u do yém̀e ke dò nyIsāā tu Kuyie mpāñnàaṅ̀tì náaṅ̀tò.

27 Kè bèe tɛ́nné Yesu ke dò: Ti í yé. Kè Yesu dò: M me mmúnke báá di náké nè mùù wɛ́rímú mmu n dè dò̀̀rinèmè.

Ibí ìdèi kó mɛdonnimè

28 Kè Yesu yíe ké bè beke ke dò: Di yèmmè dòmmè nè tináaànti tii? Onìti mǎù weè do mǎke ibí ìdèi kényú deketirè ké dè náké ke dò: Kǎté yíe m paku kɛ́pí mmutǎmmú.

29 Kè dèe ò tɛ́nné ke dò: M báá na, kédeè kédemmu mùù kpéi nte kè dè béi mɛmmè kékǎté.

30 Dɛ kó difǎnkúò kòo yú dɛtɛrè ke me ndè náké, kè dɛnde ò tɛ́nné ke dò: N cice m bo kǎté. Dè me nyí nkǎté.

31 Dɛ kó ibí idé mɛmmè òndɛ yie ndɛ cice kpɛti? Kè bè dò: deketirè. Kè Yesu bè náké dò: N di náá mmómmuǎ nwe beyóóbè nè benitipòbè bèè dǎuti dǎutinè benitidaabè bè bo di niiténè kéta Kuyie nkprààtiyuu miɛke.

32 Ke yé Isǎã-Batiisi kàtenímè ke di benke kuce sàakù, di me nyí yie nhò di náké tì, beyóóbè nè bèè dǎuti dǎutinè betǎbè kè bè ti yie, nkè di yà, di me nyí cèète ke bo yie nho kpɛti.

Betǎmbè yeibe kó mɛdonnimè

(Wénté Mariki 12:1-12 nè Duku 20:9-19)

33 Kè Yesu yíe ké bè náké ke dò: M bo di náké mɛdonnimè tɛ́mè, onìti mǎù weè do fiíkú dɛtie mbè tu dè fínyí kémaá kuduotí ké dè fii, kédammú difǎtìrì ò yó nhūtírí dè yɛtebe, kémaá didènni bè bo ndekù di ke baa o paku. Dɛ kó difǎnkúò kéǎnné betǎmbè kupaku kéíté kékǎte kupò̀̀kù.

34 Yɛtebe bi diì mǎnni kòo tǎ nho tǎmbè bèè bàà o paku miɛke be borè kè bè bo ò duónko o kó yɛtebe.

35 Bèè bàà o paku kè bèe pĩ nho tǒmbè mabè ò tǎnko bè kédúkú òmòù, kékua otòù, kébúótí otòù yetárè.

36 Kè kupaku yiè nwēte kėtǎ nho tǒmbè tǎbè kè bè nsũnè beketibè, kè bèe bè dǎdǎ bè do dǎdǎ mètè botí beketibè.

37 Kòo yóu kėtǎ nho bire mómmǎnde kòo yèmmè ndò mbè bo dè yàte.

38 Bèè bàà kupaku bè yàní dìi mǎnni o bire kénáké bemaà ke dǎ: Ntenè wètè yóó tieke kupaku, ti kǎte kóò kùò ké kù tieke.

39 Mēmeme kè bèe ò pĩ nkéyennè kupaku mǎnku kékua.

40 Kè Yesu né beke ke dǎ: Di yèmmè dò nkupaku yiè mbo tuǎkení dìi mǎnni ò bo yĩme bèè bàà o paku?

41 Kè bèe ò tǣnné ke dǎ: Ò bo kua de kó betǎmbè yeibe kewaà mbetǎbè kéǎnnè o paku, bèè yó nhò duò nho tebe ye bi dìi mǎnni.

42 Kè Yesu yíé ké bè nàké ke dǎ: Di í kàa tìi wǎraà? Tìi tu:

Bèè maà bè dootóo dìi tǎri
dìi naá ndipũũ kó ditǎri mómmǎndi,
Kuyie nkuù dǎdǎ de kó tidietì
kè ti tì yà kè dè ti naati.

43 Dètè kpéi nte kè n di naá nke tú Kuyie mbo fietè ku kpààtiyuu di borè kédúú nkubotí tekù, kùu yóó pĩ mmutǎmmú sààmù kù dǎ mù. [

44 Wètè bo bété de kó ditǎri ò bo kǎute, kè di do wètè ïnkè dìi ò nànto.]

45 Ikuú niùbè kó bekótíbè nè Fadisiǣbe bè kètè dìi mǎnni de kó medonnimè kébanté ke dò nYesu be nnáánnè,

46 kéndó kóò pĩ nke né yote benitibè ke yé benitibè bemou do tímè Yesu tú Kuyie mpããnáàntì náàntò.

22

Mupotúòmù kó dibanni (Wénté Duku 14:15-24)

1 Kè Yesu nsaké ke bè nàánnè medonnimè miéke ke tú:

2 Kuyie nkpààtiyuu dònne okpààti wèè do kùò wènwe tidiiti o biré kó mupotúòmù kpéí,

3 kètš nke dò bèe yúni ò sòò nàké bè mupotúòmù kpéí nkè bèe katení kédi dibanni, bá òmòù í nkàtení.

4 Kòò yí kètš mbetòmbè tòbè ke dò: Katenè ké bè nàké ke dò: N kùòmu n wũ sàayi kè bè bèíné ke dèè, kè bèe katení dibanni.

5 Bá bè keté ke í ndake de kó dibanni kpeti, kè yie nkóté o paku, kòò tòu kote o potaá,

6 kè betòbèe pĩ nde kó betòmbè ké bè fěũ nké bè kùò.

7 Kòò kpààti miéke peike kòò tš mbehããpòmbè kè bèe kuò de kó benitibè kécúu mbe ei.

8 De kó difònkúò kòò nàké o tòmbè ke dò: Mudii bimú, n yu bè me nyí mánne ké mù di.

9 Katenè dihei miéke kè di yà bèè kó dimàà, dí bè yúni kè bèe katení kédi dibanni.

10 Kòò tòmbèe kote dihei miéke, kényúni bè yà bèè kó dimàà cénke, besàabè nè beyeibe, kè benitibèe píe ndibanni kó kudieku.

11 Kòò kpààti ta ke bo yà bèè yo ndibanni, kénsó nhòmòù dè kàké ke í dáátí dibanni kó tiyààti okpààti bè duó ntì.

12 Kòò ò beke ke dò: N nēpoo, dè dòmme kàa í dáátí dibanni kó tiyààti? Bá de kóò nìti í ntěíné tìmatì.

13 Kòo kpààtìi náké o tǒmbè ke dǒ: Bóúnè we kédootóo dítowaà dibìnnì miéke, ò yó nkuò ndè ke cáá nho òì.

14 Ké yé Kuyie nyumè péu nwe ke tǎáté sám̀pó.

Yesu yěmmè bèe duó Sesaa o kperε kéduó Kuyie nku kperε

(Wénté Mariki 12:13-17 nè Duku 20:20-26)

15 Ké Fadisíēβε nwanti bè bo díinnè tì Yesu o náaàntì miéke kóo pí,

16 kětǒ mbe kǎbe mabè nè Edǒtì kó fεnafε kǎbe mabè kè bèe kǎte kénáké Yesu ke dǒ: Okótì, ti yému ke dǒ nha tú wèè nàá ntimómmǎnti ke benkú Kuyie nkó kuce weti weti, a í yíèkù òmǒu bá kòo tú wè.

17 Dè wenni ke dǒ ntí nyietì dàmpòò okpààtì diewè wèè bo Odommàà, kè ti báá nyietì?

18 Yesu né me nyémè be yěmmè kòo bè nàké ke dǒ: Díndi meyěmmè mèdémè yembè dè dǒmme kè di dó ké n díí?

19 Duónnènní fedífè fèmáà di yietì fè dàmpòò kè n yà.

Kè bèe ò duó n fedífè fèmáà.

20 Ké Yesu bè beke ke dǒ: We nte kufènkù kùu bo fε miéke nè diyètìrì diì wǎri fε ìnkè?

21 Kè bèe ò tǔnné ke dǒ: Sesaa, okpààtì diewè wèè bo Odommu.

Ké Yesu bè nàké ke dǒ: Duónnè Sesaa o kperε kéduó nKuyie nku kperε.

22 Bè kèè diì mǎnnì de kó tináaàntì kè dèe bè di kè bèe cíété.

Dipopuò í bo kéìnkè

(Wénté Mariki 12:18-27 nè Duku 20:27-40)

23 De kó diyìè dimáà mièke Sadusĩēbe bèè tu mukúkéyántímù í bo kè bèè katení kēbeke Yesu ke dò:

24 Okótì, M̄oyiisi kó ikuó tú kòo nìtì ku ke yóu o pokù bá debire í bo, o nant̄e ò t̄úté kòo peité ibí kè ìi s̄oté wèè ku o c̄iētè.

25 Kè diyōfūò mari k̄obe né mbo bèyiekè kòo ketiwèè puoke ke kú bá debire í bo kòo nant̄e t̄úté de kóo kúpokù

26 ke múnke kú bá debire í bo, kè bè mme nh̄o ke yàa tuakenè oyiénwè.

27 Kè dè mboní kòo nitipòkùu kú.

28 Mukúkéyántímù yìè be we nyó nte de kóo nitipòkù, bem̄ou bè me nhò puokemè?

29 Kè Yesu bè t̄ènné ke dò: Di yetému di í yé m̄è k̄péi Kuyie nn̄aant̄i di me nyí banté ku kó muw̄erímú.

30 Ke yé becírìbè bo yánté dìi m̄onni dipopuò í yó mbomè, bè yó ndonnè Kuyie nt̄ōrè d̄ommè mme keĩnkè.

31 Kè t̄iì tú mukúkéyántímù k̄peti di í k̄aà nt̄iì w̄àràà? T̄iì tú:

32 N tú Kuyie nku a yembè Abarahammu nè Isaki nè Sak̄abu bè do t̄ũ nkù. Kuyie nyí tú becírìbè k̄aku, kù tú befòubè k̄aku nku.

33 Kè dit̄inn̄i keè Yesu bè t̄ènné m̄èè botí kè d̄èè bè di m̄ediè.

Ikuó ù p̄ēté is̄onyi

(Wénté Mariki 12:28-34 nè Duku 10:25-28)

34 Kè Fadisĩēbe yà Sadusĩēbe í namè ke t̄ènné Yesu bè n̄aké t̄i, ke t̄ií.

35 Kè Fadisĩẽbe kóo kótì ndó kédíí nYesu kóò beke ke dò:

36 Okótì, ikuó diẹyì tú ònyi?

37 Kè Yesu ò tẹ́nné ke dò: Ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè mèmou, nè a wènnì dimou nè a ciì mmemou.

38 Ìi tu ikuó ketiyì ìi deu.

39 Nte iteì ìi ì dònne: Ndó a kou tòu a dó mèè botí amáà.

40 Mòyiisi kó ikuó nè Kuyie mpããnáàntì náam̀bè do nàké tì timou kó dikũnnì ndi.

Kirisi tu Dafiti yaàbire ndeà?

(Wénté Mariki 12:35-37 nè Duku 20:41-44)

41 Fadisĩẽbe me ndè tikúmè kè Yesu bè beke ke dò:

42 Dì yèmmè dò nKirisi tú we nkó deyaàbire? Kè bèè ò tẹ́nné ke dò Dafiti.

43 Kè Yesu bè beke ke dò: Ba nkpeí nné te kè Muyaánsààmù do niité Dafiti kòo nyu Kirisi ke tú o Yiè? Ò nàá ndì m̀nnì ke tú:

44 N Yiè nKuyie nnàkému n Yiè nke yí: Nkari m bakù you kè n yàa da duónnè a kpantídèntòbè kàa bè cùùti.

45 Kè Dafiti do ò yu ke tú o Yiè, nho Yiè mbo yĩme kéwète kéntú o yaàbire?

46 Bá òmòu í nna kóò tẹ́nné. Nè de yiè òmòu ténke í ndáátí kóò beke timati.

23

Yesu kpannèmè Fadisĩẽbe nè ikuó wãàbè

(Wénté Mariki 12:38-39 nè Duku 11:43, 46, 20:45-46)

¹ Kè Yesu nàké ditĩnnì nè o tancòumbè ke dò:

² Fadisĩẽbe nè ikuó wãàbè beè dò nkémbenkú Mòyiisi kó ikuó.

3 Nyíénnè ke dɔ̄ori bè di náá ntì, di né bá ntũ mbe kó meborime ke yé bè di náá ntì bè í ti ndɔ̄ori.

4 Bè bou yetuɔ cĕĕyè nye ke touŋko benitibè, bè né í bè teénnè bá sám̄pó kè bè bo yè tɔ.

5 Bè ɔ ndɔ̄ori be kperɛ demɔu ke dó benitibè beè bè yà, ke yántí iduké dieyi ke ãã yenáaŋkékè de miéke ke ũ be baà, ke kpenti be yaabòrè mànke mupààkómmú okùmù,

6 ke dó yekàrè kètiyè yebaa mmieke nè titíintouti miéke, ke dó bè mbè dɔú nke bè dèúkũnko yekààtè miéke,

7 ke bè yu ke tú: Okótì, okótì.

8 Díndi di bá nyíé nkè bè ndi yu ke tú: Okótì, di kó Okótì bo omáà ndi, dimɔu kè di eri.

9 Di bá nyu òmòu ketenkè kie nyĩnkè ke tú di cice, ke yé di cice bomè omáà ndi wèè bo keĩnkè.

10 Di báá yie nkè bè ndi yu ke tú: Onìùtì ke yé di kóo niùtì bomè omáà ndi wèè tu Kirisi.

11 Wèè dɛu di miéke we ntú betɔbè kóo tɔntì.

12 Wèè dèúkũnne omáà bè bo ò kékũnne, wèè kékũnne omáà kè bèè ò dèúkũnne.

*Yesu do kpannèmè Fadisĩēbe nè ikuó wāābè
(Wénté Mariki 12:40 nè Duku 11:39-42, 44, 52,
20:47)*

13 Di bo yà díndi Fadisĩēbe nè ikuó wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Di paanko mèè kpéi Kuyie nkpààtiyuu benitibè, di í tati di mómmɔmbe, di me nyí yóu bèè dó kè bè bo ta.

[

14 Di bo yà dínni Fadisĩēbe nè ikuó wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Ke yé di fekùmè

bekúpobè kperε demou, nè memme ke ð nhokùnkò di báammu kè dè bo ndò ndi wetí, Kuyie mbo di poté kè dè nyóù mmediè.]

15 Di bo yà díndi Fadisĩēbe nè ikuó wāābè meyèmmè mèdémè yembè! Díndi bèè cèntì ketenkè kemou nè dàméèrì miékoo ke wanti kéréte wèè bo tũnne di kó kuce, di ò pèté dìi mǎnni ke né ò sĩnkũnne kòo di pēēté kémmanè kéta muhāā mmieke di tati mù.

16 Di bo yà díndi tiyũǎntì tìi dó kèniitè benitìbè! Díndi tú kòò mǎu yu Kuyie ncĩētè yètìrì ke pàrikè ke yē nhò bo dǎò tì, ke í tì dǎò, de kpeti í bo, kòò me nyu Kuyie ncĩētè kó mesǎ nyètìrì ndi ò dò nké tì dǎòmu.

17 Tiyèintì, tiyũǎntì díndi, ònde pēēté deterè mesǎ naa kè Kuyie ncĩētè tèè mè wèríkũnkò?

18 Ke wēte ke tú: Kòò mǎu yu diwũǎtǎnni yètìrì ke pàrikè de kpeti í bo, kòò me nyu dipǎnni bè pǎ di Kuyie ndiwũǎtǎnni ìnkè ò dò nkédǎòmu ò yu ke yē nhò bo dǎò tì.

19 Díndi tiyũǎntì ònde pēēté deterè? Dipǎnnàa kè diwũǎtǎnni dìi wénkũnkò dipǎnni?

20 Kè wèè yu diwũǎtǎnni yètìrì ke pàrikè ò yu nè dèè kó dimàà bo dènde di ìnkè.

21 Wèè yu Kuyie ncĩētè yètìrì ke pàrikè ò pàrikènè Kuyie nku kùù ā de miéke.

22 Kè wèè yu keĩnkè yètìrì ke pàrikè ò pàrikènè Kuyie nkpààtikàri ndi nè Kuyie nkùù kàri di ìnkè.

23 Di bo yà díndi Fadisĩēbe nè ikuó wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Bèè duò nKuyie nyikũmbotí imou kó meyaatimè tepíitè, ke búútí dèè tú demómmanne ikuó miéke, a bo ndǎorimè dèè

wenni, ke kuò nhotòù mesémme, ke dɔəri Kuyie ndó dè. Dεè do dò nkéndɔəri ke né báá yóu desɔnne.

²⁴ Tiyũǎntì dín̄di tìi dèri benitibè, di ɔǎ cááté menie ndi yàà bo yànè mèè kpéí tebìtè ke né níí maánko yòyó.

²⁵ Di bo yà dín̄di Fadisĩēbe nè ikuó wǎǎbè, meyèmmè mèdémè yembè! Di eiri ibòòke nè yebò ìnkè kè de mieke né píéké di yùúkú dè nè di fèke dè.

²⁶ Tiyũǎntì dín̄di Fadisĩēbe, keténè kèhèité ibòòke nè yebò mieke kè de ìnkè né na kéwenke.

²⁷ Di bo yà dín̄di Fadisĩēbe nè ikuó wǎǎbè! Di dònnè ifòti nyi bè bí ì ke pa nyi ìnkè kè i mieke né píéké yekũǎ nè depākùrè.

²⁸ Ke dɔəri ke dò ndi wenni benitibè ìkè ke né mǎke meyèmmè mèdémè nè meyei ndi mieke.

*Yesu kpannèmè Fadisĩēbe nè ikuó wǎǎbè
(Wénté Duku 11:47-51)*

²⁹ Di bo yà dín̄di Fadisĩēbe nè ikuó wǎǎbè, dín̄di bèè màà Kuyie mpǎǎnǎǎntì náam̄bè fòti mesàà nke sǎri bèè do dɔəri Kuyie ndómè be kpeyi,

³⁰ ke náá nke tú: Kè ti do mbo de mòn̄n̄i ti na bá ñwēnnénè ti yembè kè ti kùò Kuyie mpǎǎnǎǎntì náam̄bè.

³¹ Dìi nàá ndi móm̄m̄m̄be di túmè bèè do kùò Kuyie mpǎǎnǎǎntì náam̄bè be kó ibí.

³² Sǎténè tũnké kédeè di yembè do keté mùù tǎmmú.

³³ Iwààke dín̄di! Di bo yĩme kèna kéyenténè muhǎǎ mmùù í kǎ!

³⁴ Dεè kpéí nte kè n yóó di duó nKuyie mpǎǎnǎǎntì náam̄bè nè meciì nyembè nè bepátíyǎtíbè kè dí kuò bèmabè, kébaaké betòbè idapǎátí ìnkè, képuotí

betabè yedá di kó titíntouti miεke, ké mbè bèti yehekè yemou.

³⁵ Kè dè bo yie nkè di kùò bèè nìtibè kó tibeénti do di yò ìnkè, kéketé onitisàù Abεεri kétuakεnè Sakarii Badasii kó debire di kùò wè Kuyie ncìètè nè diwũòtònni de saku.

³⁶ Mómumu nwe n di náámmè de kó tibeénti doti di mmònni kó benìtibè yò ìnkè nke.

Yesu do náámmè Sedisademmu kó mupòmmù kpéi (Wénté Duku 13:34-35)

³⁷ Sedisademmu kabe díndi bèè kòù Kuyie mpāānāānti náāmbè ke buoti yetárè ku kó betōmbè kù di duònni bè ke bè kòù, kuce mède ndi n dómè ke di tínni tekote òó tí mmèè botí te bí kéoke bá di í yie.

³⁸ Di èi bo pante kēnaā ndidobonni.

³⁹ Mómumu nwe n di náámmè di ténke í yó n yà, kè dè í tú di bo yí dii yie mesàà ní mbonè wèè kèríní nè ti Yiè nkó diyètiri.

24

Yesu nàkémè Kuyie ncìètè kó mupòmmù nè kutenkù kó mudeèmù kpéi

(Wénté Mariki 13:1-2 nè Duku 21:5-6)

¹ Kè Yesu yènni Kuyie ncìètè kényiti kòo tancòumbèè tóónni kóò benke Kuyie ncìètè maá ke wenni mèè botí.

² Kè Yesu bè nàké ke dò: Di wúó ntè maá ke dòmmàà? N di náá mmómumu nwe, ditári mari í yó nkpaá ke nónké diteri ìnkè, demou dè bo duó.

³ Kè Yesu deke kénkari Odifìè tãri ìnkè kòo tancòumbèè dekoò kóò beke bemàà borè ke dò: Tí

náké de yóo tuakení dii m̀̀nni nè ti yóo yà dè kébanté ke dò nha w̄etini, kè kutenkù kó mudeèmù t̀̀nní.

⁴ Kè Yesu bè t̄́nné ke dò: Nyénè kòò m̀̀u báá di souté.

⁵ Kè yé benitibè péu yó nk̄̀r̀nimè ke sou nke tú bè tu Kirisi késouté kusũkù.

⁶ Di yóo keemu bè nàammè mudoò kpéi nè mu kó kutoweku, kuf̄̀waá mbáá di p̄́i nke yé dè d̀̀mmè k̄̀tuakenímu, dè né mu nyí yó ntú kum̀̀nku.

⁷ Ku mbotí bo íté kénkpannè kutekù kè dikp̀̀at̀̀iyuu dii nyíté kékpannè diteri, kè yekòbèe tanní kè ketenkè ñhau.

⁸ Dè bo ndò kup̄̀eit̄̀eyonku ã̄ keté m̀̀è botí oni-tipòkù.

⁹ Bè bo di f̄̀ũ nké di kū, kè ibotí im̄̀u ndi ní ndi tú m̀̀è kpéi n k̄̀be.

¹⁰ Nè de kpéi besũkùbè bo yé nKuyie, kénfiiti betòbè ke bè k̀̀ù, kè bè nní mbetòbè.

¹¹ Kè benitibèe ã̄nné kéntú bemáà Kuyie mp̄̀ããnā̀nti náambè késouté kusũkù.

¹² Kè meyei ndeuke, kè besũkùbè kó medókùmèe yaate.

¹³ Wèè bo nw̄́é̄ri k̄̀tuake kum̀̀nku Kuyie mbo ò deeté.

¹⁴ Bè bo náké Tináā̀nsà̀t̄̀i Kuyie nkp̀̀at̀̀iyuu kpeti kutenkù kum̄̀u kè ibotí ti k̀̀è, kè kutenkù né deè.

Bèè tu bemáà Kuyie mp̄̀ããnā̀nti náambè nè Kirisi tekùbè

(Wénté Mariki 13:14-23 nè Duku 21:20-24)

¹⁵ Kè di yà dii m̀̀nni is̄̀ke ìi duò mm̄̀eȳ̀n̄cā̀r̀imè, Kuyie mp̄̀ããnā̀nti náā̀ntò Danniyeeri do nàké ìi

kpéí, kè ì bo ikuó dieku, wèè kàà nwèè dṵò meyṵṵmmè nè de kó tináàntì.

16 Kè dè sṵ mbèè bo Sudee kó ketenkè bèe coké kédeke yetārè ìnkè.

17 Kè wèè bo kudànkù, ò báá cúténí kudieku ke bo túóté o kpepe.

18 Kè wèè bo kupaku ò báá kò nke bo túóté o yaàbòrì.

19 Dè bo nyóùnè benitipòbè bèè pùó nnè bèè tṵ ibí de kó yewe.

20 Mbáánnè Kuyie nkè dè báá tuṵkení diyṵṵ mièke, yoo teomṵpùtè yie.

21 Ke yé de kó yewe meyeṵcaàrìmè yó ndeumè mediè, me kó kubotí mu nyí ànné nè Kuyie ndòmmè kutenkù, mè me nyí kpaá ke bo ànné bitì.

22 Kè Kuyie ndo í yààte de kó yewe òmṵ na báá yenté. Ku kṵbe kù tãáté bè bèe kpéí nte kè kù yè yààte.

23 Kòò mṵ di nàké ke tú: Kirisi bo die nyoo cie, di báá tì yie.

24 Ke yé Kirisi tekùbè nè bèè yó ntú bemáà Kuyie mpããnáàntì náam̀bè yóó ànnémè kéndṵori tidietì nè dèmarè cànnè, ke dṵ késouté bá nè Kuyie ntãáté bè.

25 N ti ndi nàkému kè dè mu nyí tṵṵkení.

26 Kè bè di nàké ke tú: Ò bo dikpáà cuokè di báá kṵte, kè bè me ndi nàké ke tú: Ò sòri cie nkudieku mièke, di báá tì yie.

27 Fetaafe ṵṵ mííté mè diyie yìèní kèè bíékè kè di taà kèè bíékè kṵbe yà kuwenniku, Onitibire wētìmù yó mme ndò.

28 Decírè duó dè timancòntì yóó de ntíí.

*Yesu bo nwētìnimè o kṵbe kpéí
(Wénté Mariki 13:24-27 nè Duku 21:25-28)*

29 Dende bàmbà mefě̀tímè bo pě̀tòomè kè diyìe soute, bá otànkù ténke bá mpèi, kè siwǎǎ nduòní, kè siwǎǎ diesì sǎntè.

30 De mǎnnì kè Onìtìbire kó mebenkùmèe feiténì keĩnkè kè ketenkè kó ibotí imouu mè yà kėtiitè yedabùò, káyà Onìtìbire kè dè cutinì yewetè mièke nè muwě̀rímú diemù nè tikpetì.

31 Kè ditǎtèheuu kuó mmediè nkòo tǎ nKuyie ntǎrè itemmǎnke imou kè yèe tíi nhò tǎǎtè bè.

Mutie bè tu mù fikìe mu kó medonnimè

(Wénté Mariki 13:28-31 nè Duku 21:29-33)

32 Wénténè fikìe kó mutie kó meborime, mù bitè dǐi mǎnnì ndi bè ǎǎ bantémè ke dò ndiyǎǎ tǎǎnnì.

33 Meè botí nku kè di yà dǐi mǎnnì dende kó dimàà, di bantè ke dò nhOnìtìbire tǎǎnnímu ke bo dibòrì.

34 N di náá mmómmuò nwe benitibè bèè fòu di mmǎnnì bè í yóó kú bemou kè dè mu nyí tuòkení.

35 Keĩnkè nè ketenkè dè bo pě̀tè, n náǎntì me mbáá pě̀tè bitì.

Kuyie nkuù máà yé Yesu wětini dǐi mǎnnì

(Wénté Mariki 13:32-37 nè Duku 17:26-30, 34-36)

36 Omòu í yé diyìe yoo dimǎnnì ò wětini dǐ, bá Kuyie ntǎrè, bá Kuyie mBire. Kuyie nkuù máà yé de kó dimǎnnì.

37 Dèè do dòò Nòwee kó dimǎnnì, deè yóó dòò Onìtìbire bo nwětiniímè.

38 Benitibè do yommu ke yò, ke puokú ke puòko be bí, kè Nòwee yàa tanè bàtòò mièke, kè fetaafe diefeè tuòkení.

39 Bè do í yǐèkù timati, kè fetaafe diefeè yàa tuòkení ké bè pǎnténè bemou. Dè yó mme ndò Onìtìbire bo nwětiniímè.

40 Benitidaabè bèdébè bo nwě nke kúútí, kè bèe túóté òmáà kényóu otòu.

41 Benitipòbè bèdébè bo nwě nke naà nkè bèe túóté òmòu kényóu otòu.

42 Ndakenè tũnké ke yé di í yémè di Yiè nwětíní dìi yìè.

43 Di yému ke dò nkè teciētè yìè nyé oyúòkù kàriní kèè yènkè ò báá yè nkéduó kòo yúókùu pante o cīētè càù.

44 Kè dè dò mmemme nwākénè ke yé di í yémè Onitìbire wětíní dìi m̀nnì.

*Otōnti bè bànnè wè betōmbè tōbè
(Wénté Duku 12:41-48)*

45 Dí ndònnè otōnti wèè d̀̀rri dèè wenni ke cii, bè bànnè wè betōmbè kòò bo mbè duò mmudiì ò dò nké mmù mbè duò ndiì m̀nnì.

46 Dè bo narike otōnti wèè yìè mbo nwětíní ke s̀ nhò pĩ nho tōmmú.

47 N di náá mmómumu nwe, de kóo tōnti yìè mbo ò bànnè o kpàti timəu.

48 Kè de kóo tōnti me ntú oyeiwe ò bo yĩ o yìè nyí wětíní mecãã,

49 kémpuotí betōmbè, kéneinè tinaàyãàti kè bè nyo nke yè mmenaà.

50 De kóo tōnti yìè mbo wētení ò í ò bàa dìi yìè, ò í dake dìi m̀nnì,

51 képuotí de kóo tōnti mediè, kóò wēnnénè meyèmmè mèdémè yembè, ò yó nkuò ndè ke cáá nho nì.

25

Besapàmbè tepítè kó medonnimè

1 Kuyie nkprààtiyuu bo ndònnè besapàmbè τερίίτè bèè do tùóté be fitiyi kénkòri ke bo co be dàù.

2 Kè bènnùmmù tu tiyèintì kè bènnùmmù cii.

3 Bèè yei nkè bèè túóté be fitiyi bá bè í nsùó mmefitíkùò nkéntò.

4 Bèè cii kè bèè cūś mēfitíkùò nkésúó nkéntò nè yemátidíè.

5 Be dàù í ncārike ke tùòkení kè inuò mbè pī nkè bèè duó.

6 Keyènkè cuokè kè bèè pīēké ke dà: Di dàù tùòkenímu. Kòtenè kóò co.

7 Kè beè besapàmbèe ente bemou kéntūnni be fitiyi.

8 Bèè me nyei nkè bèè mōò bèè cii ke dà: Tí pānè mēfitíkùò nsámǎpó kè ti fitiyi ìi dó kékú.

9 Bèè cii kè bèè yete ke dà: Mè í yó nti sànnè, kòtenè bèè fiiti be borè kédonté.

10 Bèè yei mbè kòte dii mōnni mēfitíkùò ndommu, kè be dàùu tuòkení kétúóté bèè cii ke bàátí, kè bèè ta mupotúòmù kó kudieku, kékpetínnè kápáá,

11 kè bèè yei, bèè do kòte mēfitíkùò ndommu kè bèè tuòkení kényú ke dà: Ti yiè nti kpeté.

12 Kòò né bè tèínnéní ke dà: N di náá mmómmuò nwe n yí di yé.

13 Ndaikenè tūnke ke yé di í yémè di Yiè nwētini dii yiè yoo dii mōnni.

*Betōmbè bètāāti kó mēdonnimè
(Wénté Duku 19:11-27)*

14 Kuyie nkprààtiyuu dōnnè onìti wèè kòri wènwè kupòòkù ke yu o kó betōmbè ke bè totí mesō,

15 ke duó nhoketiwe yēsōwèrè sikou sinūmmù (500), odérínwè sikou sidé (200), otāánwè tekòùtè (100), bá wè o wērímu mamè ke ité.

16 Bè duó nwè yεσωwèrè sikou sinùmmù kòo yè dònè kupotaά nkécōnte sikou sinùmmù kè yè wēnné tekouπίtè (1000).

17 Bè do duó nwè yεσωwèrè sikou sidé kòo me ndò kécōnte sikou sidé kè dèe wēnné sikou sinàà (400).

18 Bè do duó nwè yεσωwèrè tekòutè (100) kòo kote kédammú difòtìrì kè yè kūnné.

19 Kè dèe mōnte kè yεσωwèrè yiè nkonní kèbeke o tām̄bè kè dò b̄eè ò nàké bè dònè mù o σωwèrè.

20 Bè do duó nwè yεσωwèrè sikou sinùmmù kòo katení ke tō tekouπίtè ke dò: Okótì nte a do n duó nyèè σωwèrè sikou sinùmmù, né nte sikou sinùmmù tēsì n cōnte sì.

21 Kè mesō nyiè ndò: N da pénsirì a tú otōntì sàawè nwe wèè wetí dēmarè sām̄pórè mieke, nè de kpéi m bo da duó ndedierè, katení kè tí ñwē nke yo ndiwèi.

22 Bè duó nwè yεσωwèrè sikou sidé kòo katení ke tō yεσωwèrè sikou sinàà ke dò: Okótì, nte a do n duó nyèè σωwèrè sikou sidé, né nte sikou sidé tēsì n cōnte sì.

23 Kè mesō nyiè ndò: N da pénsirì a tú otōntì sàawè nwe, wèè wetí dēmarè sām̄pórè mieke, nè de kpéi m bo da duó ndedierè, katení kè tí ñwē ke yo ndiwèi.

24 Bè duó nwè yεσωwèrè tekòutè kòo katení ke dò: Okótì n sòò yém̄ a yóumè, ke dei tidiiti a í buotí tì, ke kou a í ye ntì.

25 Kè kufōwaá ni mpī nkè n dammú difòtìrì ke yè kūnné, nto a σωwèrè.

26 Kè mesō nyiè nhò nàké ke dò: F́ nhotōntì yeiwe, kutōnnédíékù, a tú n dei tidiiti n yí buotí tì ke kou n yí ye ntì,

27 a tũ nné na nhãnné n sɔɔ tɛdítícĩɛ̀tè miɛke kè n na nwɛ̀tiní ke tũóté n sɔɔ nè mè peítè mè.

28 Fietenè n do ò duó nyèè sɔɔwèrè tekòùtè kéduó n do duó nwè yɛsɔɔwèrè síkɔu sìnùmmù.

29 Ke yé wèè m̀ake bè yóó we nyíémè kòo d̀ake m̀aɔte, kè wèè m̀ake sàm̀pó bèè dè fiète.

30 Dooténko de kó kutōnnédíékù ditowaà, dibìnni miɛke, ò yó nkuò ndè ke cáá nho nì.

Tibeénti sɔnti

31 Onítìbire bo nwɛ̀tiní d̀i yìè nè de kpetì, ke neinè Kuyie ntòrè, ke kari de kpààtikàrì ìnkè.

32 Kè kutenkù kumɔu kó be nítìbèè tíí nho ìkè kòo bè bàte opecēnti òò bate mèè botí ipe nè sibóó.

33 Kè ipe m̀bo o bakù youú kè sibóó bo kucãnkù.

34 Kòo kpààtìi náké bèè bo o bakù youú ke d̀: Kòtenní d̀índi Kuyie ndòò bè mesàà nkédi tikpàti kù d̀òò tí di kpéi nnè kutenkù kó mudòòrìmù m̀nni.

35 Ke yé dikònni do m bomè kè di m pã mudìi kè n di, kè sinéyɛ̀ĩ nní mbo kè di m pã menie kè n yã, kè nní ntú opòò kè di n còuté.

36 Kè nní nkpa tiyààtì kè di n dátínné, kè nní mmò nkè di ndake n kpéi, kè bè nni nkpetí kè di kòrì ke n d̀óú.

37 Bèè d̀òòrì Kuyie ndómè kè bèè ò beke ke d̀: Tì Yìè nti da yà ãndaà ndi, kè dikònni da bo kè tí da pã mudìi kàa di? Kè sinéyɛ̀ĩ nda bo kè tí da pã menie nkàa yã?

38 Kàa ntú opòò kè ti da còuté? Kàa nkpa tiyààtì kè ti da dátínné?

39 Kàa mmò nkè tí ndake a kpéi? Kè bè nda kpetí kè tí nkòrì ke da d̀óú?

40 Kòo kpààtì bẹ̀ tẹ̀ńńé ke dọ̀: N di náá mmómumu nwe, di dọ̀ri dẹ̀ kó dimàà n kàbe sámpóbè bié, di dẹ̀ dọ̀ri mínwe.

41 De kó difónkúò kénáké bẹ̀è bo o bakù cǎnku ke dọ̀: Fùtenè m borè díndi Kuyie ncǎǎ bẹ̀, tannè muhǎǎ mmùù í kǎ mmu miéke, Kuyie ndòò mù dibòò nè di tǎrè de kpéí.

42 Ke yé dikònni do m bomè di í nni mpǎ mudii kẹ̀ n di, kẹ̀ sinéyěí nni mbo di í nni mpǎ menie kẹ̀ n yà.

43 Kẹ̀ nni nkpa tiyààtì di í n dàtínné, kẹ̀ nni ntú opòò di í nni ncouté, kẹ̀ nni mmò ndi í ndake n kpéí, kẹ̀ bẹ̀ nni nkpeti di í nkòri ke n dọ̀.

44 Kẹ̀ bẹ̀è o beke ke dọ̀: Ti Yiè ti da yà òndaà kẹ̀ dikònni da bo, kẹ̀ sinéyěí da bo, kàa tu opòò, kàa kpa tiyààtì, kàa mǎ, kẹ̀ ti né í nda teennè kẹ̀ bẹ̀ nda kpeti kẹ̀ ti í kòri ke da dọ̀.

45 De mǎnni kòo kpààtì né bẹ̀ tẹ̀ńńé ke dọ̀: Di í dọ̀ò di mǎnni n kàbe sámpóbè bié nkóò mǎù mesàà, mínwe di í mè dọ̀ò mè.

46 Kẹ̀ bembéé ta muhǎǎ mmùù í kǎ mmu miéke, bẹ̀è dọ̀ri Kuyie ndómè kẹ̀ bẹ̀ mbo mufòmumu miéke sǎǎ.

26

Bẹ̀ dàkemè ke bo pĩ nYesu

(Wénté Mariki 14:1-2 nè Duku 22:1-2 nè Isǎǎ 11:45-53)

¹ Yesu dẹ̀ di mǎnni o náànti kénáké o tancóumbè ke dọ̀:

² Di yému ke dò ndè kpaá yewe yèdéè ke diyentébanii tuàkení, di miéke nke bẹ̀ yóó fítémè Onitìbire, kẹ̀ bẹ̀è dè baaké kudapǎǎtí.

³ Δε μὲννὶ κὲ ἰκουὸς νὺβὲ κό βεκὸτίβὲ νὲ διῆει κό βεκὸτίβὲ κὲ βὲε τί nyikuoὸς νὺτὶ diewè Kaifu cīètè

⁴ κε bo yà βὲ yóo yīmè kēpī nYesu nὲ maciì nkékuo,

⁵ κένάκὲ βεμάα κε δὸ: Τὶ βάά ὀ πῖ ndibanni mieke ti yàà bo cé ndikpànni benìtìbè cuokè.

Onitipòkù do còúmmè Yesu tùdààrí
(Wénté Mariki 14:3-9 nὲ Isāã 12:1-8)

⁶ Κὲ Yesu κᾶτε Βεταννὶ κέμbo Simoῶ τεκὸντὲ cīètè.

⁷ Βὲ κᾶρι διὶ μὲννὶ κε yo nkoo nitipòkù mᾶu taroo κε τὸ dimátidénni péiri κὲ tùdààrí idíítí dieyì kou píéké di mieke, koo ὀ còú nYesu yuu ïnkè.

⁸ Κὲ Yesu tancòumbèe δὲ yà κὲ δὲe βὲ yonke κὲ βὲ δὸ: Βα nkpeí nte koo cake δε kóo tùdààrí?

⁹ Τὶ na bá nhò fité idíítí péu κε pāmmú becīrìbàà?

¹⁰ Κὲ Yesu κεὲ κὲ βὲ nàkè κε δὸ: Δὲ δὸmme κὲ di caari onitipòkù yèmmè? Ὁ δὸδ δὲ n κpeí ndè wennimu.

¹¹ Κε yé di yó mbonèmu becīrìbè, di me nyí yó nhã κε m bonè.

¹² Ὁ pánke n còú ntùdààrí κε bo mbaanè n kũnnímù mmu.

¹³ Μόmmuo nwe n di náámmè kutenkù kumou βὲ bo nákè δὲ Tináañsààtì βὲ bo nákè δε koo nitipòkù κpeí nnè ὀ δὸδ δὲ.

Sudaasi fitémè Yesu

(Wénté Mariki 14:10-11 nὲ Duku 22:3-6)

¹⁴ Δε μὲννὶ κὲ Sudaasi Isikadiyoti Yesu tancòumbè tepítè nὲ βεδébè kóo mᾶu κᾶτε kέya ikuὸς νὺβὲ κό βεκὸτίβὲ,

¹⁵ κὲ βὲ nàkè κε δὸ: Κὲ n di πῖ nYesu dí n duó nyide?

Κὲ βὲe kaa mmedítìbii nsipísitàãti kóo duó.

¹⁶ Δε μὲννὶ κὲ Sudaasi nwaà dimònni sààri ὀ bo díinnè δι κὲ βὲ πῖ nYesu.

Yesu nàkémè wèè yóó ò fíté
(Wénté Mariki 14:12-21 nè Duku 22:7-14, 21-23 nè
Isāā 13:21-30)

17 Pě̀èbè̀ bè̀è í kò̀rè̀nè̀ mutie mù̀ù muuti be kó dibanni yiè kètiri yiè, kè Yesu tancò̀umbè̀e ò beke ke dò: Á dó ti da bénné de diyentébanni kó mudii?

18 Kè Yesu bè nàké ke dò: Tannè dihei yie ncíètè, kòò nàké ke dò mí nhokóti n tú m m̀nni dii t̀ónni kè n dó kèdi diyentébanni o cíètè nè n tancò̀umbè̀.

19 Kè Yesu tancò̀umbè̀e daò ò bè nàké ti kébénné diyentébanni kó mudii.

20 Kuyuoku m̀nni Yesu nè o tancò̀umbè̀ kè bè nkari ke yo,

21 kòò bè nàké ke dò: Móm̃mũ nwe n di náámmè di kóò m̀u weè yó n fíté.

22 Kòò tancò̀umbè̀ yèmmè̀e caàrè mediè mbá wè kòò ò beke ke dò: M̀nwaà n Yiè?

23 Kè Yesu bè t̀ènné ke dò: Nè wè ti wènné dibuu, wèè yó n fíté.

24 Oǹt̀ibire yóó kúmu kéndònnè ti wàrimè de kpéi, wèè né bo fíté Oǹt̀ibire ò bo yà, de yiè nkè bè do í ò pèitè dè na ntõ.

25 Kè Sudaasii ò beke ke dò: M̀nwaà Okóti? Kè Yesu ò t̀ènné ke dò: A ti mbéi.

Yesu do daúmmè Mudisààmù kó ikuá
(Wénté Mariki 14:22-26 nè Duku 22:15-20 nè 1
Kòdenti 11:23-25)

26 Bè yo ndii m̀nni kè Yesu túóté pè̀è késante Kuyie nkóò wèrí kéduó nho tancò̀umbè̀ ke dò: Cáákénè, die ndèè benkú ke dò m pã n k̀nti di kpéi.

27 Kòò deè kètúóté febòòfè, késante Kuyie nké bè duó nke dò: Yà̀nè dim̀u,

28 deè tu n yĩ, bè yó n kuò kè m̀eé cóú nkusũkù yei nciém̀m̀e k̀p̀eí, Kuyie nyóó taunnèm̀e benitibè kumáà.

29 N di náá mmóm̀muò nwe n ténke í yóó yà fínyĩ kó menàà, kè dè í tú ti bo wènné dìi yìe kèyà m̀epàmm̀e n cice k̀p̀ààtiyuu miεε.

30 Bè dèntè dìi m̀onni Kuyie nkó yesãã nkédeè kédeke Odifiè tãrì.

*Yesu nàkém̀e o tancòumbè bè yóó ò fitém̀e
(Wénté Mariki 14:27-31 nè Duku 22:31-34 nè Isãã
13:36-38)*

31 Kè Yesu náké o tancòumbè ke d̀: Ke nyènkè di bo n yóu dim̀ou ke yé ti wàrim̀e ke tú: M bo kuò opecēnti kè ipee cíté.

32 N né bo yántè dìi m̀onni m bo niité ké ndi baa Kadidee.

33 Kè Pierii ò nàké ke d̀: Bá kè betòbè da yóu bem̀ou, mí mbáá da yóu bitì.

34 Kè Yesu ò nàké ke d̀: N da náá mmóm̀muò nwe ke nyènkè tekote bo nyóó kuó nkàa pàrikèmu kuce mètããti ke tú a í n yé.

35 Kè Pierii yete ke d̀: Bitì, bá kè bè bo n wènnénè kékuò m báá da yete.

Kè betòbè múnke me ndò.

*Yesu bàitèm̀e Kuyie mbè yóó ò pĩ nkèè yènkè
(Wénté Mariki 14:32-42 nè Duku 22:39-46)*

36 Yesu nè o tancòumbè kè bèe tuòke dibòrì mari kè bè dì tu Setisemandee, kòo bè nàké ke d̀: Nkarinè diε nkè n kote ke bántè nKuyie.

37 Kéneinè Pieri nè Sebedee kó ibí idé, kòo yèmm̀e keté mè bo caàrèm̀e, kòo kãm̀bùòti duò.

38 Kòo bè nàké ke dò: N yèmmè meè cààrè mediè mmóm̄mm̄me kè dè tonté, nkpaánè diè nké nni ñwě́nnè kè ti wúó.

39 Kòo dètóo sámpó, kénínkú késínné, kébántè Kuyie nke dò: N cice kè dè bo yie fe mbòòfè mefě́ǔtímè kofe n dèténè, dè bá ntú m̄i mè dó, dè ntú f̄s̄ò mè dó.

40 Kédeè kénwētinní o tancòumbè borè ke s̄s̄ mbè yè nke duó, kòo nàké Pieri ke dò: Di í na ke bo nni nwúónnè tewebiètè mèmáà miēkaà?

41 Nwúónnè ke báá nKuyie nkè mesoúmmè báá di na, meyèmmè dómu kè tikònti né kpa muwě́rímú.

42 Kòo wě́te kuce medérímè kémbáá Kuyie nke tú: N cice kè dè í yóó yie nkè fe mbòòfè mefě́ǔtímè kofe n dèténè a dómèe d̄d̄.

43 Kòo nwētini o tancòumbè borè ke s̄s̄ nyinuò mbè auté bá bè í na ke bo nwúó nke yè nke duó.

44 Kè Yesu wě́te kékenté kuce metáámmè kémbáá nKuyie ke baa náá nhò do náá ntì,

45 kėwě́tení o tancòumbè borè ké bè nàké ke dò: Di wě́te ke duómu ke ompuà? Dimònni t̄ùòkemu kè bè bo p̄i nhOnit̄ibire kéduó mbenitiyeibe.

46 Íténè kè ti kote, ntenè wèè yó n fíté ke t̄ùòkení.

Bè do p̄immè Yesu

(Wénté Mariki 14:43-50 nè Duku 22:47-53 nè Isāā 18:3-12)

47 Yesu kpaá ke me nnáá nkè Sudaasi Yesu tancòumbè tepítè nè bèdébè kóò m̄ouu t̄ùòkení, ke neínè dit̄inní ikuó niùbè kó bekótíbè nè dihei kó bekótíbè bè t̄ōnní di, kè di t̄o yese nè yedùrè.

48 Kè s̄s̄ nSudaasi nàké dit̄inní ke tú kòò d̄au nwè koò òrì, bèe banté ke dò nweñwe kóò p̄i.

49 Ò tùàkení dìi m̀ǹǹǹi Yesu borè kóò d̀ou nke d̀: Okóti, a kpeń̀ǹǹà!

Kóò ɔ́rí.

50 Kè Yesu ò nàké ke d̀: N népoò, a k̀atení ke d̀ kéd̀d̀d̀ t̀i, d̀d̀ t̀i.

De m̀ǹǹǹi k̀e dit̀ǹǹi munnéní kóò p̀i.

51 Μεμμε βέε do neínè Yesu be kóò m̀ou ǹtemè disìe k̀eí ǹkéd̀ate ikuó niùti diewè kóo t̀ǹti toò.

52 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Ǹonne a siè, b̀èè k̀panne ye se b̀e yóó kúnè ye se nye.

53 A í yé ke d̀o n na nna k̀ebekè n cice kòò n duanní mie mbambà nho t̀rè sikou sikouaà?

54 Kè m m̀e d̀d̀, d̀e né ỳime kéd̀d̀d̀ t̀i ẁari ke ye nd̀e d̀d̀mè?

55 Kè Yesu deè k̀ebekè dit̀ǹǹi ke d̀: N tú oni-tik̀ùti nwe k̀e di k̀atení m borè ke to ye se nè yed̀uràà? Nh ò mbomu di borè ye we yemou ke duò nyitié Kuyie ǹc̀ètè mièke bá di í m p̀i.

56 Demou d̀e tùàkení k̀e d̀e bo d̀d̀ Kuyie mpããnaàǹti náambè do ẁari t̀inti.

De m̀ǹǹǹi kòo tancóumbè bemouu ò yóu kécoké.

Bè bekénèmè Yesu

(Wénté Mariki 14:53-65 nè Duku 22:54-55, 63-71 nè Isãã 18:13-14, 19-24)

57 Kè b̀eè k̀atenè Yesu ikuó ẁããbè nè dihei yembè tikú d̀e ikuó niùti diewè Kaifu c̀ètè.

58 Kè Pieri ntũ nYesu ke díetiri ke yàa tannenko ikuó niùti diewè kó kudànkù kénkari tihããp̀ǹti borè ke bo yà d̀e yóó d̀d̀mè.

59 Ikuó niùbè kó bekótíbè nè dibeént̀ǹǹi, k̀e b̀e nwanti Yesu nu nd̀d̀ t̀i, t̀i bo nte k̀e b̀e ò kùò.

60 Kè benìtìbè péu nkòrìní ke náá nhò nu ndòò mèè yei bá be tetì í mmáá, kè dè mboní kè benìtìbè bèdébèè bèi nke dò:

61 Onìtì yie mbéímmu ke tú ò bo na kèpònte Kuyie nciètè kéwète ké tè maá yewe yètāāti miεke.

62 Kè ikuó nùtì diewèe íté kébeke Yesu ke dò: A í yóó tēnné tìmatì benìtìbè biε nyē nha dòò tì ñnkàà?

63 Kè Yesu nciéké kè ikuó nùtì diewèe dò: Kuyie mbomu, nè kuù kó diyètìrì ndi n da békúmè ke tú á n náké timómmònti, fṣṣò tu Kirisi Kuyie mbiraà?

64 Kè Yesu ò tēnné ke dò: Εε, a tì mbéi, n né di náámmu ke tú di bo yà Onìtìbire kè dè kàri Kuyie mmuwērímú mumòu yìè mbakù youú, ké dè yà kè dè cutinì nè yewetè.

65 De mònnì kè ikuó nùtì diewèe kēté o yaàbòrì ke dò: Ò sǎǎ nKuyie nku, ti ténke í dò nkémbaa wèè bo náké ò dòò mèè yei. Di kèèmu di mómmòmbε ò sǎámmè Kuyie, di yèmmè dòmmε?

66 Kè bèè ò tēnné ke dò: Ò dò nkékuòmu.

67 Kè bè nsuu o ìkè tinóntǎũtì koò dukù yεnacèkuute, kè betòbè ò bèmmu ke tú:

68 Fṣṣò nKirisi náké wèè da poté.

Pieri do pàrikèmmè ke dò ò íyé Yesu

(Wénté Mariki 14:66-72 nè Duku 22:56-62 nè Isǎǎ 18:15-18, 25-27)

69 Kè Pieri baa nkari kudànkù miεke, kòo nitipòtǎntì mòu ò nàké ke dò: A múnke do neínèmu Yesu Nansarèti kou.

70 Kè Pierii parìkè ke dò: N yí yé a dó ke n náké tì.

71 Kéíté kényeti, kòo nitipòkù tòu ò yà, kénáké bèè dè bo ke dò: Onìtì yie mmúnke do neínèmu Yesu Nansarèti kou.

⁷² Kè Pieri tó yete képarikè ke dò: Bìtì, n yí yé de kóo nìtì!

⁷³ Kè dèe yíe sám̀pó, bèè dè bo kè bèe náké Pieri ke dò: A mènke tú Kadidee kou nwe, ti bantému a náaṅ̀tì.

⁷⁴ De m̀nnì kè Pierii d̀ke yíe képarikè ke dò: N yí yé de kóo nìtì.

De m̀nnì kè tekotee kuó.

⁷⁵ Kè Pierii dentení Yesu do ò nàké tì ke dò: Tekote bo nyóó kuó nkàa p̀rikè kuce mètããtì ke tú a í n yé. Kè Pieri yè kénkuò mmediè.

27

*Bè do dàkemè ke bo kuó Yesu
(Wénté Mariki 15:1 nè Duku 23:1-2 nè Isãã 18:28-32)*

¹ Ikuó niùbè kó bekótíbè nè diheì kó bekótíbè kè bèe tíí ndikũnweñ̀nì sèì kédake ke bo kuó Yesu,

² kóò bou kékote kédúó mPidati Odommu kabe kóò kumàndáà.

*Sudaasi do nùnnémè omáà
(Wénté Yesu Tõrè 1:18-19)*

³ Sudaasi wèè fité Yesu ò yà dìi m̀nnì bè yóó kuómè Yesu kédemmu mediè, ke ténne medítíbiì nsipísitããtì kédúó nyikuó niùbè kó bekótíbè nè diheì kó bekótíbè ke dò:

⁴ N d̀d̀ m̀eyei mme ke di fiténè wèè í cààrè m̀mamù kè di bo kuó. Kè bèe ò ténne ke dò: Ti kpèti í bo, dè tú a kpèti nti.

⁵ Kè Sudaasii útóo idíítí Kuyie ncĩ̀tè mieke káyè kékote kénúnnè omáà.

6 Kè ikuó nìùbè kó bekótíbèe kouté de kó idíítí ke dò: Ti kó ikuó í yie nti bo ì ãnnémè Kuyie nciētè kó dítou miéke, ke yé mukũũ nkó idíítí nyimè.

7 Kè bèe wēnné kénáké, ké ì tùóté kédonténè oyaamarì mǎu kó kupaku ke bo nkũrì bepòòbè.

8 Dèè kréí nte kè bèe yu de kó kupaku nè yíenní ke tú: Mukũũ nkó kupaku.

9 Mèmmè kè dèe dòò Kuyie mpããnáãntì náãntò Sedemii do nàké tì ke dò: Bè tùóté medítíbii nsipísitããti Isidayeeriibe do ò taá nyì,

10 ke donténè oyaamarì paku kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo tì nàkémè.

*Bè do kàtenèmè Yesu Pidati borè
(Wénté Mariki 15:2-5 nè Duku 23:3-5 nè Isãã 18:33-38)*

11 Kè bèe kàtenè Yesu Pidati Odommu kàbe kóo kùmàndáà borè kóo ò beke ke dò: Fǎǎ tú Sifube kóo krààtàà? Kè Yesu dò: Èè, a ti mbéi.

12 Ikuó nìùbè kó bekótíbè nè dihéi kó bekótíbè kè bèe nwátìrì Yesu, ò mè nyí mbè tēñné tìmatì.

13 Dè mǎnnì kè Pidatii ò beke ke dò: A í yo bèe tu a dòò mèè yeinaà?

14 Bá Yesu í nhò tēñné tìmatì kè dèe ò di mediè.

*Bè do fěũmmè Yesu
(Wénté Mariki 15:6-15 nè Duku 23:13-25 nè Isãã 18:39-19:16)*

15 Bá dii yentébanni kùmàndáà do òò fíi nkukpetínkù kumáà ndi ditínnì yé nwèe fíi nkù.

16 Kè sǎ nkukpetínkù makù bo dikpetíntou kè bèe kù yé bemou kè ku yètìrì tu Barabaasi.

17 Kè Pidatii beke ditínnì ke dò: Di dó n fíi nwe, Barabaasaa kè Yesu bèe tú wè Kirisi?

18 Kε yé ò do yémèmu κε dò mbè pī nYesu be miεke ò pèi mèè kpéi nke.

19 Kε bè nkpaá κε bekù kè Pidati pokùu tōnní kè bèε ò nàké κε dò: A báá ta onìti yie nkpeti ò í cààrè mùmamù, κε yé nh àkénè mè tidòuntì keyènkè kie nho ìnkè.

20 Ikuó nùbè nè diheì kó bekótìbè kè bè nsukíí benìtìbè κε tú: Di yí bèε fīī mBarabaasi kékuo Yesu.

21 Kε Pidatii yíé ké bè beke κε dò: Bedé memme n fīī mbe we? Kε bè dò: Barabaasi!

22 Kε Pidatii bè beke κε dò: N né bo yīme Yesu bè tú wè Kirisi? Bemou kè bè dò: Baaké we kudapāātí!

23 Kε Pidatii yíé ké bè beke κε dò: Ò dòò òmme yei? Kε bè dake pīéké κε dò: Baaké we kudapāātí!

24 Kε kutoweku dake déúkú kè Pidatii banté ò í yóó namè kédòò tìmatì keyènté menie nkénite ditñnì ìkè κε dò: N yí te onitisàù yie nkó mukūū, di kpeti nti.

25 Kε benìtìbè bemouu ò tēñné κε dò: O kó kusīnkù tí do tínti nè ti bí.

26 Memme kè Pidatii fīī mBarabaasi kéduó nkè bèε puotí Yesu yedá, kédeè kòo wè mbè duó nkè bè bo ò baaké.

Tihāapòntì do daúmè Yesu

(Wénté Mariki 15:16-20 nè Isāā 19:2-3)

27 Kε tihāapòntì ò kàtenè Pidati cīètè kətíí ndihāapòntñnì dimou kóo munné,

28 kédeite Yesu yààtì kóò dàtínné diyaàbòrì wūšrì,

29 kéduake ipo kó dipì kóò òò, kóò pií nho nàùtè youte kupààtì kéníní kú o ìkè koò daú κε tú: A kpeñnàà Sifube kóo kpààtì!

30 Kε suu o ìkè tinóntōūtì κε puotì o yuu kuhāri.

31 Bè ò daá dìi m̀nǹnì kédèè kédèite o yaàbòrì wũṛì ḱewēte kóò dàtínnè o yaàtì kénkòrinè ke bo baaké.

*Bè baakémè Yesu
(Wénté Mariki 15:21-32 nè Duku 22:26-43 nè Isāā
19:17-27)*

32 Bè yènnì dìi m̀nǹnì dihèi ḱeconè Simṵ Sidenni èi kóo nìtì kóò p̄́nnè muwḗrímú kédúó nkòo tṵ Yesu dapāā́tí.

33 Kè bèe tuṵke dibòrì marì kè bè dì yu ke tú Kodikotaa dèè tu kuyukóú.

34 Kè tihāāp̀nt̀t̀i ò duó mmennie mmèè kṵorenè mutie mùù kòù kuyonku, kè Yesu yááké ḱeyete bá ò í nyà.

35 Kè bèe ò baaké kudapāā́tí ìnkè ḱétāā́ t́été ḱetotí o yaàtì,

36 kédèè kénkari koò bàa.

37 Ḱewāri t́edab́eetè ìnkè mùù ḱpéi nte kè bè ò baaké ke d̀: Yie nweè tu Sifube kóo kpààtì kédanne kudapāā́tí yómmè.

38 Kè bèe baakénè benitik̀ùbe maàbè bèdébè kóo pè́ennè yie nho bakù yóu ot̀ù kuc̀nku.

39 Kè bè m̀p̄́nkù koò s̄́á nke b̀kii yeyṵ ke tú:

40 F́s̀ nwèè sòò yí a bo p̄́nte Kuyie nc̄́t̀t̀è ḱewēte ḱe t̀e maá yewe ỳt̀ā́t̀i miéke, deeté amáà! Kàa tu Kuyie mBire nde, c̀t̀énì kudapāā́tí ìnkè.

41 Kè ikuó ǹùbè kó bekótìbè nè ikuó wā̀bè nè dihèi kó bekótìbè kè bè m̀unke nho daú ke tú:

42 A deeté bet̀bè a me nyí na ke deeté amáà, kàa tu Isidayeyiribe kóo kpààtì nwe, c̀t̀énì kudapāā́tí ìnkè ke ti né na ḱeyie nha k̄peti.

43 A mè ndómè Kuyie nku, kè kù da dómu kù tũ nda δεετέ κε γέ α γέmmè a tú ku Birε ndε.

44 Bè do baaké bèè nitikòùbè kóò pèénnè, kè bè múнке mmε nhò sǎǎ.

Yesu kumè

(Wénté Mariki 15:33-41 nè Duku 23:44-49 nè Isǎǎ 19:28-30)

45 Diyiè còmúmú diì mǎnnì γεγω kè dεε biite κetenkè κεμου, kémbi κε γαα tuokenè tewebietè mètǎǎti.

46 Tewebietè mètǎǎti mǎnnì, kè Yesu kuó mmēdiè κε δò: Edoyii, Edoyii, damasabatannii! (Dèè tu Kuyie, Kuyie, dè dòmme kàa n yóu!)

47 Bèè dε bo kè bèmabèε keè κε δò: Ò yu Edii nwe.

48 Kè be kóò mǎu coké kéméúnní disǎsũð menéyǎǎ nkécós nkuhāri yómmè kéyoutoo Yesu koò bo yǎ.

49 Kè bèmabè nnáá nκε tú yóu kè ti yà kè Edii bo κatení kóò δεετέ.

50 De mǎnnì kè Yesu wēte kékuó mmēdiè nkétōte.

51 Kuyààkù kùù do pi Kuyie ncǐētè mieke ikuó nenti bo kùù fáǎ kè kùu kēté ku yuu nè ku fũñí, kè κetenkèε sǎntè kè yepèrèε puo.

52 Kè ifǎtii pootε kè besũkùbè bèè do dó Kuyie nκε ku kè bèε yǎnté,

53 Yesu yǎnté diì mǎnnì kédeè kè bèè ta Sedisadεmmu kè benitibè péuu be yǎ.

54 Odommu kǎbe kó kuhǎǎpònkù nè tihǎǎpònti teti nè ti bè do baa Yesu fǎti kè bèε yà κetenkè sǎntèmè nè dèè kó dimàà dàò kè kufōwǎá mbè auté kè be δò: Onitì yie mmènκε tú Kuyie mBirε ndε.

⁵⁵ Kε s̄́ mbenitipòbè mabè péu bèè do ñeitinè Yesu ke p̄́ nho t̄́mmú ò bo dìi m̀nni Kadidee kè bè còmú m̀détimè ke wúónní.

⁵⁶ Bèè kó bèmabè tu: Maari Makitadaa kou nè Maari Isaku nè Sosefu be ȳ́ nè Sebedee kó ibí ȳ́.

*Bè k̄́nnémè Yesu
(Wénté Mariki 15:42-47 nè Duku 23:50-56 nè Isãã 19:38-42)*

⁵⁷ Kuyuoku m̀nni kè tikpàti yìè mm̄̀u tuakéní kòo yètìrì tu Sosefu Adimatee èi kou, kòo tu Yesu kou.

⁵⁸ Kòo k̄́te kém̄̀o dinùù Pidati ke bo túóté Yesu, kè Pidatii duó nkè bèè wè nhò duó.

⁵⁹ Kè Sosefuu túóté Yesu kóò p̄́ũ nkuyaàsàakù,

⁶⁰ kóò d̄́ú wenwe Sosefu ò keú kùù f̄́ti p̄́nkù ke b́e ndit̄́rì k̄́poo nkéíté.

⁶¹ Kè Maari Makitadaa èi kou nè Maari t̄́u kè bè dè bo ke kari ke co kuf̄́ti.

Tihã̀p̀nti bàamè Yesu f̄́ti

⁶² Kè dèe wenté bè ã̄́ bénné dìi yìè teom̀p̀tè kó mudii kó kuk̄́nwentóo, kè ikuó nìùbè kó bekótíbè nè Fadisī̀be kè bèè k̄́te Pidati c̄́t̄́è ke d̄́:

⁶³ Okóti, ti kpaá ýemu de kó siyáàbisí yìè nsòò kpaá fòu ke náá ntì ke tú ò bo kú ke yánté diyìè t̄́ãnni yìè.

⁶⁴ Duó nkè bè mbaa o f̄́ti ke d̄́ yewe yètããti, o tancòumbè yàà bo s̄́ri m̀èè kp̄́í nkòò dèite k̄́souté ke d̄́: Ò yánté, kè dè d̄́ò memme de kó siyáàbisí bo p̄́t̄́t̄́e siketisi.

⁶⁵ Kè Pidati d̄́: Dè wenni, ntenè tihã̀p̀nti, k̄́tenè k̄́ tì bànnè kè tì mbaa kuf̄́ti mesàà ndi dó m̀èè botí.

⁶⁶ Kè bèè k̄́te k̄́poo nkuf̄́ti mesàà nkép̄́nné k̄́deè k̄́bannè tihã̀p̀nti.

28

Yesu yàntémè

(Wénté Mariki 16:1-10 nè Duku 24:1-12 nè Isã 20:1-10)

¹ Kè Sifube kó teom̄pùtèe pēēté kè Maari Makitadaa kou nè Maari t̄ou kè bè nk̄ori òimáási yìe dik̄unweñni Sifube kóò t̄onketè yìe ke bo siéké Yesu f̄ōti.

² Kè bè nyóó daate kè ketenkè s̄antè mediè, kè Kuyie nt̄ōnni cùténí ke pòòte dit̄ari ke kari di ìnkè,

³ ke p̄inti ke dò nfetaafè ã̄ m̄íté kè dè ndòm̄mè, kè di yààti p̄èi ke dònnè tip̄ààkónti.

⁴ Kè kuf̄ōwaá nhauté tih̄ã̄p̄ònti kè tì ñk̄peutí ke duò ke dò n̄ti ku.

⁵ Kè Kuyie nt̄ōnni náké benitipòbè ke dò: Díndi bá nȳèkù n ȳemu ke dò ndi wanti Yesu nwe bè sòò baaké wè,

⁶ kéndònnè ò sòò di nàkémè ke dò ò bo ȳánté, ò ȳántému, ò í bo diè, k̄atenni k̄éyà ò do duó dè,

⁷ k̄ékatè mecã nk̄énáké o tancòumbè ke dò ò ȳántému ke di niiténè Kadidee di yóó ke nhò yà. N do m̄ake tinti ke bo di náké.

⁸ Kè bèe íté mecã nkuf̄ōti borè nè kuf̄ōwaá, kè kuyèñnaatí dièkù w̄ète ke bè bo. Kè bèe coké kénk̄ori ke bo náké Yesu tancòumbè dèè d̄òò,

⁹ ké nyóó daate k̄éyà Yesu kòò k̄eríní be ìikè ké bè d̄ou nke dò: Di kpeñnà?

Kè bèe nínkóo o ìikè kóò d̄ou.

¹⁰ Kòò bè náké ke dò: Kuf̄ōwaá mbá ndi bo, k̄atènè kénáké n tancòumbè kè bèe k̄ate Kadidee bè yóó ke nni n yà.

Bè do ȳemmè tih̄ã̄p̄ònti báa náké Yesu ȳántémè

11 Kè benitipòbèe íté kénkũnti, kè tihããpòntì tìi do baa kufõti kè ti kó tìmatìi kòte dihei mieke, kénáké ikuó nìùbè kó bekótìbè dèè dòò.

12 Kè ikuó nìùbè kó bekótìbè nè dihei kó bekótìbè kè bèe tíi nkénáké kéduó ntiããpòntì idíítì mediè,

13 ke dò: Di yí o tancóumbè beè kòteni ke sò ndi yè nke duó kè bè ò tùóté.

14 Kè kùmàndáà tì kèè ke dó ke di pĩ nti bo ò bàrnmú kòo di yóu.

15 Kè tihããpòntìi yie mbè yè mmù, kécòuté idíítì kè de kó tináàntìi pité Sifube cuokè ke kpaá bo nè yíenní.

*Yesu do tãmmè o tancóumbè
(Wénté Mariki 16:14-18 nè Duku 24:36-49 nè Isãã
20:19-23 Yesu Tõrè 1:6-8)*

16 Kè Yesu tancóumbè tepíítè nè omáà kòte Kadidee kó ditãrì ñnkè, Yesu do yè mbè yóó máá dè.

17 Bè ò yà dìi mònni kénínkòo o ìikè kóò dõu, bá nè memme bèmabè í nyie ke dõ nYesu nwe.

18 Kè Yesu bè tónnè ké bè nàké ke dò: Kuyie nni nduómmu muwèrímú mumõu ketenkè ñnkè nè keñnkè mieke.

19 Kòtenè kutenkù kumõu, kéwaá nyibotí imõu mieke n kó betũmbè, ké m bè ãã bàtémmù Cice nè debire nè Muyaánsààmù be yètìrì,

20 ké bè nàké kè bè ntũ n di duó nyìi tié nyimõu. N yó ndi bonèmu yemòrè yemõu kè kutenkù yàa deèè.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16